

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

1^ο ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΡΟΥΣ 2001

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΙΖ'

Πέμπτη 26 Ιουλίου 2001

Αθήνα, σήμερα στις 26 Ιουλίου 2001, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.50' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου το Τμήμα Διακοπής Εργασιών της Βουλής (Β' σύνθεση), για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΓΕΙΤΟΝΑ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων: «Συσκευασίες και εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων – Ίδρυση Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και άλλων προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.) και άλλες διατάξεις», σύμφωνα με τη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη.

Κύριε Υπουργέ, υπάρχει καμία νομοτεχνική διόρθωση ή βελτίωση του νομοσχεδίου;

ΗΛΙΑΣ ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Όχι, κύριε Πρόεδρε. Το δεχόμαστε όπως έχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο και στο σύνολο;

ΠΟΛΜΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Το νομοσχέδιο έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία και στο σύνολο.

Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων: «Συσκευασίες και εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων – Ίδρυση Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και άλλων προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.) και άλλες διατάξεις» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Συσκευασίες και εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων – Ίδρυση Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και άλλων προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.) και άλλες διατάξεις

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 1 Σκοπός

1. Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η θέσπιση μέτρων για τη διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων με στόχο την επαναχρησιμοποίηση ή αξιοποίηση των αποβλήτων τους.

2. Ειδικότερα οι ρυθμίσεις του νόμου αυτού αποσκοπούν:

α) Στην πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων συσκευασιών με τον περιορισμό του συνολικού όγκου των συσκευασιών, καθώς και με τον περιορισμό των βλαπτικών συνεπειών από τα απορρίμματα αυτά για την υγεία των καταναλωτών και για το περιβάλλον, για μία σταθερή και διαρκή ανάπτυξη.

β) Στη μείωση της τελικής διάθεσης των αποβλήτων των συσκευασιών ή άλλων προϊόντων με την ενθάρρυνση κατά προτεραιότητα:

- συστημάτων επαναχρησιμοποίησής τους κατά τρόπο αβλαβή για το περιβάλλον, καθώς και ανάκτησης υλικών και ανακύκλωσής τους, ώστε να μειωθεί η κατανάλωση ενέργειας και πρωτογενών πρώτων υλών,

- της ανάκτησης ενέργειας ως αποτελεσματικό μέσο της αξιοποίησης των αποβλήτων τους.

γ) Στον καθορισμό ποσοτικών στόχων για την ανακύκλωση και τις άλλες εργασίες αξιοποίησης των αποβλήτων των συσκευασιών και άλλων προϊόντων, καθώς και μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων χρονικών ορίων.

δ) Στο σχεδιασμό και την καθιέρωση συστημάτων επιστροφής (εγγυοδοσίας), συλλογής και αξιοποίησης με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων μερών.

ε) Στην πρόβλεψη σήμανσης των συσκευασιών.

στ) Στον καθορισμό των βασικών απαιτήσεων ως προς τη σύνθεση και τη φύση της επαναχρησιμοποίησης και αξιοποίησης συσκευασίας και άλλων προϊόντων συμπεριλαμβανομένης της ανακύκλωσης.

ζ) Στο διαχωρισμό των αποβλήτων στην πηγή, ώστε να επιτυγχάνεται υψηλό επίπεδο ανακύκλωσης και ανάκτησης υλικών.

η) Η πρόβλεψη ισοθέτησης προτύπων τυποποίησης των συσκευασιών.

θ) Η πρόβλεψη μέτρων και όρων για τη συνεργασία όλων όσων προβαίνουν σε διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων στα πλαίσια της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» και της συμμετοχής τους στην ευθύνη.

ι) Η καθιέρωση συστημάτων ενημέρωσης του καταναλωτή για την προσαρμογή της στάσης και συμπεριφοράς του κατά τη διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων.

ια) Η καθιέρωση διαδικασίας πληροφόρησης του κοινού στον

τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών.

3. Η πραγματοποίηση των στόχων του νόμου αυτού ανατίθεται στον Εθνικό Οργανισμό Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και άλλων προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.), σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ε' του νόμου αυτού.

Οι ρυθμίσεις του νόμου αυτού ως προς τις συσκευασίες και τα απόβλητα των συσκευασιών εναρμονίζονται με τις διατάξεις της Οδηγίας 94/62/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 1994 «για τις συσκευασίες και τα απόβλητα της συσκευασίας» (ΕΕL 365/10/31.12.1994).

Άρθρο 2 Ορισμοί

Κατά την έννοια του νόμου αυτού νοούνται ως:

1. «Συσκευασία»: κάθε προϊόν, κατασκευασμένο από οποιοδήποτε είδος υλικού από πρώτες ύλες μέχρι επεξεργασμένα υλικά και προοριζόμενο να χρησιμοποιείται για να περιέχει αγαθά με σκοπό την προστασία, διακίνηση, τη διάθεση και την παρουσίασή τους από τον παραγωγό μέχρι τον χρήστη ή τον καταναλωτή. Ως συσκευασίες θεωρούνται όλα τα είδη μίας ή πολλαπλής χρήσης που χρησιμοποιούνται για τον ίδιο σκοπό.

Ως «συσκευασία» νοείται:

α) Η συσκευασία προς πώληση ή πρωτογενής συσκευασία, δηλαδή η συσκευασία η σχεδιασμένη κατά τρόπο που να αποτελεί, στο σημείο αγοράς, χωριστή μονάδα προς πώληση στον τελικό χρήστη ή καταναλωτή.

β) Η ομαδοποιημένη συσκευασία ή δευτερογενής συσκευασία, δηλαδή η συσκευασία η σχεδιασμένη κατά τρόπο που να αποτελεί στο σημείο αγοράς σύνολο ορισμένου αριθμού μονάδων προς πώληση, είτε αυτές πωλούνται ως έχουν στον τελικό χρήστη ή καταναλωτή είτε χρησιμεύουν μόνο για την πλήρωση των εκθετηρίων στο σημείο πώλησης. Η εν λόγω συσκευασία μπορεί να αφαιρεθεί από το προϊόν χωρίς να επηρεάζονται τα χαρακτηριστικά του και να παραδίδεται από τον τελικό χρήστη ή καταναλωτή στον πωλητή.

γ) Η συσκευασία μεταφοράς ή τριτογενής συσκευασία, δηλαδή η συσκευασία η σχεδιασμένη κατά τρόπο που να διευκολύνει τη διακίνηση και μεταφορά αριθμού μονάδων προς πώληση ή ομαδοποιημένων συσκευασιών, προκειμένου να αποφεύγεται η δια χειρός διακίνηση και οι ζημιές κατά τη μεταφορά. Στις συσκευασίες μεταφοράς δεν περιλαμβάνονται τα εμπορευματοκιβώτια των οδικών, σιδηροδρομικών, θαλάσσιων και αεροπορικών μεταφορών.

2. «Συσκευασία πολλαπλής χρήσης»: Η συσκευασία που έχει σχεδιασθεί για να επαναχρησιμοποιείται. Η συσκευασία αυτή γίνεται απόβλητο συσκευασίας όταν πάψει να υπόκειται σε επαναχρησιμοποίηση.

3. «Συσκευασία μίας χρήσης»: Η συσκευασία που έχει σχεδιασθεί για να χρησιμοποιείται μία φορά και που γίνεται απόβλητο συσκευασίας όταν χρησιμοποιηθεί.

4. «Άλλα προϊόντα»: νοούνται τα προϊόντα όπως οχήματα, λάστιχα, καταλύτες οχημάτων, ορυκτέλαια, μπαταρίες και συσσωρευτές, ηλεκτρικά είδη, ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές, υλικά τηλεπικοινωνιών, υλικά εκσκαφών και κατεδαφίσεων, είδη επίπλωσης, εφημερίδες και περιοδικά, είδη χάρτινης γραφικής ύλης κ.ά., τα οποία μετά τη χρήση τους και αφού καταστούν απόβλητα (στερεά ή επικίνδυνα), κατά την έννοια των διατάξεων της κείμενης σχετικής νομοθεσίας, υπόκεινται σε επαναχρησιμοποίηση ή αξιοποίηση.

5. «Πρόληψη»: η μείωση της ποσότητας και της ζημιόγόνου για το περιβάλλον δράσης:

- των περιεχομένων υλικών και ουσιών στις συσκευασίες και τα απόβλητα συσκευασίας, και άλλων προϊόντων,

- των συσκευασιών ή των αποβλήτων σε επίπεδο παραγωγικών διαδικασιών και στα στάδια της εμπορίας, διανομής, χρήσης και εξάλειψης, ιδίως με την ανάπτυξη «καθάρων» προϊόντων και τεχνολογιών.

6. «Απόβλητα συσκευασίας και άλλων προϊόντων»: κάθε συσκευασία ή υλικό συσκευασίας ή κάθε άλλο προϊόν που καλύπτεται από τον ορισμό των αποβλήτων που περιέχεται

στην υπ' αριθ. 69728/824/1996 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 358 Β'), εξαιρουμένων των καταλοίπων παραγωγής.

7. «Διαχείριση αποβλήτων συσκευασίας και άλλων προϊόντων»: η διαχείριση των αποβλήτων, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 της υπ' αριθ. 69728/824/1996 Κ.Υ.Α. «Μέτρα και όροι για τη διαχείριση στερεών αποβλήτων» (ΦΕΚ 358 Β').

8. «Δημοτικά απόβλητα»: τα απόβλητα όπως ορίζονται στο άρθρο 2 (περ. λ') της υπ' αριθ. 69728/824/1996 Κ.Υ.Α..

9. «Επαναχρησιμοποίηση»: Κάθε διεργασία με την οποία οι συσκευασίες πολλαπλής χρήσης επαναπληρώνονται ή χρησιμοποιούνται για τον ίδιο σκοπό για τον οποίο έχουν σχεδιασθεί με ή χωρίς την υποστήριξη βοηθητικών προϊόντων που υπάρχουν στην αγορά και που επιτρέπουν την επαναπλήρωση των συσκευασιών αυτών.

10. «Αξιοποίηση»: κάθε πραγματοποιούμενη εργασία από τις προβλεπόμενες στο Παράρτημα II Β του άρθρου 21 της υπ' αριθ. 69728/824/1996 Κ.Υ.Α..

11. «Ανακύκλωση»: η επανεπεξεργασία σε διαδικασία παραγωγής των αποβλήτων συσκευασιών ή άλλων προϊόντων προκειμένου να χρησιμοποιηθούν για τον αρχικό τους σκοπό ή για άλλους σκοπούς, συμπεριλαμβανομένης της οργανικής ανακύκλωσης, αλλά εξαιρουμένης της ανάκτησης ενέργειας.

12. «Ανάκτηση ενέργειας»: η χρησιμοποίηση της καύσιμων αποβλήτων συσκευασίας και άλλων προϊόντων ως μέσων παραγωγής ενέργειας, με άμεση καύση, μαζί ή χωρίς άλλα απόβλητα, αλλά με ανάκτηση της θερμότητας, χωρίς ρύπανση του περιβάλλοντος.

13. «Οργανική ανακύκλωση»: η επεξεργασία υπό αερόβιες συνθήκες (λιπασματοποίηση) ή αναερόβιες συνθήκες (βιομεθανοποίηση), με μικροοργανισμούς κάτω από ελεγχμένες συνθήκες των βιοαποικοδομήσιμων μερών των αποβλήτων συσκευασίας, με παραγωγή οργανικών καταλοίπων σταθεροποιημένων ή μεθανίου. Η ταφή δεν μπορεί να θεωρηθεί ως μορφή οργανικής ανακύκλωσης.

14. «Διάθεση»: κάθε πραγματοποιούμενη εργασία από τις προβλεπόμενες στο Παράρτημα II Α του άρθρου 21 της υπ' αριθ. 69728/824/1996 Κ.Υ.Α. (άρθρο 2).

15. «Συλλογή»: η συλλογή των αποβλήτων όπως ορίζεται στο άρθρο 2 (περ. Η') της υπ' αριθ. 69728/824/1996 Κ.Υ.Α..

16. «Διαχείριση συσκευασιών»: νοείται:

- η παραγωγή ή/και διάθεση υλικών από τα οποία κατασκευάζονται άμεσα συσκευασίες (προμήθεια πρωτογενών και δευτερογενών υλικών) ή η εισαγωγή συσκευασιών, εφεξής: «προμήθεια»,

- η παραγωγή και μετατροπή των συσκευασιών («κατασκευή»),

- η θέση των προϊόντων σε συσκευασία («συσκευασία»),

- η διάθεση στην αγορά (εμπορία συμπεριλαμβανομένης και της εισαγωγής) συσκευασμένων προϊόντων («διακίνηση»), προκειμένου να καταλήξουν στον χρήστη ή στον τελικό καταναλωτή. Στη διακίνηση δεν περιλαμβάνονται οι υπηρεσίες μεταφοράς καθ' εαυτές.

17. «Διαχείριση άλλων προϊόντων» νοείται:

- η παραγωγή ή/και διάθεση υλικών από τα οποία κατασκευάζονται άμεσα τα άλλα προϊόντα (προμήθεια πρωτογενών και δευτερογενών υλικών), εφεξής: «προμήθεια»,

- η παραγωγή και μετατροπή των άλλων προϊόντων («κατασκευή»),

- η διάθεση στην αγορά (εμπορία συμπεριλαμβανομένης και της εισαγωγής) των άλλων προϊόντων, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν ή να καταναλωθούν από τον κοινό («διακίνηση»).

Στη διακίνηση δεν περιλαμβάνονται οι εργασίες μεταφοράς καθ' εαυτές.

18. «Εναλλακτική διαχείριση συσκευασιών και άλλων προϊόντων»: νοούνται οι εργασίες συλλογής συμπεριλαμβανομένης της εγγυοδοσίας, μεταφοράς, μεταφόρτωσης, προσωρινής αποθήκευσης, επαναχρησιμοποίησης και αξιοποίησης των χρησιμοποιημένων συσκευασιών πολλαπλής χρήσης ή των αποβλήτων των συσκευασιών και άλλων προϊόντων, ώστε μετά την επαναχρησιμοποίηση ή αξιοποίησή τους αντίστοιχα να επιστρέφουν στο ρεύμα της αγοράς.

19. «Σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης»: νοείται η οργάνωση σε ατομική ή συλλογική βάση με οποιαδήποτε νομική μορφή των εργασιών συλλογής συμπεριλαμβανομένης της εγγυοδοσίας, μεταφοράς, επαναχρησιμοποίησης και αξιοποίησης των χρησιμοποιημένων συσκευασιών ή των αποβλήτων των συσκευασιών και άλλων προϊόντων:

- η επαναχρησιμοποίηση των χρησιμοποιημένων συσκευασιών πολλαπλής χρήσης μετά τη συλλογή, συμπεριλαμβανομένης της εγγυοδοσίας ή μεταφοράς τους, καθώς και
- η αξιοποίηση των αποβλήτων των συσκευασιών ή άλλων προϊόντων μετά τη συλλογή, μεταφορά, μεταφόρτωση ή προσωρινή αποθήκευσή τους, ώστε τόσο οι χρησιμοποιημένες συσκευασίες όσο και τα απόβλητα των συσκευασιών και άλλων προϊόντων να επιστρέφουν στο ρεύμα της αγοράς.

20. «Οικονομικοί παράγοντες»: νοούνται σε σχέση με τη διαχείριση των συσκευασιών, οι προμηθευτές υλικών συσκευασίας, οι παραγωγοί και μετατροπείς συσκευασιών, τα εμφιαλωτήρια και οι χρήστες, οι εισαγωγείς, οι έμποροι και οι διανομείς, οι δημόσιες αρχές, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλοι δημόσιοι οργανισμοί, ινστιτούτα ή ιδρύματα. Κατ' αναλογία η έννοια αυτή ισχύει και για τη διαχείριση των άλλων προϊόντων.

21. «Εθελοντική συμφωνία»: νοείται κάθε επίσημη συμφωνία που συνάπτεται μεταξύ των αρμόδιων δημόσιων αρχών και των ενδιαφερόμενων τομέων δραστηριότητας, η οποία πρέπει να είναι ανοικτή σε όλα τα μέρη που επιθυμούν να συμμορφωθούν με τους όρους της συμφωνίας προκειμένου να συμβάλλουν στην εκπλήρωση των στόχων του παρόντος νόμου.

22. «Σύστημα εγγυοδοσίας»: νοείται το σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης της συσκευασίας κατά το οποίο ο αγοραστής συσκευασμένου προϊόντος καταβάλλει στον πωλητή χρηματικό αντίτιμο (εγγυοδοτικό αντίτιμο), το οποίο του αποδίδεται κατά την επιστροφή της συσκευασίας (μίας ή πολλαπλής χρήσεως) με σκοπό την εναλλακτική διαχείρισή της.

23. «Δήμοι / Κοινότητες»: όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 2 (περ. ρ') της κοινής υπουργικής απόφασης υπ' αριθ. 69728/824/1996 που αναφέρεται στη διαχείριση των στερεών αποβλήτων εκτός των συμβουλίων περιοχής που καταργήθηκαν με το ν. 2539/1997 (ΦΕΚ 244 Α').

24. «Πρώτη ύλη»: νοείται το προϊόν που αντλείται πρωτότυπα από το φυσικό περιβάλλον.

25. «Πρωτογενές υλικό»: νοείται κάθε υλικό το οποίο είναι προϊόν επεξεργασίας πρώτων υλών ανεξάρτητα από το στάδιο της επεξεργασίας έως και το τελικό προϊόν.

26. «Δευτερογενές υλικό»: νοείται κάθε υλικό το οποίο είναι προϊόν επεξεργασίας πρωτογενών υλικών, τα οποία φέρουν την ιδιότητα του αποβλήτου.

27. «Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.»: ο Εθνικός Οργανισμός Εναλλακτικής Διαχείρισης των Συσκευασιών και άλλων προϊόντων, σύμφωνα με το Κεφάλαιο Ε' του νόμου αυτού.

Άρθρο 3 Πεδίο εφαρμογής

1. Ο νόμος αυτός εφαρμόζεται:

α. Σε όλες τις συσκευασίες που διατίθενται στην αγορά και στα απόβλητα των συσκευασιών που προέρχονται από τις βιομηχανίες, το εμπόριο, τα γραφεία, τα καταστήματα, τις υπηρεσίες, τα νοικοκυριά ή από οποιαδήποτε άλλη πηγή, ανεξάρτητα από τα υλικά από τα οποία αποτελούνται.

β. Στα άλλα προϊόντα, όπως ορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 2 (παρ. 4).

2. Ο νόμος αυτός εφαρμόζεται στις ανωτέρω περιπτώσεις, με την επιφύλαξη των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, που αφορούν ποιοτικές απαιτήσεις για τις συσκευασίες και τα άλλα προϊόντα, όπως τις απαιτήσεις ασφάλειας, προστασίας της υγείας και της υγιεινής των συσκευασμένων προϊόντων και των άλλων προϊόντων ή απαιτήσεις για τις μεταφορές και τη διαχείριση των επικινδύνων αποβλήτων.

Άρθρο 4

Γενικές αρχές εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών και άλλων προϊόντων

Η εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων βασίζεται στις ακόλουθες αρχές:

α) στην αρχή της πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων από τη διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων με τη μείωση του συνολικού όγκου τους και των επικινδύνων συστατικών τους, και περαιτέρω:

- στην αρχή της κατά προτεραιότητα επαναχρησιμοποίησης των συσκευασιών και της ανάκτησης υλικών και της ανακύκλωσης των αποβλήτων των συσκευασιών και άλλων προϊόντων και εν συνεχεία:

- στην ανάκτηση ενέργειας χωρίς ρύπανση του περιβάλλοντος, ώστε να μειώνεται η τελική διάθεση των αποβλήτων αυτών,

β) στην αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», και

γ) στην αρχή της ευθύνης όλων των εμπλεκόμενων οικονομικών παραγόντων, δημόσιων και ιδιωτικών,

δ) στην αρχή της δημοσιότητας προς τους χρήστες και καταναλωτές ως προς τα μέτρα που λαμβάνονται για την εφαρμογή αυτού του νόμου προκειμένου να αναδειχθεί ο ρόλος τους ως παράγοντες συμβολής στην επαναχρησιμοποίηση ή αξιοποίηση (εναλλακτική διαχείριση) των συσκευασιών και άλλων προϊόντων.

Στην αρχή της δημοσιότητας υπάγονται και τα μέτρα της υποχρεωτικής αναγραφής στη συσκευασία του εγγυοδοτικού αντιτίμου, όπου επιβάλλεται, καθώς και της ειδικής σήμανσης ότι η συσκευασία υπόκειται σε εναλλακτική διαχείριση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ - ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ

Άρθρο 5

Προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών

1. Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. εκπονεί και εφαρμόζει προγράμματα για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών. Τα προγράμματα αυτά αναφέρονται στην πρόληψη των ζημιογόνων για το περιβάλλον δράσεων που προέρχονται από τη διαχείριση των συσκευασιών και των αποβλήτων των συσκευασιών και στη λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων σύμφωνα με τις γενικές αρχές του άρθρου 4.

2. Τα προγράμματα περιλαμβάνουν κατά κύριο λόγο:

- Μέτρα για την ενθάρρυνση:

i) της επαναχρησιμοποίησης των συσκευασιών, εφόσον σύμφωνα με τις προδιαγραφές του συσκευαζόμενου προϊόντος, η επαναχρησιμοποίηση είναι οικολογικά συμφέρουσα, τεχνολογικά και οικονομικά εφικτή, καθώς και

ii) χρήσης υλικών από ανακυκλωμένα απόβλητα συσκευασίας για την παραγωγή συσκευασιών και άλλων προϊόντων.

- Μέτρα για την καθιέρωση συστημάτων διαχωρισμού των αποβλήτων στην πηγή, με υποχρεωτική τη συμμετοχή σε αυτά του τελικού χρήστη ή καταναλωτή.

- Μεθόδους για την οργάνωση της εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών κατ' εφαρμογή του άρθρου 7.

- Μέτρα για την επίτευξη των ποσοτικών στόχων για ανάκτηση και ανακύκλωση, σύμφωνα με το άρθρο 10.

- Κατευθυντήριες γραμμές για την οργάνωση συστημάτων επιστροφής - συλλογής - αξιοποίησης, σύμφωνα με το άρθρο 7.

- Γενικές προδιαγραφές για τη χορήγηση εγκρίσεων συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης, σύμφωνα με το άρθρο 7.

- Μέτρα για την προώθηση κοινοτικών προτύπων και γενικά μέτρα για τη διαχείριση των συσκευασιών κατ' εφαρμογή του άρθρου 6.

- Μέτρα ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης του καταναλωτή ή άλλου τελικού χρήστη, κατ' εφαρμογή του άρθρου 19.

- Τεχνικά μέτρα για την αντιμετώπιση τυχόν δυσκολιών που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή του παρόντος νόμου, κυρίως στις πρωτογενείς συσκευασίες ιατρικών βοηθημάτων και φαρμακευτικών προϊόντων, στις μικρές συσκευασίες, καθώς και στις συσκευασίες πολυτελείας, όταν η Επιτροπή Ε.Κ. προβεί στον καθορισμό αυτών των τεχνικών μέτρων.

3. Τα προγράμματα εγκρίνονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Ανάπτυξης, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Γεωργίας.

Άρθρο 6 **Όροι και προϋποθέσεις για τη** **διαχείριση των συσκευασιών**

1. Προκειμένου οι συσκευασίες να διακινηθούν στην αγορά πρέπει να πληρούνται οι ακόλουθοι όροι και προϋποθέσεις, που αφορούν στη σύνθεση, καθώς και στην επαναχρησιμοποίησιμη και αξιοποιήσιμη φύση των συσκευασιών:

α. Ειδικές απαιτήσεις που αφορούν την κατασκευή και τη σύνθεση συσκευασιών:

α.1. Οι συσκευασίες πρέπει να κατασκευάζονται κατά τρόπο ώστε ο όγκος και το βάρος των συσκευασιών να περιορίζεται στο ελάχιστο όριο που επαρκεί, ώστε να διατηρείται το αναγκαίο επίπεδο ασφαλείας, υγιεινής και αποδοχής για το συσκευασμένο προϊόν και για τον καταναλωτή.

α.2. Οι συσκευασίες πρέπει να σχεδιάζονται, να κατασκευάζονται και να διατίθενται στο εμπόριο κατά τρόπο που να επιτρέπει την επαναχρησιμοποίηση ή την αξιοποίηση των αποβλήτων τους, συμπεριλαμβανομένης της ανακύκλωσής τους και να περιορίζει στο ελάχιστο τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον, όταν γίνεται διάθεση των αποβλήτων συσκευασίας ή των καταλοίπων από εργασίες διαχείρισης αποβλήτων συσκευασίας.

α.3. Οι συσκευασίες πρέπει να κατασκευάζονται κατά τρόπο ώστε να προωθούνται στην αγορά προϊόντα με τις λιγότερες επιπτώσεις στο περιβάλλον και να χρησιμοποιούνται δευτερογενή υλικά και υλικά που δεν μειώνουν τις δυνατότητες αξιοποίησης.

α.4. Οι συσκευασίες πρέπει να κατασκευάζονται κατά τρόπο ώστε η παρουσία επιβλαβών και άλλων επικίνδυνων ουσιών και υλικών ως συστατικών του υλικού συσκευασίας ή οποιουδήποτε στοιχείου της συσκευασίας να ελαχιστοποιείται όσον αφορά την παρουσία τους σε εκπομπές, την τέφρα ή το απόβλητο, όταν γίνεται καύση ή υγειονομική ταφή των συσκευασιών ή των καταλοίπων από διαδικασίες διαχείρισης ή των αποβλήτων συσκευασίας.

β. Ειδικές απαιτήσεις που αφορούν την επαναχρησιμοποίησιμη φύση συσκευασιών πρέπει να πληρούνται συγχρόνως. Ειδικότερα:

β.1. οι φυσικές ιδιότητες και χαρακτηριστικά της συσκευασίας πρέπει να επιτρέπουν έναν ορισμένο αριθμό διακινήσεων ή επαναλαμβανόμενης χρήσης υπό κανονικά προβλέψιμες συνθήκες χρήσης,

β.2. η δυνατότητα κατεργασίας της χρησιμοποιημένης συσκευασίας, ούτως ώστε να πληρούνται απαιτήσεις υγείας και ασφάλειας για το εργατικό δυναμικό,

β.3. η τήρηση ειδικών απαιτήσεων για τις ανακτήσιμες συσκευασίες, όταν οι συσκευασίες δεν χρησιμοποιούνται πλέον και επομένως καθίστανται απόβλητα,

β.4. η χρησιμοποίηση καθαρών τεχνολογιών για την επαναχρησιμοποίηση των αποβλήτων.

γ. Ειδικές απαιτήσεις που αφορούν την αξιοποιήσιμη φύση συσκευασιών:

γ.1. Συσκευασίες αξιοποιήσιμες υπό μορφή ανακύκλωσης υλικών.

Οι συσκευασίες πρέπει να κατασκευάζονται έτσι ώστε να επιτρέπουν την ανακύκλωση ορισμένου ποσοστού κατά βάρος των υλικών που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή προϊόντων τα οποία διατίθενται στην αγορά, σύμφωνα με τα εκάστοτε σχετικά ισχύοντα πρότυπα. Αυτό το ποσοστό μπορεί να ποικίλλει,

ανάλογα με τον τύπο του υλικού που αποτελεί τη συσκευασία.

γ.2. Συσκευασίες αξιοποιήσιμες υπό μορφή ανάκτησης ενέργειας.

Τα απόβλητα συσκευασίας που υπόκεινται σε κατεργασία, με σκοπό την ανάκτηση ενέργειας, πρέπει να έχουν ελάχιστη κατώτατη θερμογόνο τιμή που να επιτρέπει βελτιστοποίηση της ανάκτησης ενέργειας.

γ.3. Συσκευασίες αξιοποιήσιμες υπό μορφή λιπασματοποίησης.

Τα απόβλητα συσκευασίας που υφίστανται κατεργασία με σκοπό τη λιπασματοποίηση πρέπει να είναι βιοαποδομήσιμα, κατά τρόπο που να μην εμποδίζει τη χωριστή συλλογή και τη διαδικασία ή δραστηριότητα λιπασματοποίησης στην οποία υποβάλλονται.

γ.4. Βιοαποδομήσιμες συσκευασίες.

Τα βιοαποδομήσιμα απόβλητα συσκευασίας πρέπει να είναι τέτοια ώστε να μπορούν να αποσυντίθενται με φυσικό, χημικό, θερμικό ή βιολογικό τρόπο, έτσι ώστε το μεγαλύτερο μέρος του λιπάσματος που προκύπτει να αποσυντίθεται τελικώς σε διοξείδιο του άνθρακα, βιομάζα και νερό και να μην αφήνουν επικίνδυνα κατάλοιπα.

2.1. Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. σε συνεργασία με τον ΕΛΟΤ εφαρμόζει τα κοινοτικά πρότυπα, τα οποία αναφέρονται στις απαιτήσεις του άρθρου αυτού. Αν δεν υπάρχουν κοινοτικά πρότυπα ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. μπορεί να καταρτίζει εθνικά πρότυπα, τα οποία θα αναφέρονται:

- σε κριτήρια και μεθόδους για την ανάλυση του κύκλου ζωής των συσκευασιών,

- σε μεθόδους για τη μέτρηση και την εξακρίβωση της παρουσίας βαρέων μετάλλων και άλλων επικίνδυνων ουσιών στις συσκευασίες και της ελευθέρωσής τους στο περιβάλλον από συσκευασίες και απόβλητα συσκευασιών,

- σε κριτήρια για ένα ελάχιστο όριο ανακυκλωμένων υλικών εμπιερχομένων στις συσκευασίες, για κατάλληλους τύπους συσκευασιών,

- σε κριτήρια για μεθόδους ανακύκλωσης,

- σε κριτήρια για μεθόδους λιπασματοποίησης και για παραγόμενα λιπάσματα,

- σε κριτήρια για τη σήμανση συσκευασιών.

Τα εθνικά πρότυπα εγκρίνονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Ανάπτυξης και Γεωργίας.

2.2. Το άθροισμα των τιμών συγκέντρωσης μολύβδου, καδμίου, υδραργύρου από μολυβδύαλο (κρύσταλλο), όπως ορίζεται στην Οδηγία 69/493/Ε.Ο.Κ.,

που υπερβαίνει τα 100 ppm κατά βάρος.

Τα επίπεδα συγκέντρωσης που αναφέρονται στην παράγραφο αυτή δεν ισχύουν για συσκευασίες κατασκευασμένες εξ ολοκλήρου από μολυβδύαλο (κρύσταλλο), όπως ορίζεται στην Οδηγία 69/493/Ε.Ο.Κ..

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων είναι δυνατόν να τροποποιούνται οι ως άνω οριακές τιμές σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις στο κοινοτικό δίκαιο. Σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 11 (παρ. 3) της Οδηγίας 94/62/Ε.Κ. καθορίζονται:

α. Οι προϋποθέσεις σύμφωνα με τις οποίες δεν εφαρμόζονται στα ανακυκλωμένα υλικά και στα κυκλώματα προϊόντων που βρίσκονται σε κλειστή και ελεγχόμενη αλυσίδα, τα ως άνω επίπεδα συγκέντρωσης.

β. Οι τύποι συσκευασίας που ενδεχομένως απαλλάσσονται από κάποια από τις ως άνω καθορισθείσες οριακές τιμές επιπέδων συγκέντρωσης.

3. Κάθε διαχειριστής συσκευασιών πρέπει να διαθέτει πιστοποιητικό εναλλακτικής διαχείρισης σύμφωνα με το άρθρο 9.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που εκδίδεται μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. μπορεί να απαγορεύεται ή να περιορίζεται η χρήση ορισμένων υλικών ή να επιβάλλεται η χρήση συγκεκριμένης σύνθεσης υλικών ή η επαναχρησιμοποίηση ή εγγυοδοσία για ορισμένες συσκευασίες με την προϋπόθε-

ση ότι δεν δημιουργούνται εμπόδια στο εμπόριο και στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό.

5. Όσοι προβαίνουν σε προμήθεια και κατασκευή συσκευασιών, κατά την έννοια του άρθρου 2 παρ.16 υποβάλλουν κάθε χρόνο στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, καθώς και το σχεδιασμό εφαρμογής τους για το επόμενο έτος.

Η πρώτη έκθεση υποβάλλεται ένα χρόνο μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού ανεξάρτητα από την έγκριση εθνικού προγράμματος (άρθρο 5) ή την ύπαρξη προτύπων (κοινοτικών - εθνικών).

Άρθρο 7

Όροι και προϋποθέσεις για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών - Συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης

Α. Όσοι προβαίνουν σε διαχείριση των συσκευασιών, οι οποίοι στο εξής αποκαλούνται «διαχειριστές», υποχρεούνται να οργανώνουν συστήματα ή να συμμετέχουν σε συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών αυτών που αφορούν τη δραστηριότητά τους.

1. Οι διαχειριστές των συσκευασιών προωθούν κατ' εφαρμογή των προγραμμάτων (άρθρο 5) την πλέον ενδεδειγμένη μέθοδο εναλλακτικής διαχείρισης, με την οργάνωση συστημάτων συλλογής, στην οποία συμπεριλαμβάνεται η εγγυοδοσία, και αξιοποίησης των χρησιμοποιημένων συσκευασιών ή των αποβλήτων των συσκευασιών, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της υπ' αριθ. 69728/824/1996 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 358 Β'), καθώς και συστημάτων επαναχρησιμοποίησης των χρησιμοποιημένων συσκευασιών.

Τα συστήματα αυτά αποβλέπουν ειδικότερα:

α) Στην επιστροφή ή και τη συλλογή χρησιμοποιημένων συσκευασιών ή και αποβλήτων συσκευασίας από τον καταναλωτή ή άλλο τελικό χρήστη ή από τη ροή των αποβλήτων, προκειμένου να διοχετεύονται προς τις πλέον ενδεδειγμένες εναλλακτικές λύσεις διαχείρισης αποβλήτων.

β) Στην επαναχρησιμοποίηση ή στην αξιοποίηση, συμπεριλαμβανομένης της ανακύκλωσης των συλλεγόμενων συσκευασιών ή αποβλήτων συσκευασίας με τη χρησιμοποίηση καθαρών τεχνολογιών.

2. Τα ως άνω συστήματα εφαρμόζονται και για τα εισαγόμενα προϊόντα με συνθήκες που να μην εισάγουν διακρίσεις. Ειδικότερα τα συστήματα αυτά:

α) σχεδιάζονται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγονται εμπόδια στο εμπόριο ή στρεβλώσεις στον ανταγωνισμό σύμφωνα με το εθνικό και κοινοτικό δίκαιο, και

β) λαμβάνουν κατά κύριο λόγο υπόψη τις απαιτήσεις σε θέματα:

- προστασίας του περιβάλλοντος και της υγείας, ασφάλειας και υγιεινής των καταναλωτών,
- προστασίας της ποιότητας, της γνησιότητας και των τεχνικών χαρακτηριστικών των συσκευασμένων αγαθών και των χρησιμοποιούμενων υλικών, καθώς και
- προστασίας των δικαιωμάτων βιομηχανικού και εμπορικού απορρήτου.

Β. Η οργάνωση των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης γίνεται από τους διαχειριστές των συσκευασιών:

α) ατομικά από τους ίδιους με την υποχρέωση εφαρμογής συστημάτων εγγυοδοσίας, ή

β) συλλογικά, με τη συμμετοχή τους σε εγκεκριμένα συστήματα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης οποιασδήποτε νομικής μορφής, όπως εταιρείες (Α.Ε.- Ε.Π.Ε. κ.λπ.), συνεταιρισμούς, κοινοπραξίες κ.λπ..

Για την οργάνωση κάθε συστήματος ατομικής ή συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης απαιτείται η χορήγηση έγκρισης από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.. Η έγκριση αυτή αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση της προβλεπόμενης στο άρθρο 10 (παρ. 2) της υπ' αριθ. 69728/824/1996 Κ.Υ.Α. άδειας διαχείρισης στερεών αποβλήτων. Ειδικότερα:

1. Συστήματα Ατομικής Εναλλακτικής Διαχείρισης.

α) Για την έγκριση κάθε συστήματος ατομικής εναλλακτικής διαχείρισης, απαιτείται ο διαχειριστής της συσκευασίας:

α.1. Να εφαρμόζει σύστημα εγγυοδοσίας.

α.2. Να καταθέτει στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. φάκελο με μελέτη ή/και στοιχεία από τον οποίο:

- ν να αποδεικνύεται ότι ο διαχειριστής:
- εφαρμόζει σύστημα εγγυοδοσίας, και
- διαθέτει την απαιτούμενη οικονομική και τεχνική υποδομή για την εφαρμογή του συστήματός του,
- ανταποκρίνεται στους όρους της παρ. Α 1.2.,
- ν να προσδιορίζονται:
- οι στόχοι και οι μέθοδοι εναλλακτικής διαχείρισης. Ειδική πρόβλεψη απαιτείται για τα νησιά και τις απομακρυσμένες περιοχές.
- το ποσό του εγγυοδοτικού αντίτιμου.

α.3. Να καταβάλλει στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. σχετικό ανταποδοτικό τέλος, το ύψος του οποίου προσδιορίζεται αρχικά με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Το ποσό του ανταποδοτικού τέλους αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των ως άνω Υπουργών μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. με κριτήριο την έκταση του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης.

β) Οι διαχειριστές των συσκευασιών που οργανώνουν συστήματα ατομικής εναλλακτικής διαχείρισης φέρουν ευθύνη για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους όπως περιγράφονται στο άρθρο 12.

2. Συστήματα Συλλογικής Εναλλακτικής Διαχείρισης.

α) Για την έγκριση κάθε συστήματος συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης απαιτείται ο διαχειριστής της συσκευασίας:

α.1) να καταθέτει στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. φάκελο με μελέτη ή/και στοιχεία από τον οποίο:

ν να αποδεικνύεται ότι το σύστημα διαθέτει την απαιτούμενη τεχνική και οικονομική υποδομή για την εφαρμογή του και ότι ανταποκρίνεται στους όρους της παρ. Α1.2.,

ν να προσδιορίζεται το ποσό της χρηματικής εισφοράς που καταβάλλουν στο σύστημα οι συμμετέχοντες διαχειριστές με κριτήρια κυρίως τον όγκο και το βάρος της συσκευασίας, την ποσότητα των παραγόμενων αποβλήτων, το ρυπαντικό φορτίο και άλλα,

ν να καθορίζονται:

- οι στόχοι και οι μέθοδοι εναλλακτικής διαχείρισης. Ειδική πρόβλεψη απαιτείται για τα νησιά και τις απομακρυσμένες περιοχές, και

- το εγγυοδοτικό αντίτιμο, εφόσον εφαρμόζεται σύστημα εγγυοδοσίας.

α.2) Να διασφαλίζει τη δυνατότητα συμμετοχής στο σύστημα των ενδιαφερόμενων διαχειριστών συσκευασιών οι οποίοι εκπληρώνουν τους όρους και τις προϋποθέσεις του συστήματος.

α.3) Να προσδιορίζει το πλαίσιο των συμβάσεων προσχώρησής τους στο σύστημα με συνοπτική περιγραφή των συμβατικών υποχρεώσεων των ενδιαφερόμενων διαχειριστών.

α.4) Να διασφαλίζει τη δυνατότητα κατάρτισης συμβάσεων συνεργασίας με τους υπόχρεους φορείς διαχείρισης δημοτικών αποβλήτων σύμφωνα με το άρθρο 8.

α.5) Να καταβάλλει στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. σχετικό ανταποδοτικό τέλος, το ύψος του οποίου προσδιορίζεται αρχικά με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Το ποσό του ανταποδοτικού τέλους αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των ως άνω Υπουργών μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. με κριτήριο την έκταση του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης.

β) Όροι συμμετοχής στο σύστημα:

Οι διαχειριστές συσκευασιών, εφόσον δεν προβαίνουν στη οργάνωση συστήματος ατομικής εναλλακτικής διαχείρισης με εφαρμογή συστήματος εγγυοδοσίας σύμφωνα με τους όρους της περίπτωσης 1, συμμετέχουν υποχρεωτικά σε συστήματα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης με την προϋπόθεση ότι τα συστήματα αυτά έχουν λάβει την προβλεπόμενη στην παράγραφο αυτή σχετική έγκριση από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. και ότι οι ήδη συμμετέχοντες διαχειριστές είναι νόμιμοι κάτοχοι του

Πιστοποιητικού Εναλλακτικής Διαχείρισης (Π.Ε.Δ.) σύμφωνα με το άρθρο 9.

Η συμμετοχή στα συστήματα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης:

i) συνοδεύεται από την καταβολή στο σύστημα εκ μέρους του ενδιαφερόμενου διαχειριστή χρηματικής εισφοράς. Το ύψος της εισφοράς αυτής καθορίζεται στη σύμβαση προσχώρησης του διαχειριστή στο σύστημα, σύμφωνα με τους όρους που αναφέρονται στην περίπτωση 2α,

ii) παρέχει το δικαίωμα στον συμμετέχοντα διαχειριστή να επισημαίνει τις συσκευασίες με την ένδειξη που περιγράφεται στη σύμβαση προσχώρησης, ως απόδειξη της συμμετοχής του στο σύστημα,

iii) απαλλάσσει τους συμβαλλόμενους διαχειριστές από την ευθύνη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων που περιγράφονται στο άρθρο 12.

Γ. Η έγκριση ή ανανέωση κάθε συστήματος ατομικής ή συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης χορηγείται μόνον εφόσον:

1) Οι επιχειρήσεις που αποτελούν συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης δεν έχουν κηρυχθεί σε πτώχευση και δεν βρίσκονται σε κατάσταση εκκαθάρισης ή παύσης πληρωμών, καθώς και οι μετέχοντες σε αυτά διαχειριστές δεν έχουν καταδικασθεί για φορολογικές ή οικονομικές παραβάσεις, καθώς και για παραβάσεις των διατάξεων του ανταγωνισμού ή αισχροκέρδειας που αποτελούν κώλυμα άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας κατά το ισχύον δίκαιο.

Στην περίπτωση που το σύστημα έχει τη νομική μορφή Α.Ε. θα πρέπει να μην έχουν καταδικασθεί για τα προαναφερόμενα αδικήματα τα μέλη των διοικήσεων, οι διευθύνοντες σύμβουλοι και τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη τους.

2) Βεβαιώνεται από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. ότι το εν λόγω σύστημα ανταποκρίνεται στους όρους των προηγούμενων παραγράφων Α (εδ.2) και Β του άρθρου αυτού και στα προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης (άρθρο 5).

Στην έγκριση του συστήματος ατομικής ή συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης μπορεί να προβλέπονται ειδικότεροι όροι για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή του.

Η έγκριση ισχύει για έξι (6) χρόνια και μπορεί να ανανεώνεται με τροποποίηση ή αναθεώρηση της προβλεπόμενης μελέτης σύμφωνα με τα τότε ισχύοντα νέα δεδομένα ή κατ' εφαρμογή του άρθρου 9 (παρ. 4). Η διαδικασία ανανέωσης, αναστολής ή ανάκλησης των εγκρίσεων, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής ρυθμίζονται από κανονισμούς που εκδίδονται με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

Δ. Οι διαχειριστές των συσκευασιών υποχρεούνται να καταρτίζουν λεπτομερή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του συστήματος ατομικής ή συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης και τον τρόπο εκπλήρωσης των υποχρεώσεών τους κατ' εφαρμογή του άρθρου αυτού. Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει και τον προγραμματισμό του συστήματος για τον επόμενο χρόνο. Η έκθεση υποβάλλεται στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους.

Άρθρο 8

Όροι και προϋποθέσεις για την εναλλακτική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων συσκευασίας

1. Η εναλλακτική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων συσκευασίας είναι υποχρεωτική για τους Ο.Τ.Α. και οργανώνεται:

α) από τους υπόχρεους φορείς διαχείρισης των αποβλήτων (Δήμος ή Κοινότητες ή Σύνδεσμοι Δήμων ή Κοινοτήτων ή Λιμενικό Οργανισμό - Λιμενικό Ταμείο), στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 6 της υπ' αριθ. 69728/ 824/ 1996 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 358 Β') σε συνδυασμό με το άρθρο 10 αυτής, ή

β) από τους διαχειριστές συσκευασιών (συστήματα ατομικής ή συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης), σε συνεργασία με τους παραπάνω υπόχρεους φορείς. Σε κάθε περίπτωση η εναλλακτική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων συσκευασίας γίνεται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο προηγούμενο άρθρο, σε συνδυασμό με τους

ποσοτικούς στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 10.

2. Αν η εναλλακτική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων οργανώνεται από κοινού σύμφωνα με την παράγραφο 1 (περ. β') καταρτίζονται μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών (υπόχρεων φορέων διαχείρισης αποβλήτων και διαχειριστών των συσκευασιών) εξαιρείς συμβάσεις συνεργασίας.

Στις συμβάσεις αυτές καθορίζονται ιδίως:

α) τα επιχειρησιακά σχέδια της εναλλακτικής διαχείρισης που ενδεικτικά περιλαμβάνουν εργασίες διαχείρισης των αποβλήτων που αναλαμβάνουν οι υπόχρεοι φορείς διαχείρισης αποβλήτων, τους ποσοτικούς στόχους και το χρονοδιάγραμμα επίτευξής τους, τις προδιαγραφές των δευτερογενών υλικών, όπως αποβλήτων συσκευασιών,

β) το πλαίσιο, οι όροι και τα κριτήρια αξιολόγησης του ποσού χρηματοδότησης των υπόχρεων φορέων διαχείρισης αποβλήτων λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 17 (παρ. β') της Κ.Υ.Α. υπ' αριθ. 69728/854/1996.

Η χρηματοδότηση αυτή στηρίζεται σε μηχανισμό εξεύρεσης του πραγματικού κόστους της συνολικής διαχείρισης των δημοτικών αποβλήτων κατά τον οποίο συνυπολογίζεται η μείωση των δαπανών των υπόχρεων φορέων για τη διαχείριση των αποβλήτων συσκευασίας.

γ) μέτρα και όροι σε περίπτωση αθέτησης των συμβατικών υποχρεώσεων των μερών.

Αντίγραφο των εξαιτών αυτών συμβάσεων συνεργασίας υποβάλλεται στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. μέσα σε ένα μήνα από την υπογραφή τους.

3. Σε περίπτωση που διαπιστώνεται αδυναμία συμφωνίας μεταξύ υπόχρεων φορέων διαχείρισης των δημοτικών αποβλήτων και διαχειριστών των συσκευασιών αναφορικά με τους όρους σύναψης της σύμβασης συνεργασίας, το θέμα παραπέμπεται με μέριμνα ενός των ενδιαφερόμενων μερών στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. ή στην Επιτροπή που προβλέπεται στο άρθρο 24 (παρ. 11), προκειμένου να προτείνει την προσφορότερη και για τα δύο μέρη δυνατή λύση.

4. Οι υπόχρεοι φορείς διαχείρισης των δημοτικών αποβλήτων των συσκευασιών λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την ομαλή και αποδοτική λειτουργία της εναλλακτικής διαχείρισης. Τα μέτρα αυτά αναφέρονται κατά κύριο λόγο στην εφαρμογή συστημάτων επιστροφής και συλλογής των αποβλήτων με υποχρεωτική συμμετοχή του καταναλωτή ή τελικού χρήστη κατά το στάδιο διαλογής των αποβλήτων στην πηγή. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του καταναλωτή ή τελικού χρήστη με τα ως άνω μέτρα, ο υπόχρεος φορέας διαχείρισης έχει τη δυνατότητα να επιβάλλει πρόστιμο με βάση την εκάστοτε ισχύουσα κανονιστική πράξη που εκδίδει ο κάθε Ο.Τ.Α., σύμφωνα με το άρθρο 15 (παρ.5) του ν. 2539/1997.

5. Σε κάθε περίπτωση δεν αποκλείεται η δραστηριότητα των από των που ευκαιριακά ασχολούνται με τη συλλογή ανακυκλώσιμων χρησιμοποιημένων υλικών, καθώς και των σχολείων, προσκόπων, οικολογικών οργανώσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την προϋπόθεση ότι δεν παρακωλύεται το έργο των εγκεκριμένων συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης.

Άρθρο 9

Πιστοποιητικό Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών

1. Κάθε τρία (3) χρόνια από τη χορήγηση της έγκρισης του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης (άρθρο 7) διενεργείται έλεγχος από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. μετά από αίτηση του διαχειριστή συσκευασίας ή του συστήματος συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης ή αυτεπαγγέλτως, προκειμένου να διαπιστωθεί ότι κατά το χρονικό αυτό διάστημα εφαρμόζονται οι μέθοδοι εναλλακτικής διαχείρισης και επιτυγχάνονται οι στόχοι της σύμφωνας με τις απαιτήσεις του άρθρου 7.

Αν από τον έλεγχο διαπιστώνεται ότι εφαρμόζονται οι μέθοδοι εναλλακτικής διαχείρισης και επιτυγχάνονται οι στόχοι σύμφωνα με τα παραπάνω, ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. εκδίδει το Πιστοποιητικό Εναλλακτικής Διαχείρισης (Π.Ε.Δ.) με το οποίο βεβαιώνεται η υπαγωγή του σχετικού υλικού ή συσκευασίας σε εναλλακτική διαχείριση.

2. Το Π.Ε.Δ. εκδίδεται στο όνομα του διαχειριστή για όλα τα υλικά ή συσκευασίες ή συσκευασμένα προϊόντα που διαχειρίζεται. Με το Π.Ε.Δ. απαλλάσσονται οι λοιποί συνυπεύθυνοι διαχειριστές του εν λόγω υλικού ή συσκευασίας από την υποχρέωση έκδοσής του.

3. Το Π.Ε.Δ. χορηγείται εφόσον ο αιτών διαχειριστής:

α) Αποδεικνύει, με βάση τα στοιχεία που του ζητά ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., ότι εκπλήρωσε τις υποχρεώσεις εναλλακτικής διαχείρισης για την προηγούμενη τριετία σύμφωνα με τους όρους που προσδιορίζονται στη χορηγηθείσα έγκριση του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης (άρθρο 7). Σε περίπτωση που ο αιτών διαχειριστής συμμετέχει σε συστήματα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης (άρθρο 7 παρ. 3) αρκεί η κατάθεση στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. των αποδεικτικών συμμετοχής στα συστήματα αυτά και εκπλήρωσης των υποχρεώσεών του.

β) Καταβάλλει ανταποδοτικό τέλος, το ύψος του οποίου προσδιορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Το ποσό αυτό αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των ως άνω Υπουργών μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

4. Αν ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. διαπιστώσει ότι δεν πληρούνται οι υποχρεώσεις εναλλακτικής διαχείρισης ή ότι δεν τηρούνται οι όροι της έγκρισης που χορηγήθηκε, μπορεί να θέσει ειδικούς όρους για την έκδοση του Π.Ε.Δ. με προθεσμία συμμόρφωσης με αυτούς ή να επιβάλλει χρηματικό πρόστιμο σύμφωνα με το άρθρο 20.

Εάν ο αιτών επί δύο φορές δεν επιδεικνύει επάρκεια ή δεν συμμορφώνεται με τους τιθέμενους ειδικούς όρους, ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. έχει τη δυνατότητα:

α) Στην περίπτωση συστήματος ατομικής εναλλακτικής διαχείρισης να υποχρεώσει τον αιτούντα να συμμετάσχει σε υπάρχον σύστημα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης που αφορά τον κλάδο του ή να συμπράξει στη δημιουργία νέου, άλλως προβαίνει σε αναθεώρηση των όρων ή σε ανάκληση της έγκρισης του συστήματος αυτού.

β) Στην περίπτωση συστήματος συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης να προβεί σε αναθεώρηση των όρων ή σε ανάκληση της έγκρισης του συστήματος αυτού.

5. Οι αιτήσεις και τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία για την έκδοση του Π.Ε.Δ. κατατίθενται στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. κάθε τρία (3) χρόνια, από τη χορήγηση της έγκρισης του συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης, από 1ης Ιανουαρίου - 31ης Ιανουαρίου. Μέσα σε έξι (6) μήνες από την υποβολή όλων των αιτούμενων από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. στοιχείων χορηγείται το Π.Ε.Δ., το οποίο εν συνεχεία δημοσιεύεται στον κατάλογο του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. που προβλέπεται στο άρθρο 13.

Άρθρο 10

Ποσοτικοί στόχοι για την αξιοποίηση - επαναχρησιμοποίηση των αποβλήτων των συσκευασιών

Α. Ως προς την αξιοποίηση των αποβλήτων συσκευασίας (ανακύκλωση - ανάκτηση ενέργειας):

1.α) Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2005 πρέπει να αξιοποιείται τουλάχιστον το 50% κατά βάρος των αποβλήτων συσκευασίας με ανώτατο όριο το 65%.

β) Στο πλαίσιο του παραπάνω στόχου και για το ίδιο χρονικό διάστημα πρέπει να ανακυκλώνεται από το σύνολο των υλικών συσκευασίας τουλάχιστον το 25% κατά βάρος με ανώτατο όριο το 45%. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να ανακυκλώνεται τουλάχιστον το 15% κάθε υλικού συσκευασίας.

γ) Μετά την ημερομηνία αυτή το ποσοστό αξιοποίησης και ανακύκλωσης καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 6 (παρ. 1γ) της οδηγίας 94/62/ΕΚ.

Οι παραπάνω ποσοτικοί στόχοι τροποποιούνται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ώστε να εναρμονίζονται με τα εκάστοτε ισχύοντα στο Κοινοτικό Δίκαιο.

2. Για την επίτευξη των ποσοτικών στόχων που προβλέπονται

στην προηγούμενη παράγραφο ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. ή μέχρι την ίδρυσή του η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ή/και στον Υπουργό Ανάπτυξης τη λήψη των αναγκαίων μέτρων στο πλαίσιο εφαρμογής του σχετικού προγράμματος, σύμφωνα με το άρθρο 5, ή, σε περίπτωση που δεν έχει καταρτισθεί το πρόγραμμα αυτό, σύμφωνα με τις γενικές αρχές εναλλακτικής διαχείρισης (άρθρο 4).

3. Σε περίπτωση που ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. καταρτίζει ή πρόκειται να καταρτίσει πρόγραμμα, σύμφωνα με το οποίο γίνεται υπέρβαση των οριζόμενων στην παρ. 1 (α και β) ποσοτικών στόχων, με την πρόβλεψη παράλληλα κατάλληλων δυνατοτήτων ανακύκλωσης και ανάκτησης, για μία υψηλού επιπέδου προστασία του περιβάλλοντος, το πρόγραμμα αυτό εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, με την προϋπόθεση ότι τα προβλεπόμενα για την εφαρμογή τους μέτρα δεν θα προκαλέσουν στρεβλώσεις στην εθνική και κοινοτική αγορά.

Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. μέσω του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ενημερώνει την Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικά με το πρόγραμμα αυτό.

Β. Ως προς την επαναχρησιμοποίηση των συσκευασιών:

Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Ανάπτυξης μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. μπορούν να εγκρίνονται ποσοτικοί στόχοι για την προώθηση της επαναχρησιμοποίησης των συσκευασιών διαφόρων προϊόντων, καθώς και τα μέτρα για την επίτευξή τους, όπως η προώθηση συστήματος εγγοδοσίας.

Άρθρο 11

Σήμανση συσκευασιών και σύστημα αναγνώρισης

1. Οι συσκευασίες φέρουν την κατάλληλη σήμανση είτε επί της ίδιας της συσκευασίας είτε στην ετικέτα. Η σήμανση πρέπει να είναι ευδιάκριτη και ευανάγνωστη, καθώς και αρκούντως ανθεκτική και μακρόβια ακόμα και όταν ανοιχθεί η συσκευασία.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., προσδιορίζεται η σήμανση των συσκευασιών σύμφωνα με τους όρους της παραγράφου αυτής.

Η νόμιμη χρήση της σήμανσης ελέγχεται από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

2. Στη συσκευασία αναγράφεται η φύση του ή των χρησιμοποιημένων υλικών συσκευασίας για λόγους αναγνώρισης και κατάταξης από τη βιομηχανία ή επιχείρηση που προβαίνει σε προμήθεια ή κατασκευή της συσκευασίας κατά την έννοια του άρθρου 2 (παρ. 16).

Η αρίθμηση και οι συντομογραφίες επί των οποίων βασίζεται το σύστημα αναγνώρισης περιλαμβάνεται στην απόφαση της Επιτροπής 97/129/ΕΚ της 28ης Ιανουαρίου 1997.

Άρθρο 12

Υποχρεώσεις διαχειριστών συσκευασίας

1. Οι διαχειριστές των συσκευασιών έχουν ευθύνη για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και ειδικότερα των άρθρων 6, 7, 8, 9, 10 και 11 αυτού στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων τους. Ειδικότερα από τους διαχειριστές των συσκευασιών έχουν ευθύνη:

α) Οι προμηθευτές - κατασκευαστές: να παραλαμβάνουν από εγκεκριμένους χώρους ή εγκαταστάσεις το δευτερογενές υλικό (απόβλητα συσκευασίας) και να το χρησιμοποιούν για τη παραγωγή νέων προϊόντων (ανακύκλωση - ανάκτηση υλικών).

β) Οι συσκευαστές - εισαγωγείς συσκευασιών: να προβαίνουν σε συλλογή και διαλογή στη πηγή των αποβλήτων συσκευασίας και να μεριμνούν ώστε τα απόβλητα αυτά να οδηγούνται σε επαναχρησιμοποίηση ή σε εγκεκριμένες εγκαταστάσεις αξιοποίησης κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις εκάστοτε κείμενες σχετικές διατάξεις.

γ) Οι διακινητές: να συλλέγουν τα απόβλητα συσκευασίας ή

τις χρησιμοποιημένες συσκευασίες και να μη διακινούν προϊόντα χωρίς σήμανση ή αναγνώριση σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

2. Από τις υποχρεώσεις που περιγράφονται στην παράγραφο 1 (εδάφια α', β' και γ') του άρθρου αυτού απαλλάσσονται οι διαχειριστές των συσκευασιών που συμμετέχουν σε συστήματα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης, σύμφωνα με το άρθρο 7 (παρ. Β εδάφιο β') του παρόντος νόμου, με τον όρο ότι τηρούνται αμοιβαία οι συμβατικές δεσμεύσεις μεταξύ διαχειριστών ή διαχειριστών και Ο.Τ.Α..

Άρθρο 13 **Συστήματα πληροφορικής**

1. Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. μεριμνά για τη δημιουργία βάσεων δεδομένων για τις συσκευασίες και τα απόβλητα των συσκευασιών.

2. Οι βάσεις δεδομένων παρέχουν πληροφορίες κυρίως ως προς την έκταση, τα χαρακτηριστικά και την εξέλιξη της ροής των συσκευασιών και αποβλήτων συσκευασίας (συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών για τον επικίνδυνο χαρακτήρα των υλικών συσκευασίας και των συστατικών που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή τους) στον εθνικό χώρο.

3. Για την εναρμόνιση των χαρακτηριστικών και της παρουσίασης των διαθέσιμων δεδομένων ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. παρέχει στην Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων τα διαθέσιμα δεδομένα σύμφωνα με το άρθρο 12 (παρ.3) της οδηγίας 94/62/ΕΚ.

4. Οι διαχειριστές συσκευασιών υποχρεούνται να παρέχουν στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. ακριβή και αξιόπιστα δεδομένα που αφορούν τον τομέα της δραστηριότητάς τους.

Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην παροχή λεπτομερών δεδομένων, έχει δικαίωμα: α) ελέγχου της αξιοπιστίας των παρεχόμενων δεδομένων και β) συλλογής και επεξεργασίας περαιτέρω πληροφοριών, με την επιφύλαξη του βιομηχανικού και εμπορικού απορρήτου.

5. Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. αποστέλλει τα δεδομένα που του παρέχονται κατ' εφαρμογή του άρθρου αυτού στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μαζί με τις εθνικές εκθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 14 προκειμένου να διαβιβασθούν στη συνέχεια από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων στην Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

6. Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. δημοσιεύει κάθε δύο (2) χρόνια κατάλογο με τα εγκεκριμένα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης, καθώς και με τους νόμιμους κατόχους των πιστοποιητικών εναλλακτικής διαχείρισης.

Άρθρο 14 **Υποβολή εκθέσεων**

Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. υποβάλλει μέσω του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων στην Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων εκθέσεις σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου. Οι εκθέσεις αυτές καταρτίζονται σύμφωνα με το άρθρο 5 της οδηγίας 91/692/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 23ης Δεκεμβρίου 1991 «Για την τυποποίηση και τον εξορθολογισμό των εκθέσεων κ.λπ.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' **ΑΛΛΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ - ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΑΛΛΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ**

Άρθρο 15 **Προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης άλλων προϊόντων**

1. Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. εκπονεί και εφαρμόζει προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης για τα άλλα προϊόντα, που περιλαμβάνουν κατευθυντήριες γραμμές και μέτρα πρόληψης των ζημιολογών για το περιβάλλον δράσεων. Τα προγράμματα αυτά είναι αποτέλεσμα συγκέντρωσης και αξιοποίησης όλων των σχετικών πρωτοβουλιών και εισηγήσεων των οικονομικών παρα-

γόντων προς τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. και αποβλέπουν στη λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων για την εναλλακτική διαχείριση των άλλων προϊόντων, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του άρθρου 4.

2. Το περιεχόμενο των προγραμμάτων για κάθε προϊόν είναι ανάλογο αυτών για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών όπως προσδιορίζεται με το άρθρο 5, εκτός εάν για ορισμένα προϊόντα ισχύουν ειδικότερες προβλέψεις από τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας όπως μπαταρίες, χρησιμοποιημένα ορυκτέλαια.

3. Για την κατάρτιση προγραμμάτων για τα δημοτικά απόβλητα των άλλων προϊόντων οι Ο.Τ.Α. μέσα σε ένα χρόνο από την έναρξη ισχύος του νόμου υποβάλλουν στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. τις προτάσεις τους, μετά από συνεργασία με τους διαχειριστές των προϊόντων και άλλους αρμόδιους φορείς, αναφορικά με το σχεδιασμό της διαχείρισης των αποβλήτων των προϊόντων αυτών, καθώς και μελέτη σχετικά με τις μεθόδους οργάνωσης της εναλλακτικής διαχείρισής τους.

4. Κάθε πρόγραμμα εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Εσωτερικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

5. Αν μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού έχουν ήδη καταρτισθεί προγράμματα για ορισμένα προϊόντα, σύμφωνα με ειδικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, σε συμμόρφωση με το κοινοτικό δίκαιο (π.χ. μπαταρίες, χρησιμοποιημένα ορυκτέλαια κ.λπ.), τα προγράμματα αυτά εντάσσονται στις ρυθμίσεις του νόμου αυτού από την έναρξη ισχύος του σε συνδυασμό με τις υφιστάμενες ειδικότερες ρυθμίσεις της νομοθεσίας που τα διέπει με φορέα υλοποίησής τους τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

Άρθρο 16 **Όροι και προϋποθέσεις για τη διαχείριση των άλλων προϊόντων**

1. Προκειμένου τα άλλα προϊόντα να διακινηθούν στην αγορά εφαρμόζονται ευρωπαϊκά πρότυπα που αναφέρονται στις απαιτήσεις ως προς τη σύνθεση και την επαναχρησιμοποίησιμη και αξιοποιήσιμη φύση των άλλων προϊόντων.

Αν δεν έχουν θεσπισθεί ευρωπαϊκά πρότυπα, οι διαχειριστές των άλλων προϊόντων μπορούν να υποβάλλουν στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. μέσα στο πρώτο εξάμηνο από την παρέλευση ενός χρόνου από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού προτάσεις για την κατάρτιση εθνικών προτύπων με βάση τα κριτήρια και τις μεθόδους που περιγράφονται στην παράγραφο 2.1. του άρθρου 6. Οι προτάσεις αυτές μπορούν να αναφέρονται και στη σύναψη συμφωνιών.

2. Τα εθνικά πρότυπα διαχείρισης των άλλων προϊόντων εγκρίνονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

Άρθρο 17 **Όροι και προϋποθέσεις για την εναλλακτική διαχείριση άλλων προϊόντων**

1. Όσοι προβαίνουν σε διαχείριση άλλων προϊόντων (διαχειριστές), υποχρεώνονται να οργανώνουν συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης των άλλων προϊόντων που αφορούν τη δραστηριότητά τους.

2. Οι διαχειριστές των άλλων προϊόντων προωθούν, κατ' εφαρμογή των προγραμμάτων που προβλέπονται στο άρθρο 15, την πλέον ενδεδειγμένη μέθοδο εναλλακτικής διαχείρισης με την οργάνωση συστημάτων συλλογής, μεταφοράς, προσωρινής αποθήκευσης, αξιοποίησης των αποβλήτων των άλλων προϊόντων, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της υπ' αριθμ. 69728/824/ 1996 Κ.Υ.Α., καθώς και συστημάτων επαναχρησιμοποίησής τους.

3. Οι δημόσιες υπηρεσίες, επιχειρήσεις και οργανισμοί οργανώνουν τη συλλογή των αποβλήτων των άλλων προϊόντων που προέρχονται από τη δραστηριότητά τους.

4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημό-

σιων Έργων, μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εναλλακτική διαχείριση των άλλων προϊόντων και για την έκδοση του πιστοποιητικού εναλλακτικής διαχείρισης.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., καθορίζονται οι ποσοτικοί στόχοι για την εναλλακτική διαχείριση των προϊόντων, καθώς και τα μέτρα για την επίτευξή τους, όπως η προώθηση εγγυοδοτικού συστήματος κ.ά..

6. Οι υποχρεώσεις των διαχειριστών συσκευασίας που περιγράφονται στο άρθρο 12 εξειδικεύονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., για τους διαχειριστές των άλλων προϊόντων.

Άρθρο 18 **Συστήματα πληροφορικής**

Οι διατάξεις του άρθρου 13 (παράγραφοι 1, 2, 4 και 6) εφαρμόζονται αναλογικά και για τα άλλα προϊόντα και τα απόβλητά τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' **ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 19 **Εθνικό σύστημα πληροφόρησης του κοινού**

Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. οργανώνει εθνικό σύστημα πληροφόρησης για τους χρήστες των συσκευασιών και άλλων προϊόντων και ιδιαίτερα τους καταναλωτές, καθώς και για κάθε ενδιαφερόμενο ιδιωτικό ή δημόσιο φορέα που αναφέρεται κυρίως:

- στα προγράμματα διαχείρισης των συσκευασιών ή άλλων προϊόντων,
- στα συστήματα επιστροφής, συλλογής και αξιοποίησης,
- στο ρόλο των χρηστών - καταναλωτών ως παραγόντων συμβολής στην αποτελεσματικότητα της εναλλακτικής διαχείρισης με την ουσιαστική συμμετοχή τους στα συστήματα επιστροφής, συλλογής/διαλογής στην πηγή των χρησιμοποιημένων συσκευασιών ή των αποβλήτων συσκευασίας και άλλων προϊόντων,
- στη σημασία των σημάνσεων στις συσκευασίες που διακινούνται στην αγορά,
- στα αναγκαία στοιχεία για τη διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων και αποβλήτων συσκευασίας και άλλων προϊόντων.

Άρθρο 20 **Κυρώσεις**

Α. ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

1.α. Κάθε διαχειριστής συσκευασίας και άλλου προϊόντος ο οποίος ασκεί δραστηριότητα ή επιχείρηση κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 12 και 17, καθώς και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται σε εκτέλεση αυτών, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών (3) ετών ή χρηματική ποινή από 100.000 δρχ. μέχρι 1.000.000 δρχ. ή και με τις δύο αυτές ποινές.

β. Αν οι πράξεις αυτές τελεστήθηκαν από αμέλεια, οι δράστες τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι ένα (1) χρόνο ή με χρηματική ποινή 150.000 μέχρι 300.000 δρχ..

2. Αν η ρύπανση ή άλλη υποβάθμιση του περιβάλλοντος προέρχεται από τη δραστηριότητα νομικού προσώπου, το δικαστήριο κηρύσσει «αδικώς υπεύθυνο εις ολόκληρον» για την καταβολή της χρηματικής ποινής και το νομικό πρόσωπο.

3. Οι πρόεδροι διοικητικών συμβουλίων, οι εντεταλμένοι ή διευθύνοντες σύμβουλοι ανωνύμων εταιριών, οι διαχειριστές εταιριών περιορισμένης ευθύνης, ο πρόεδρος του διοικητικού και εποπτικού συμβουλίου συνεταιρισμών, καθώς και τα πρό-

σωπα που ασκούν τη διοίκηση ή τη διαχείριση κοινοπραξιών και άλλων νομικών προσώπων του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα, συμπεριλαμβανομένων και των Ο.Τ.Α., έχουν ιδιαίτερη νομική υποχρέωση να μεριμνούν για την τήρηση των διατάξεων του παρόντος νόμου.

Για κάθε πράξη ή παράλειψη του νομικού προσώπου που επιπίπτει στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, τα πρόσωπα αυτά τιμωρούνται ως αυτουργοί ανεξάρτητα από την τυχόν ποινική ευθύνη άλλου φυσικού προσώπου και την αστική ευθύνη του νομικού προσώπου, εφόσον από πρόθεση ή αμέλεια δεν τήρησαν την ιδιαίτερη νομική τους υποχρέωση να μεριμνούν για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού.

4. Όποιος παρεμποδίζει τη διενέργεια ελέγχων από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. κατ' εφαρμογή του άρθρου 24 (παρ. 3 εδάφιο ι'), καθώς και όποιος αρνείται την παροχή στοιχείων ή πληροφοριών ενώ είναι υπόχρεος για την παροχή τους ή παρέχει ψευδείς πληροφορίες ή στοιχεία τιμωρείται σύμφωνα με το άρθρο 458 του Ποινικού Κώδικα.

5. Στις περιπτώσεις των παραβάσεων του παρόντος άρθρου παράσταται χωρίς έγγραφη προδικασία στο ακροατήριο ως πολιτικός ενάγων το Δημόσιο, οι Ο.Τ.Α. στην περιφέρεια των οποίων διαπιστώθηκε η παράβαση εφόσον το Δημόσιο ή οι Ο.Τ.Α. δεν είναι παραβάτες ανεξάρτητα αν έχουν υποστεί περιουσιακή ζημία, με αίτημα την αποκατάσταση των πραγμάτων στο μέτρο που είναι δυνατή.

Β. ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο παραβαίνει τις διατάξεις του νόμου αυτού και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται σε εκτέλεση αυτού, υποχρεούται σε αποζημίωση εκτός αν αποδείξει ότι η ζημία οφείλεται σε ανώτερη βία ή ότι προήλθε από ενέργεια τρίτου που ενήργησε δολίως.

Γ. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

1. Σε κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που παραβαίνει τις διατάξεις του νόμου αυτού και ειδικότερα των άρθρων 6, 7, 8, 9, 11, 12, 16 και 17 και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται με εξουσιοδότησή τους, επιβάλλονται ανεξάρτητα από την αστική ή ποινική ευθύνη του ως διοικητικές κυρώσεις:

α) από τον οικείο Νομάρχη μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. και ύστερα από προηγούμενη ακρόαση του ενδιαφερομένου:

- πρόστιμο για κάθε παράβαση από εκατό χιλιάδες (100.000) μέχρι ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές,
- προσωρινή διακοπή της λειτουργίας της συγκεκριμένης δραστηριότητας για χρονικό διάστημα μέχρι πέντε ημέρες.

β) Από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ο οποίος από κοινού με τον τυχόν συναρμόδιο Υπουργό μπορούν να επιβάλλουν με κοινή απόφαση, ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. και προηγούμενη ακρόαση του ενδιαφερομένου:

- πρόστιμο για κάθε παράβαση από ένα εκατομμύριο (1.000.000) μέχρι πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) δραχμές,
- προσωρινή διακοπή λειτουργίας της συγκεκριμένης δραστηριότητας για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των πέντε ημερών,

- οριστική διακοπή λειτουργίας της συγκεκριμένης δραστηριότητας.

Με την απόφαση επιβολής της διακοπής λειτουργίας μπορεί να προβλέπεται και πρόστιμο από διακόσιες χιλιάδες (200.000) μέχρι ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές για κάθε ημέρα παράβασης της απαγόρευσης.

2. Κατά την επιλογή και επιβολή των παραπάνω κυρώσεων λαμβάνονται υπόψη κυρίως η σοβαρότητα της παράβασης, η τυχόν επαναλαμβανόμενη μη συμμόρφωση στις υποδείξεις των αρμόδιων οργάνων, οι παρόμοιες παραβάσεις στο παρελθόν και ο βαθμός υπατιότητας.

3. Πριν από την επιβολή των παραπάνω διοικητικών κυρώσεων μπορεί να χορηγηθεί εύλογη προθεσμία για συμμόρφωση ή

να παραταθεί μία μόνο φορά η προθεσμία, αν κριθεί ότι εκείνη που χορηγήθηκε αρχικά δεν ήταν επαρκής.

4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Οικονομικών, ύστερα από εισήγηση του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., μπορεί να αυξάνονται τα ανώτατα όρια των παραπάνω προστίμων.

5. Η διαδικασία επιβολής των διοικητικών κυρώσεων του παρόντος άρθρου αρχίζει με την έκδοση της απόφασης του αρμόδιου οργάνου που διαπιστώνει τη παράβαση. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται με έγγραφη κλήτευση στον παραβάτη να υποβάλλει τις απόψεις του μέσα σε πέντε ημέρες από την κοινοποίηση της κλήτευσης.

6. Η εκτέλεση των διοικητικών κυρώσεων του άρθρου αυτού, για προσωρινή ή οριστική διακοπή λειτουργίας της δραστηριότητας, γίνεται από την αρμόδια αστυνομική αρχή.

7. Τα πρόστιμα που προβλέπονται στο άρθρο αυτό εισπράττονται από τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα «περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων» και αποδίδονται στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. από την αρμόδια Διεύθυνση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας παραγράφου.

Δ. Οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο αυτό επιβάλλονται ανεξάρτητα από τις κυρώσεις που προβλέπονται σε άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, όπως στις ισχύουσες διατάξεις για την προστασία του εμπορικού και βιομηχανικού απορρήτου κ.λπ..

Άρθρο 21 **Κίνητρα**

Στους διαχειριστές που προβαίνουν σε εναλλακτική διαχείριση συσκευασιών και άλλων προϊόντων, σύμφωνα με τους στόχους, τις απαιτήσεις και τις γενικές αρχές του παρόντος νόμου, παρέχονται κίνητρα σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον νομοθετικό καθεστώς ενισχύσεων των ιδιωτικών επενδύσεων.

Άρθρο 22 **Καταργούμενες διατάξεις**

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργείται η υπ' αριθ. 31784/954/1990 υπουργική απόφαση «Για τους τύπους συσκευασίας υγρών τροφίμων» (ΦΕΚ 251 Β') καθώς και κάθε άλλη διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του νόμου αυτού ή ανάγεται σε θέματα που ρυθμίζονται από αυτόν.

Άρθρο 23 **Μεταβατικές διατάξεις**

1. Οι διαχειριστές των συσκευασιών και οι διαχειριστές άλλων προϊόντων υποχρεούνται μέσα σε οκτώ μήνες ή δεκαοκτώ μήνες αντίστοιχα από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου να υποβάλουν για έγκριση συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών και άλλων προϊόντων, σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 17 και μέσα σε πέντε μήνες από τη λειτουργία κάθε συστήματος να υποβάλλουν σχετική αίτηση στον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. για τη χορήγηση του προβλεπόμενου στο άρθρο 9 πιστοποιητικού εναλλακτικής διαχείρισης.

2. Όσες επιχειρήσεις προβαίνουν ήδη σε εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων υποχρεούνται μέσα σε τρεις μήνες από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού να το γνωστοποιήσουν στην αρμόδια Υπηρεσία Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων προκειμένου να λάβουν την προβλεπόμενη έγκριση και το πιστοποιητικό εναλλακτικής διαχείρισης.

3. Οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους 2 και 3 αναφέρονται και στους Ο.Τ.Α. όταν προβαίνουν σε εναλλακτική διαχείριση συσκευασιών και άλλων προϊόντων.

4. Εφόσον δεν έχουν καταρτισθεί τα προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης που προβλέπονται στα άρθρα 5 και 15, η οργάνωση των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης, καθώς και η χορήγηση των προβλεπόμενων στις προηγούμενες παραγράφους 2 και 3 εγκρίσεων γίνονται στο πλαίσιο υλοποίησης των στόχων του παρόντος νόμου, σύμφωνα με τις γενικές αρχές εναλλακτικής διαχείρισης (άρθρο 4) και τις ειδικότερες ρυθμίσεις του νόμου αυτού.

5. Οι απαιτήσεις για την κατασκευή των συσκευασιών ισχύουν για τις συσκευασίες που χρησιμοποιούνται για ένα συγκεκριμένο προϊόν πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

Άρθρο 24 **Εθνικός Οργανισμός Εναλλακτικής Διαχείρισης** **Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.)**

1. Ιδρύεται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) με την επωνυμία «Εθνικός Οργανισμός Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων» και το διακριτικό τίτλο «Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.». Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. λειτουργεί χάριν του δημόσιου συμφέροντος και δεν έχει κερδοσκοπικό χαρακτήρα.

Για τις σχέσεις του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. με το εξωτερικό χρησιμοποιείται η επωνυμία στην αγγλική γλώσσα «.....National Organisation for the Alternative Management of Packaging and Other Waste.....» και ο διακριτικός τίτλος «NOAMPOW».

2. Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. εδρεύει στην Αθήνα, έχει πλήρη διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και υπάγεται στον έλεγχο και την εποπτεία του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

3. Σκοπός του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. είναι κατά κύριο λόγο ο σχεδιασμός και η εφαρμογή της πολιτικής για την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και των άλλων προϊόντων σύμφωνα με τους στόχους και τις γενικές αρχές του παρόντος νόμου.

Για την επίτευξη του σκοπού του ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων:

- τα προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών και άλλων προϊόντων κατ' εφαρμογή των άρθρων 5 και 15,

- τα εθνικά πρότυπα για τη διαχείριση των συσκευασιών κατ' εφαρμογή του άρθρου 6,

- επί μέρους πρόγραμμα σε περίπτωση υπέρβασης των ποσοτικών στόχων εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών που προβλέπονται στο άρθρο 10,

- παρεκκλίσεις από τους προβλεπόμενους στο άρθρο 10 ποσοτικούς στόχους σύμφωνα με τις προβλέψεις της παρ. Α4 αυτού,

- την έκδοση κανονισμών σχετικά με τη διαδικασία ανανεώσεων, τροποποιήσεων, αναστολών ή ανακλήσεων των εγκρίσεων των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης σύμφωνα με το άρθρο 7,

- την τροποποίηση του ποσού των ανταποδοτικών τελών που προβλέπονται στα άρθρα 7 (παρ. Β1 ii) και 9 (παρ. 3β),

- σχετικά με τη σήμανση των συσκευασιών κατ' εφαρμογή του άρθρου 11,

- τον καθορισμό ειδικότερων όρων και προϋποθέσεων για την εναλλακτική διαχείριση άλλων προϊόντων (άρθρο 17 παρ. 4),

- ποσοτικούς στόχους για εναλλακτική διαχείριση άλλων προϊόντων (άρθρο 17 παρ. 5),

- την απαγόρευση ή τον περιορισμό της χρήσης ορισμένων υλικών, την επιβολή χρήσης κάποιας συγκεκριμένης σύνθεσης υλικών ή επαναχρησιμοποίηση ή εγγυοδοσία σύμφωνα με το άρθρο 6 (παρ. Β4).

- την επιβολή των κυρώσεων σύμφωνα με την παρ. Γ (εδάφιο 1β) του άρθρου 20 και στον οικείο Νομόρχη σύμφωνα με την παρ. Γ (εδάφιο 1α) του άρθρου 20,

- τη λήψη των αναγκαίων νομοθετικών και διοικητικών μέτρων για την αποτελεσματικότερη υλοποίηση των στόχων του νόμου, - προγράμματα επενδύσεων για τη προστασία του περιβάλ-

λοντος προκειμένου να γίνει σχετική χρηματοδότηση από το Δημόσιο ή διεθνείς οργανισμούς.

β) Χορηγεί:

- εγκρίσεις των συστημάτων ατομικής ή συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης κατ' εφαρμογή των άρθρων 7 και 17,

- πιστοποιητικά εναλλακτικής διαχείρισης των συσκευασιών και άλλων προϊόντων κατ' εφαρμογή του άρθρου 9.

γ) Απευθύνει προς τους διαχειριστές, είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν αιτήματος των οικονομικών παραγόντων ή τρίτου, οδηγίες ή συστάσεις και υποβάλλει προς το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων σχετικές προτάσεις σε θέματα πολιτικής εναλλακτικής διαχείρισης συστημάτων/άλλων προϊόντων.

δ) Γνωμοδοτεί για οποιοδήποτε θέμα παραπέμπεται σε αυτόν από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων σχετικά με την εφαρμογή του νόμου.

ε) Δημιουργεί βάσεις δεδομένων (σύστημα πληροφορικής) για συσκευασίες και άλλα προϊόντα και απόβλητά τους, και δημοσιεύει κατάλογο με τα εγκεκριμένα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης και με τους νόμιμους κατόχους σχετικών πιστοποιητικών (άρθρα 12 και 17).

στ) Δημιουργεί σύστημα πληροφόρησης του κοινού κατ' εφαρμογή του άρθρου 18.

ζ) Καταρτίζει και υποβάλει εκθέσεις στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων σχετικά με την εφαρμογή του νόμου.

η) Εκπονεί ή αναθέτει μελέτες και χρηματοδοτεί έρευνες που εξυπηρετούν το σκοπό του.

θ) Οργανώνει τακτικούς και έκτακτους ελέγχους που αναφέρονται:

- στην τήρηση και εφαρμογή των προγραμμάτων εναλλακτικής διαχείρισης (άρθρα 5 και 14),

- στη νόμιμη διακίνηση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων,

- στη νόμιμη χρήση της σήμανσης, καθώς και

- γενικά στην τήρηση των όρων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τις διατάξεις του νόμου.

Οι έκτακτοι έλεγχοι διενεργούνται αυτεπάγγελα ή κατόπιν καταγγελίας. Είναι δυνατόν να ανατίθεται η διενέργεια μέρους ή του συνόλου των ελέγχων σε επιστήμονες με εξειδικευμένες γνώσεις που θα συνεισφέρουν ουσιαστικά στο έργο αυτό. Στην περίπτωση αυτή ανάθεσης των ελέγχων σε τρίτους η δαπάνη βαρύνει τους διαχειριστές των συσκευασιών και άλλων προϊόντων.

ι) Μετά από καταγγελία εκ μέρους οικονομικών παραγόντων ή τρίτων ή και αυτεπαγγέλτως καλεί τους παραβάτες να παύσουν την παράβαση.

ια) Εκτελεί και εφαρμόζει κάθε είδους εθνικά ή κοινοτικά προγράμματα που του ανατίθενται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων για την υλοποίηση των στόχων του νόμου, με παράλληλη ανάληψη, απορρόφηση και διαχείριση των σχετικών κονδυλίων της Ε.Ο.Κ..

ιβ) Συντονίζει τη δραστηριότητα των άλλων αρμόδιων φορέων του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα για το σχεδιασμό και την εφαρμογή σχεδίων και προγραμμάτων εναλλακτικής διαχείρισης και παρέχει τη συνδρομή του όταν απαιτείται.

ιγ) Συνάπτει συμφωνίες με ατομικά ή συλλογικά συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών/άλλων προϊόντων για την επίτευξη των στόχων του παρόντος νόμου.

ιδ) Συνεργάζεται με ομοειδή όργανα ή οργανισμούς άλλων χωρών, καθώς και με διεθνείς οργανισμούς για ανταλλαγή πληροφοριών και ενδεδειγμένη κατάρτιση κοινών προγραμμάτων.

ιε) Οργανώνει συνέδρια και εκπαιδευτικά προγράμματα.

ιστ) Ασκεί τις αρμοδιότητες που ανατίθενται σε αυτόν από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων με ειδική εξουσιοδότηση για την επίτευξη του σκοπού του.

ιζ) Διαχειρίζεται τους πόρους του οργανισμού.

4. Όργανα διοίκησης του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. είναι το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) και ο Γενικός Διευθυντής (Γ.Δ.). Τα όργανα αυτά:

- εισηγούνται την πολιτική της εναλλακτικής διαχείρισης των

συσκευασιών και των άλλων προϊόντων στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καθώς και - μεριμνούν για την επίτευξη των στόχων του νόμου αυτού.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. αποτελείται από μη αρειβόμενα μέλη και συγκροτείται από εκπροσώπους του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, αιρετούς εκπροσώπους των Ο.Τ.Α., εκπροσώπους συλλογικών φορέων, οικολογικών οργανώσεων και οργανώσεων των καταναλωτών.

5. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καθορίζονται οι αρμοδιότητες των οργάνων διοίκησης του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., ο αριθμός και οι ιδιότητες, οι γνώσεις και η εμπειρία των μελών των οργάνων αυτών, η διάρκεια της θητείας τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Επίσης ρυθμίζονται θέματα που αναφέρονται:

- στη συγκρότηση και λειτουργία των οργάνων διοίκησης του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.,

- στην οργανωτική διάρθρωση κατά τομέα δράσης του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. και στην κατάσταση του προσωπικού,

- στην οικονομική διαχείριση, στις προμήθειες και σε θέματα διοικητικής μέριμνας.

6. Η κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζονται οι αποδοχές του Γενικού Διευθυντή του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

7. Ο οργανισμός του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. εγκρίνεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

Με τον οργανισμό αυτό ρυθμίζονται:

α) Η οργάνωση των υπηρεσιών και οι αρμοδιότητές τους.

β) Ο αριθμός των οργανικών θέσεων του προσωπικού και η κατανομή του σε ειδικότητες, καθώς και τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα για την κάλυψη των θέσεων αυτών.

Οι θέσεις του προσωπικού του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. είναι δυνατόν να καλύπτονται και με απόσπαση ή μεταφορά προσωπικού από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και από άλλα Υπουργεία ή Ν.Π.Δ.Δ. μετά από κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού. Η διαδικασία μεταφοράς του προσωπικού καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

8. Πόροι του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. προέρχονται από:

α) Επιχορηγήσεις από το πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

β) Κοινοτικοί πόροι που διατίθενται για την εκπόνηση προγραμμάτων μελετών και ερευνών σχετικά με θέματα που ανάγονται στους σκοπούς του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

γ) Ανταποδοτικά τέλη για την έγκριση των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης και σχετικών πιστοποιητικών (άρθρα 7 και 9 του παρόντος).

δ) Πρόσοδοι από την εκμετάλλευση περιουσιακών στοιχείων από επιχορηγήσεις ελληνικών και ξένων οργανισμών και από δωρεές ή κληρονομίες.

ε) Επιχορηγήσεις (τακτικές και έκτακτες) από το Ειδικό Ταμείο Εφαρμογής Ρυθμιστικών και Πολεοδομικών Σχεδίων (Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ.).

ζ) Τα πρόστιμα από διοικητικές κυρώσεις (άρθρο 20 του παρόντος).

η) Ειδικές εισφορές και χρηματοδοτήσεις από δημόσιες επιχειρήσεις, άλλους δημόσιους φορείς, διεθνείς οργανισμούς, ιδιωτικές επιχειρήσεις ή ιδιώτες κ.λπ..

θ) Μέρους των εσόδων του άρθρου 18 του ν. 2052/1992 (ΦΕΚ 94 Α') που αποδίδονται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων το οποίο καλύπτει το 1/3 του λει-

τουργικού προϋπολογισμού και καθορίζεται κάθε χρόνο με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Οικονομικών. Με όμοια απόφαση καθορίζεται επίσης και ο τρόπος και η διαδικασία απόδοσης και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

ι) Οι εισπράξεις από εκδόσεις, καθώς και από τις εν γένει δραστηριότητες του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

Οι υπό στοιχεία α' και θ' πόροι παύουν να υφίστανται μετά την πάροδο διετίας από την έναρξη λειτουργίας του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

Οι πόροι του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. διατίθενται για τις δαπάνες λειτουργίας του και για τη μερική ή ολική χρηματοδότηση μελετών, προγραμμάτων, έργων ή δραστηριοτήτων δημόσιων ή ιδιωτικών φορέων ή Ο.Τ.Α. για την επίτευξη των στόχων του νόμου.

9. Οι δαπάνες για την εκπλήρωση του σκοπού του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. πραγματοποιούνται σύμφωνα με τον οικονομικό κανονισμό του που καταρτίζεται από τον Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. και εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

10. Ο Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. έχει τα δικονομικά προνόμια του Δημοσίου. Τα προνόμια του Δημοσίου έχει και στην αναγκαστική εκτέλεση και ιδίως εκείνα που αφορούν κατάταξη σε πλειστηριασμό ή πτώχευση.

11.1. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. οι αρμοδιότητες που ανατίθενται σε αυτόν με τον παρόντα νόμο ασκούνται από την Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Για τον σκοπό αυτόν συστήνεται στη Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος Γραφείο Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών/άλλων προϊόντων υπαγόμενο στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού. Στο Γραφείο αυτό ανατίθεται η εποπτεία και ο έλεγχος εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος νόμου.

11.2. Για τη στελέχωση του Γραφείου αυτού συνιστώνται δύο (2) θέσεις γραμματείας του κλάδου (ΔΕ) Διοικητικού και τρεις (3) θέσεις ειδικού επιστημονικού - τεχνικού προσωπικού κατά το άρθρο 25 (παρ. 2) του ν.1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α') στα θέματα που πραγματεύεται ο παρών νόμος. Για την υποστήριξη του έργου του ως άνω Γραφείου συστήνεται Επιτροπή Παρακολούθησης της Εναλλακτικής Διαχείρισης (Ε.Π.Ε.Δ.), η οποία συγκροτείται από δεκαεπτά (17) μη αμειβόμενους εκπροσώπους των Υπουργείων Ανάπτυξης (1), Οικονομικών (1), Εθνικής Οικονομίας (1), Γεωργίας (1), Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων (1), Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (1), Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. (1), Ε.Ν.Α.Ε. (1), δύο (2) εκπροσώπους των διαχειριστών των συσκευασιών/άλλων προϊόντων κατά περίπτωση, τέσσερις (4) εκπροσώπους παραγωγών πρώτων υλών, έναν (1) εκπρόσωπο των διακινητών, έναν (1) εκπρόσωπο των οικολογικών οργανώσεων και έναν (1) εκπρόσωπο συνδέσμων των καταναλωτών. Τα μέλη της ως άνω επιτροπής προτείνονται από τους φορείς που εκπροσωπούν και ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Με την ίδια διαδικασία αντικαθίστανται τα μέλη της Επιτροπής.

11.3. Η θητεία των μελών της επιτροπής διαρκεί μέχρι την έναρξη λειτουργίας του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. σύμφωνα με την παράγραφο 12 του άρθρου αυτού. Στην επιτροπή προεδρεύει ο εκάστοτε εκπρόσωπος του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Η επιτροπή συγκαλείται σε τακτά διαστήματα κάθε μήνα με μέριμνα του Γραφείου της Εναλλακτικής Διαχείρισης της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος ή εκάκτως εφόσον το ζητήσει ο πρόεδρος ή το 1/3 των μελών της. Με την ίδια ως άνω απόφαση καθορίζεται ο τρόπος σύγκλησης των μελών, ο τρόπος και η διαδικασία λήψης αποφάσεων και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εκτέλεση του έργου της επιτροπής.

11.4. Η επιτροπή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων:

- προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών και άλλων προϊόντων κατ' εφαρμογή των άρθρων 5 και 15 ,

- εθνικά πρότυπα για τη διαχείριση των συσκευασιών (άρθρο 6 παρ. 1),

- παρεκκλίσεις από τους προβλεπόμενους στο άρθρο 10 ποσοτικούς στόχους σύμφωνα με την παρ. 4 αυτού,

- τη σήμανση των συσκευασιών,

- τη χορήγηση ή μη των εγκρίσεων συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης κατ' εφαρμογή των άρθρων 7, 8 και 17,

- τη χορήγηση ή μη των Πιστοποιητικών Εναλλακτικής Διαχείρισης (άρθρο 9),

- την επιβολή κυρώσεων σύμφωνα με το άρθρο 20,

- τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου.

β) Γνωμοδοτεί για κάθε θέμα που παραπέμπεται από τη Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ή από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων σχετικά με την εφαρμογή του νόμου.

γ) Μετά από καταγγελία εκ μέρους οικονομικών παραγόντων ή τρίτων ή αυτεπαγγέλτως καλεί τους παραβάτες να παύσουν την παράβαση.

δ) Επιβλέπει τη δημιουργία βάσης δεδομένων για τις συσκευασίες/άλλα προϊόντα και δημοσιεύει κατάλογο με τα εγκεκριμένα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης και με τους κατόχους των Π.Ε.Δ..

ε) Συνεργάζεται με ομοειδή όργανα ή οργανισμούς άλλων χωρών.

12. Μετά την έναρξη λειτουργίας του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π. το Γραφείο Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και άλλων προϊόντων εξακολουθεί υφιστάμενο με τη στελέχωση που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο 11 με αρμοδιότητα τον έλεγχο και την εποπτεία του έργου του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.. Η προβλεπόμενη στην ίδια ως άνω παράγραφο Επιτροπή Παρακολούθησης της Εναλλακτικής Διαχείρισης (Ε.Π.Ε.Δ.) καταργείται.

Άρθρο 25

Πριν από την έκδοση των αναφερόμενων στις παραγράφους 5 και 7 του άρθρου 24 προεδρικών διαταγμάτων, υποβάλλεται υποχρεωτικά από την Ε.Π.Ε.Δ., μετά πάροδο δεκαοκτώ (18) μηνών από την έναρξη της λειτουργίας της, στους αναφερόμενους στις παραπάνω παραγράφους Υπουργούς, ειδική μελέτη ως προς τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π..

Άρθρο 26

1. α. Οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 2 του α.ν. 173/1967 (ΦΕΚ 189 Α'), που αφορούν στο ύψος της οφειλόμενης στο απολυόμενο προσωπικό της Ε.Υ.Δ.Α.Π. αποζημίωσης του ν. 2112/1920 (ΦΕΚ 57 Α'), όπως ισχύουν, μετά τις υπογραφείσες μεταξύ της Ε.Υ.Δ.Α.Π. και της Ομοσπονδίας Εργαζομένων Ε.Υ.Δ.Α.Π. Ειδικές Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας και την υπ' αριθμ. 6471/1989 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου Ε.Υ.Δ.Α.Π., εξακολουθούν να ισχύουν.

β. Ομοίως, εξακολουθεί να λειτουργεί ο λογαριασμός εφάπαξ του προσωπικού που υπάρχει στην Ε.Υ.Δ.Α.Π., σύμφωνα με τις από 2.4.1990, 2.7.1991 και 25.5.1992 Ε.Σ.Σ.Ε. και με τους όρους που προβλέπονται σε αυτές. Η διαχείριση του λογαριασμού αυτού θα ασκείται από τετραμελή επιτροπή, που αποτελείται από έναν (1) εκπρόσωπο, υποδεικνυόμενο από την Ε.Υ.Δ.Α.Π., έναν (1) από το Υπουργείο Οικονομικών, έναν (1) από το Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και έναν (1) από την Ομοσπονδία Εργαζομένων της Ε.Υ.Δ.Α.Π..

Τυχόν έλλειμμα του λογαριασμού, που θα αναφέρεται στο προσωπικό που υπηρετούσε μέχρι 25.10.1999, θα καλύπτεται από το Ελληνικό Δημόσιο, απολογιστικά στο τέλος του έτους.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που εκδίδεται μέσα στο μήνα Ιανουάριο κάθε έτους, θα καθορίζεται η διαδικασία και ο τρόπος καταβολής του.

Προς κάλυψη του ελλείμματος των χρήσεων μέχρι

31.12.2001, το Δημόσιο θα προκαταβάλει το ποσόν του ενός διασεκατομμυρίου πεντακοσίων εκατομμυρίων (1.500.000.000) δραχμών, σε πίστωση του ποσού που θα προκύψει, απολογιστικά, στο τέλος του έτους.

2.α. Μετά το τέταρτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 2744/1999 προστίθεται εδάφιο πέμπτο με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«Οι ανωτέρω εργασίες ή τμήμα αυτών δύναται να ανατίθενται στην Ε.Υ.Δ.Α.Π. έναντι εύλογης αμοιβής.»

β. Οι συμβάσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 2744/1999 (ΦΕΚ 222 Α') και αναφέρονται στην εκτέλεση των εργασιών των παραγράφων 1 εδάφιο τέταρτο και έβδομο και 2 του αυτού άρθρου, έχουν αναδρομική ισχύ και ανεξαρτήτως του χρόνου υπογραφής τους, ισχύουν από τις 25.10.1999.

Το τίμημα που οφείλεται προς την Ε.Υ.Δ.Α.Π. εκ μέρους του Δημοσίου, για τις εκτελεσθείσες σχετικές εργασίες κατά το χρονικό διάστημα από τις 25.10.1999 μέχρι την ημέρα έναρξης της ισχύος του νόμου αυτού και αφορούν τα μη συγχρηματοδοτούμενα από το Ταμείο Συνοχής έργα είναι αυτό που προκύπτει από τις σχετικές εγγραφές στα λογιστικά βιβλία της Ε.Υ.Δ.Α.Π. και σε αυτό προστίθεται εύλογη αμοιβή για την Ε.Υ.Δ.Α.Π., που καθορίζεται με σύμβαση που καταρτίζεται με την Ε.Υ.Δ.Α.Π. και το Ελληνικό Δημόσιο, που εκπροσωπείται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

γ. Η Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. εξακολουθεί και μετά την έναρξη της ισχύος του ν. 2744/1999 (ΦΕΚ 222 Α') να είναι ο φορέας υλοποίησης των έργων που αφορούν το υδρευτικό σύστημα του λεκανοπεδίου Αττικής και έχουν υπαχθεί στον Κανονισμό (Ε.Κ.) με αριθμό 1164/1994 του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στις εγκριτικές αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθμούς Ε (1999) 2973 τελικό/15.9.1999, Ε (1999) 2978 τελικό/15.9.1999, Ε (1999) 3611 τελικό/8.11.1999 και Ε (1999) 4089 τελικό/17.12.1999 και δικαιούται να εισπράττει την επιχορήγηση του Ταμείου Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναδρομικά, για τα ποσά που καταβλήθηκαν ή καταβάλλονται μετά την έναρξη της ισχύος του ν. 2744/1999 (ΦΕΚ 222 Α') και εφεξής και εγγράφικαν στη συλλογική απόφαση έργων (Σ.Α.Ε.) 0762. Η Ε.Υ.Δ.Α.Π. δικαιούται επιπλέον χρηματοδότηση για την κάλυψη του ποσοστού του κόστους των επιλέξιμων δαπανών, που δεν καλύπτεται από τις σχετικές επιχορηγήσεις του Ταμείου Συνοχής και του συνόλου των μη επιλέξιμων δαπανών, αναδρομικά, για τα ποσά που έχει καταβάλει ή καταβάλλει αυτή, μετά την έναρξη ισχύος του ν. 2744/1999 (ΦΕΚ 222 Α') και εφεξής, καθώς και εύλογη αμοιβή. Η επιπλέον αυτή χρηματοδότηση, καθώς και η αμοιβή της Ε.Υ.Δ.Α.Π. και οι όροι της καταβολής αυτών αναδρομικά από την 25.10.1999, καθορίζονται με ιδιαίτερη σύμβαση μεταξύ αυτής και του Ελληνικού Δημοσίου, που εκπροσωπείται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Για τις μέχρι τη δημοσίευση του νόμου αυτού δαπάνες και την καταβολή αυτών θα ληφθούν υπόψη οι σχετικές εγγραφές στα λογιστικά βιβλία της Ε.Υ.Δ.Α.Π.. Επί αυτών θα υπολογισθεί και η άνω αμοιβή της Ε.Υ.Δ.Α.Π..

δ. Τα συγχρηματοδοτούμενα από το Ταμείο Συνοχής έργα ύδρευσης που έχουν υπαχθεί στον Κανονισμό (Ε.Κ.) με αριθμό 1164/1994 του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατασκευάζονται από την Ε.Υ.Δ.Α.Π. και παραδίδονται στο Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «Εταιρεία Παγίων Ε.Υ.Δ.Α.Π.».

ε. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 4 και του εδαφίου γ' της παραγράφου 9 του άρθρου 1 του ν. 2744/1999 εφαρμόζονται και για την περίπτωση μεταβίβασης έργων, που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο στο Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «Εταιρεία Παγίων Ε.Υ.Δ.Α.Π.».

Άρθρο 27 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Παρακαλώ το Τμήμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Παρεσχέθη η ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου της πρότασης νόμου της Νέας Δημοκρατίας αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας: «Μέτρα για την προστασία της Δημόσιας Υγείας».

Για τη σημερινή συζήτηση από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας ορίζεται ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ο Βουλευτής και Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Παναγιώτης Κοσιώνης.

Το λόγο έχει ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεώργιος Κωνσταντόπουλος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα την πρόταση νόμου της Νέας Δημοκρατίας με θέμα: «Μέτρα για την προστασία της δημόσιας υγείας».

Σύμφωνα με την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας: δημόσια υγεία είναι η επιστήμη και η τέχνη της πρόληψης της νόσου, της επιμύησης της ζωής και της προαγωγής της υγείας και της αποδοτικότητας του ατόμου μέσα από την οργανωμένη προσπάθεια της κοινότητας.

Τα παραπάνω επιτυγχάνονται με την εξυγίανση του περιβάλλοντος, τον έλεγχο των μεταδοτικών νοσημάτων, την εκπαίδευση του ατόμου στην ατομική υγιεινή, την οργάνωση των ιατρικών και νοσηλευτικών υπηρεσιών υγείας για την έγκαιρη διάγνωση και την προληπτική θεραπεία των νόσων, την ανάπτυξη του κοινωνικού μηχανισμού, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται σε κάθε άτομο ένα επίπεδο διαβίωσης επαρκές για τη διατήρηση της υγείας του.

Από τον ορισμό αυτόν που υιοθετήθηκε το 1952 μέχρι σήμερα συντελέστηκαν αφ' ενός μεν σημαντικές κοινωνικές και πολιτικές αλλαγές, αφ' ετέρου δε η πρόοδος της ιατρικής και γενικότερα της επιστήμης συνέτειναν στη διεύρυνση του ενδιαφερόντος της δημόσιας υγείας πέρα από την εξυγίανση του περιβάλλοντος σε τομείς όπως η υγειονομική μηχανική, η προληπτική ιατρική, η κοινωνική συμπεριφορά, η παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών υγείας σε όλους.

Ειδικότερα οι δραστηριότητες και οι τομείς παρέμβασης της δημόσιας υγείας διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

Παρεμβάσεις σε επίπεδο κοινότητας, όπως έλεγχος τροφίμων, νερού, εντόμων, ζώων, έλεγχος για τη ρύπανση του περιβάλλοντος κλπ.

Πρόληψη νόσων, ανικανότητας και πρόωρου θανάτου, όπως λοιμώδη και άλλα νοσήματα, προβλήματα συμπεριφοράς, αλκοολισμός, ναρκωτικά, ψυχική υγεία, νεοπλασμάτα, καρδιαγγειακά και μεταβολικά νοσήματα, επαγγελματικές νόσοι, ατυχήματα.

Τρίτον, προγράμματα φροντίδας για την υγεία, όπως παροχή υπηρεσιών υγείας, επιμόρφωση επαγγελματιών υγείας, επιμόρφωση και θέσπιση μέτρων για τους χειριστές τροφίμων-ποτών, μέτρα για το υγιεινό τρόφιμο και ποτό, όπως επίσης συλλογή και ανάλυση στατιστικών δεδομένων, προγράμματα αγωγής υγείας, σχεδιασμός και αποτίμηση προγραμμάτων υγείας, έρευνα σε τομείς επιστημονικούς, τεχνικούς και διοικητικούς, οι οποίοι άπτονται του χώρου της δημόσιας υγείας και προστασία του κοινού με μέτρα που οδηγούν στην προστασία της δημόσιας υγείας.

Στη χώρα μας ο υγειονομικός κανονισμός που εκδόθηκε το έτος 1938 αποτέλεσε σημαντικό για την εποχή του νομοθέτημα, το οποίο έθεσε τις βάσεις για τα μέτρα που επιβάλλεται να λάβει η χώρα μας για την πρόληψη, την προστασία και την προαγωγή της δημόσιας υγείας.

Το 1940 με την έκδοση του αναγκαστικού νόμου 2520 αντιμετωπίστηκε κατά πρωτοποριακό τρόπο η ανάγκη λήψης μέτρων για τον παραπάνω σκοπό.

Οι διατάξεις του είναι μέχρι σήμερα λειτουργικές χάρη στην

ευελιξία του να παρέχει πάγια φραστική εξουσιοδότηση στον Υπουργό Υγείας -Πρόνοιας, ο οποίος εκδίδει κοινωνικές διατάξεις, όταν για οποιονδήποτε λόγο κρίνει ότι κινδυνεύει η δημόσια υγεία. Από τότε μεσολάβησαν πολλά. Η διοικητική αναδιάρθρωση της χώρας μας, αρμοδιότητες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, μεταβίβαση αρμοδιοτήτων σε άλλες υπηρεσίες, επέβαλαν σημαντικές τροποποιήσεις αρκετών άρθρων, όπως τα άρθρα 2,3,8, 10 και 13. Αποτέλεσμα όλων αυτών είναι η δύσκολη πλέον εφαρμογή του ως ενιαίο νομοθετικό πλαίσιο. Επιπλέον η διεύρυνση του φάσματος των δραστηριοτήτων της δημόσιας υγείας που αναφέραμε, για τις οποίες θα πρέπει να εκδίδονται κοινωνικές διατάξεις σε συνδυασμό με την υποχρέωσή μας να εναρμονισθεί η νομοθεσία μας με την εντοπιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την ανάγκη επίσης εντοπιότητας των ισχυουσών διατάξεων, καθίσταται πλέον αναγκαία η αναδιάρθρωση και βελτίωση των διατάξεων του αναγκαστικού νόμου 2520/40.

Όπως όλοι γνωρίζουμε μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 1980 η δημόσια υγεία στην περιφέρεια ασκείτο από τις νομαρχιακές υπηρεσίες δημόσιας υγείας με το ν.1397/83. Με αυτό το νομοθετικό πλαίσιο μεταβιβάστηκε σημαντικό μέρος των υπηρεσιών δημόσιας υγείας στα κατά τόπους κέντρα υγείας. Το σχήμα αυτό όμως δεν ήταν επιτυχές με συνέπεια τη σταδιακή υποβάθμιση και αποδιοργάνωση των περιφερειακών υπηρεσιών της δημόσιας υγείας.

Θα πω τους κύριους λόγους αποτυχίας. Φταίνε, η ανεπαρκής στελέχωση σε επιστημονικό προσωπικό, γιατροί επισκέπτες υγείας, οι οποίοι λόγω φόρτου εργασίας ασκούσαν κυρίως θεραπευτική ιατρική και ελάχιστα πρόληψη και δημόσια υγεία, με εξαίρεση τις οδοντιατρικές υπηρεσίες ορισμένων κέντρων υγείας, η ανεπαρκής εκπαίδευση των λειτουργών υγείας σε θέματα δημόσιας υγείας, η συνεχής αναβολή και τελικά μείωση των αστικού τύπου κέντρων υγείας, οι συνεχείς μεταβολές πολιτικής για την υγεία στο σύνολο και ως συνέπεια όλων αυτών η σταδιακή υποβάθμιση και αποδιοργάνωση των περιφερειακών υπηρεσιών δημόσιας υγείας.

Το 1994 ο τότε Υπουργός Υγείας κάλεσε τους λεγόμενους σοφούς με τον Έιμπερ Σμιθ και τους συνεργάτες του, οι οποίοι έκαναν μια έκθεση της ειδικής επιτροπής των ξένων εμπειρογνομώνων για τις ελληνικές υπηρεσίες υγείας, στις οποίες επισημαίνονται τα προβλήματα των υπηρεσιών δημόσιας υγείας στη χώρα μας και προτείνονται λύσεις.

Για να δούμε μερικά από αυτά που είχαν προτείνει από τα προβλήματα που είχαν εντοπίσει οι ξένοι εμπειρογνώμονες. Ήταν ο ανεπαρκής αριθμός ειδικευμένων γιατρών δημόσιας υγείας, χαμηλό γόπτρο της κοινωνικής θέσης των γιατρών δημόσιας υγείας σε σχέση με τους νοσοκομειακούς γιατρούς, ανεπαρκής προπτυχιακή εκπαίδευση στη δημόσια υγεία, ξεπερασμένες αντιλήψεις οι οποίες διέπουν το ρόλο της δημόσιας υγείας με έμφαση στο γραφειοκρατικό και διεκπεραιωτικό χαρακτήρα της. Απουσία ουσιαστικών αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών δημόσιας υγείας σε συγκεκριμένες πληθυσμιακές μονάδες. Ανεπαρκής λειτουργική και επιχειρησιακή διασύνδεση των υπηρεσιών δημόσιας υγείας με τις υπόλοιπες υπηρεσίες υγείας. Ελλείψεις σε εργαστηριακή και υλικοτεχνική υποδομή, αδυναμία επαρκούς παρακολούθησης της φυσικής κίνησης ελέγχου της δημόσιας υγείας και εκτίμησης των αναγκών υγείας του πληθυσμού και απουσίας σαφούς και συστηματικής πολιτικής δημόσιας υγείας.

Είναι απορίας άξιον, κύριε Υπουργέ, γιατί δεν αξιολογήθηκαν και δεν έτυχαν της προσοχής του Υπουργείου Υγείας -Πρόνοιας μέχρι σήμερα. Δεν αρκεί η διαβεβαίωση της Υφυπουργού επτά χρόνια μετά ότι το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας επεξεργάζεται το νομοσχέδιο «δημόσια υγεία», το οποίο σύντομα λέτε ότι θα προωθήσετε στη Βουλή. Και ακόμη κάτι πολύ σημαντικό, το οποίο γεννά ερωτηματικά και προσβάλλει τη νοημοσύνη όλων μας, το γεγονός ότι κάθε φορά από την Αντιπολίτευση ακόμη και Βουλευτές της Συμπολίτευσης καταθέτουν προτάσεις νόμων όπως η αντιμετώπιση του

δημογραφικού προβλήματος η θέσπιση κοινωνικού χάρτη, η δημιουργία νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου για τους νοσηλευτές, ο κώδικας νοσηλευτικής δεοντολογίας, ο κοινωνικός χάρτης, όπως είπα προηγουμένως. Η Κυβέρνηση απέρριψε συλλήβδην όλες αυτές τις προτάσεις με το αιτιολογικό ότι σύντομα θα προωθήσει στη Βουλή αντίστοιχα σχέδια νόμου.

Κύριε Πρόεδρε, στις 26 Οκτωβρίου, του Αγίου Δημητρίου, εδώ μέσα συζητούσαμε την πρόταση νόμου Βουλευτών του ΠΑΣΟΚ για την αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος της χώρας.

Στο τέλος ζητήσαμε να γίνει ονομαστική ψηφοφορία. Από τις 26 Οκτωβρίου 2000, σχεδόν δέκα μήνες –γέλατε, κύριε Υπουργέ- περιμένουμε να γίνει αυτή η ονομαστική ψηφοφορία πάνω στην πρόταση που υποβάλαμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε συνάδελφε, με συγχωρείτε. Καθ' όσον αφορά το Προεδρείο, αυτό το θέμα έχει απαντηθεί. Είναι το άρθρο 73, παράγραφος 3 του Συντάγματος που δεν επιτρέπει συζήτηση και απόφαση πάνω σ' αυτό το ζήτημα. Έχει λυθεί αυτό το ζήτημα. Συνεπώς προχωρήστε στο θέμα της πρότασης νόμου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Αλλά και στις υπόλοιπες προτάσεις νόμων που καταθέσαμε μόνιμως το Υπουργείο Υγείας, αφού τις επαινεί, τις απορρίπτει με το σκεπτικό, με τη δικαιολογία ότι σύντομα θα καταθέσει ολοκληρωμένα σχέδια νόμου, πάνω στα ζητήματα αυτά. Φυσικά ακόμη περιμένουμε για τους νοσηλευτές, για τον κώδικα νοσηλευτικής δεοντολογίας, ακόμη περιμένουμε για όλες τις υπόλοιπες προτάσεις νόμου που έχουμε καταθέσει. Ειλικρινά, δεν μπορούμε να κατανοήσουμε τη νέα άρνηση του Υπουργείου στην πρόταση νόμου Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας, με την οποία επιτυγχάνεται η έκδοση νέου, σύγχρονου και λειτουργικού νομοθετικού πλαισίου, σχετικά με την πάγια εξουσιοδότηση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας να καθορίζει με άμεσα μέτρα την προστασία της δημόσιας υγείας με αποφάσεις του, με υγειονομικές διατάξεις, ευέλικτη ρύθμιση την οποία και ο προηγούμενος αναγκαστικός νόμος περιελάμβανε, καθώς επίσης και η εύκολη εφαρμογή του από τις κρατικές υπηρεσίες.

Η παρούσα πρόταση νόμου που καταθέτουμε, άπτεται καθαρά όλων των σύγχρονων θεμάτων της δημόσιας υγείας. Αναφέρεται στις δραστηριότητες που ζούμε όλοι καθημερινά, σχετικά με τη διάθεση των απορριμμάτων, την καθαριότητα των δημόσιων χώρων, τα περιβάλλον, τις διάφορες μονάδες ζωοφαγής, τα εργαστήρια και εργοστάσια τροφίμων, τα γυμναστήρια, τα ραδιενεργά απόβλητα και τα απόβλητα των νοσοκομείων, όπου η πολιτεία έχει καθιερώσει άλλο καθεστώς για τον ιδιωτικό τομέα και άλλο για τα δημόσια νοσοκομεία.

Ο έλεγχος σταυλισμού και επιχειρήσεων επεξεργασίας ζωικών προϊόντων, που πρέπει να δραστηριοποιούνται εντός των κτηνοτροφικών ζωνών, πεντακόσια μέτρα δηλαδή από τις κατοικήσιμες περιοχές, είναι ανεπαρκής με ευθύνη και των Ο.Τ.Α., με αποτέλεσμα οι κίνδυνοι για τη δημόσια υγεία να είναι καθημερινοί και η πολιτεία να είναι μόνιμα στη θέση του θεατή τοπικών συγκρούσεων για θέματα απομάκρυνσης κτηνοτροφικών μονάδων από κατοικήσιμες περιοχές.

Με σχετική ρύθμιση της πρότασης νόμου δημιουργούνται ευέλικτες και σύγχρονες επιτροπές για τον έλεγχο σταυλισμού και επιχειρήσεων επεξεργασίας ζωικών προϊόντων. Επίσης ρυθμίζεται ο τρόπος απομάκρυνσης των ζώων από εγκαταστάσεις των οποίων διατάσσεται το κλείσιμο, επιλύοντας έτσι ένα διαχρονικό απαράδεκτο καθεστώς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αναφορικά με το θέμα αυτό ζούμε καθημερινά τραγελαφικές καταστάσεις. Πρόσφατα στην περιοχή μου απασχόλησε τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης τουλάχιστον της βόρειας Ελλάδος, το θέμα μόλυνσης του νερού της περιοχής από κτηνοτροφική μονάδα, η οποία ήταν μέσα στην κατοικήσιμη περιοχή. Για πάνω από δέκα ημέρες οι κάτοικοι της περιοχής Κάτω Μηλιάς δεν είχαν νερό να πιουν, εξαιτίας αυτού του προβλήματος.

Τα προβλήματα είναι υπαρκτά, χρειάζονται λύση και είναι

προβλήματα τα οποία απασχολούν καθημερινά τον πολίτη.

Ένα άλλο θέμα είναι τα επιδημικά και λοιμώδη νοσήματα, τα οποία θα πρέπει να δηλώνονται. Σ' αυτό το σημείο δεν υπάρχει κανένας έλεγχος. Δεν ελέγχονται οι καταστημάτων και εκείνοι που έρχονται σε άμεση επαφή με το κοινό για λοιμώδη και μεταδοτικά νοσήματα. Ακόμη, δεν λαμβάνονται υπόψη και τα άτομα που απασχολούνται στα εργαστήρια και στα παρασκευαστήρια τροφίμων και ποτών.

Αλήθεια, γνωρίζουμε σήμερα είτε σε καταστήματα τροφίμων και ποτών είτε εκεί που σερβίρονται ποτά είτε εκεί που σερβίρονται τρόφιμα είτε εκεί που παρασκευάζονται τρόφιμα, αν έχουμε κρούσματα λοιμώδους ή εγγενούς ηπατίτιδας ή άλλων λοιμωδών και μεταδοτικών νοσημάτων; Ελέγχει κανένας αυτούς που μας σερβίρουν το ποτό μας, τα τρόφιμά μας; Και το γεγονός ότι ένας μεγάλος αριθμός μεταναστών, τους οποίους σέβομαι απόλυτα, δουλεύει σε τέτοιες επιχειρήσεις και ουδείς έλεγχος γίνεται, καταλαβαίνετε ότι το πρόβλημα επιτείνεται στις μέρες μας. Πρέπει να δούμε αυτά τα προβλήματα που είναι προβλήματα καθημερινότητας κι όχι μόνο, προβλήματα δημόσιας υγείας τα οποία, κύριε Υπουργέ, πρέπει να δείτε με ένα διαφορετικό τρόπο.

Από τον αναγκαστικό νόμο του 1940, τον 2520, έχουν αλλάξει, κύριε Υπουργέ, πάρα πολλά πράγματα.

Πρέπει να παρακολουθήσετε τι έγινε στην Άλμα Άτα, στην Οτάβα, τι σημαίνει ο όρος νέα δημόσια υγεία. Πρέπει να δείτε όλες τις συνιστώσες. Ο τόπος έχει ανάγκη ένα νέο νομοθετικό πλαίσιο για τη δημόσια υγεία. Είναι γεγονός ότι οι υπηρεσίες που ασχολούνται με τον έλεγχο τροφίμων και ποτών ανήκουν σε πολλά Υπουργεία. Είναι απαραίτητο κατά τα πρότυπα των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης να συσταθεί ένα συντονιστικό όργανο στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας με πρόβλεψη δημιουργίας γενικής διεύθυνσης τροφίμων και ποτών, ώστε να καθιερωθεί και στη χώρα το υγιεινό τρόφιμο και ποτό ως ο σημαντικότερος παράγοντας στην πρόληψη, προστασία, και προαγωγή της υγείας.

Πόσο άνετα αισθάνεστε, κύριε Υπουργέ, όταν βλέπετε τον Υπουργό Υγείας να κάνει ανακοινώσεις για τη νόσο «Κρόϊτςφελ-Γιάκομπς», για τη σπογγώδη εκγεφαλοπάθεια των βοοειδών; Πόσο άνετα αισθάνεστε να λειτουργούν υπηρεσίες σε άλλα Υπουργεία, όπως το Υπουργείο Ανάπτυξης; Θα σας πω ένα παράδειγμα για τα τρόφιμα που έχουν μέσα παιχνίδια. Ξέρετε πόσα ατυχήματα έχουν γίνει από τα kinder eggs που κυκλοφορούν από την εταιρεία «Kinder», τα οποία το αμερικάνικο FDA έχει απαγορεύσει; Έχουμε κάνει επερωτήσεις στην Υπουργό Ανάπτυξης κα Αποστολάκη, έχει κινηθεί η διαδικασία αλλά τα θέματα αυτά δεν λύνονται. Είχαμε οκτώ θανάτους πέρσι στην Ευρωπαϊκή Ένωση και έναν στην Ελλάδα. Άπειρα ατυχήματα σε μικρά παιδιά. Το παιχνίδι που υπάρχει μέσα ο περιέκτης είναι πολύ μεγάλος. Η εταιρεία «Ferrero» στην Ιταλία δεν συμμορφώνεται. Η επίτροπος απαντά αρνητικά συνέχεια εκφράζοντας τα συμφέροντα της χώρας της σε κάθε προσπάθεια αλλαγής των διατάξεων.

Το Υπουργείο Υγείας τι κάνει; Υπάρχει κάποιος οργανισμός που ελέγχει αυτά; Επίσης υπάρχουν παιχνιδάκια μέσα σε παιδικές τροφές. Στις Βρυξέλλες είχαμε θάνατο μιας κυρίας μεγάλης ηλικίας η οποία έτρωγε γαριδάκια βλέποντας τηλεόραση το βράδυ και κατάπιε και το παιχνιδάκι. Τι θα κάνουμε για όλα αυτά; Δεν πρέπει να υπάρχει αρμόδια υπηρεσία στο Υπουργείο Υγείας για τα θέματα αυτά; Αρκούν οι υπηρεσίες του Υπουργείου Ανάπτυξης, του Υπουργείου Εμπορίου; Νομίζω ότι πρέπει να τα δούμε κάτω από μια άλλη σφαίρα. Η δημόσια υγεία έχει διευρυνθεί πλέον αλλά πώς να γίνουν όλα αυτά όταν υπάρχουν τεράστιες ελλείψεις στο χώρο αυτό; Δεν υπάρχουν επόπτες υγείας. Σε όλες τις νομαρχίες της χώρας μας υπάρχουν σοβαρές ελλείψεις από 50% και πάνω. Φτάνουν μέχρι και 100% οι ελλείψεις. Δεν υπάρχουν όργανα να κάνουν τους απαραίτητους ελέγχους. Ακόμη και αυτοί που βγαίνουν από τις σχολές δημόσιας υγείας δεν επανδρώνουν τις υπηρεσίες. Γιατί του ΕΣΥ αναλαμβάνουν νομιάτροι σε πολλούς νομούς της χώρας. Δεν ξέρω με τι γνώσεις. Προπτυχιακή εκπαίδευση στη δημόσια υγεία δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γέτονας): Συγγνώμη που παρεμβαίνω αλλά ο θεσμός του «παλιού» νομιάτρου έχει καταργηθεί ουσιαστικά μετά το ν. 2519/97 και το γνωρίζετε αυτό. Έχει γίνει κλάδος γιατρών δημόσιας υγείας. Είχα την τιμή ως Υπουργός Υγείας και Πρόνοιας να εισηγηθώ το νόμο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Επαναλαμβάνω ότι στις διευθύνσεις υγιεινής υπάρχουν υπάλληλοι απόφοιτοι σχολών δημόσιας υγείας και στην πλειοψηφία υπάρχουν σήμερα γιατροί του ΕΣΥ και επόπτες υγείας που είναι λίγοι. Ο έλεγχος δεν μπορεί να γίνει με το προσωπικό που υπάρχει σήμερα.

Προπτυχιακή εκπαίδευση στη δημόσια υγεία δεν υπάρχει. Αν ψάξετε σήμερα να βρείτε βιβλίο δημόσιας υγείας για προπτυχιακή εκπαίδευση, δεν υπάρχει. Η όλη κατάσταση ρυθμίζεται από τη σχολή δημόσιας υγείας, την παλιά υγιονομική σχολή, τα στελέχη όμως της σχολής δεν επανδρώνουν τις υπηρεσίες υγείας σε όλη τη χώρα.

Οι σύγχρονες εξελίξεις επίσης που οδήγησαν στην έλλειψη εμπιστοσύνης της κοινωνίας μας στη διατροφή μας σε συνδυασμό με τη φιλολογία που καλλιεργείται για την αξιοπιστία και υγιεινή τροφίμων και ποτών καθιστά αναγκαία τη δημιουργία της ως άνω διεύθυνσης του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας. Η ίδρυση φορέα ελέγχου τροφίμων στο Υπουργείο Ανάπτυξης, αν κρίνει κανείς από τη μέχρι σήμερα πορεία του, υπήρξε μάλλον ατυχής επιλογή.

Ένα άλλο θέμα που πρέπει να μας απασχολήσει είναι ότι μέχρι σήμερα οι εργαζόμενοι σε όλο το φάσμα των επιχειρήσεων τροφίμων και ποτών από την παραγωγή ως την κατανάλωση δεν έχουν την ελάχιστη εκπαίδευση πάνω σε θέματα χειρισμού τροφίμων και ποτών. Ο οποιοσδήποτε μπορεί να εργαστεί σε επιχείρηση τροφίμων και ποτών. Με την προτεινόμενη ρύθμιση απαραίτητη προϋπόθεση είναι η άσκηση επαγγέλματος για τη δυνατότητα απασχόλησης και λειτουργίας τέτοιων επιχειρήσεων. Αυτό συμβαίνει σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πρέπει να σκεφθεί το Υπουργείο σας σε όλες τις επιχειρήσεις, είτε αυτές είναι απλά εργαστήρια είτε είναι βιοτεχνίες είτε είναι βιομηχανίες, πώς μπορούμε να φέρουμε την αξιοπιστία του κοινού στα τρόφιμα και ποτά όταν οι χειριστές, οι παρασκευαστές, όλοι αυτοί οι εργαζόμενοι οι οποίοι υπάρχουν μέσα πολλές φορές είναι από τρίτες χώρες, όταν έρχονται φτηνά εργατικά χέρια, όταν δεν υπάρχει κανένας ουσιαστικός έλεγχος σ' όλον αυτόν τον κόσμο, όταν δεν ζητείται καμία άδεια ασκήσεως του επαγγέλματος του χειριστού τροφίμων και ποτών. Και τα αποτελέσματα φυσικά τα πληρώνουμε όλοι με την έλλειψη αξιοπιστίας προς τα τρόφιμα.

Και μην ξεχνάτε ότι η χώρα μας είναι κατ' εξοχήν χώρα εξαγωγής. Αν κάτι εξάγει είναι τα τρόφιμά της, είτε είναι οι ελιές της είτε είναι τα λάδια της είτε είναι άλλα γεωργικά τρόφιμα, τα οποία επεξεργαζόμαστε, τα μεταποιούμε και τα εξάγουμε. Η αξιοπιστία μας σ' αυτόν τον τομέα νομίζω ότι είναι ο ακρογωνιαίος λίθος πάνω στον οποίον πρέπει να στηριχθούμε. Και πρέπει να λάβετε μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας, μέτρα προστασίας του καταναλωτή, είτε αυτός είναι παιδί καταναλωτής είτε είναι ενήλικας καταναλωτής. Και πρέπει να σεβαστούμε και τον Έλληνα και τον Ευρωπαίο καταναλωτή.

Στα συρτάρια του Υπουργείου Ανάπτυξης λιμνάζει εδώ και δύο με τρία χρόνια τουλάχιστον το νομοσχέδιο για την προστασία του καταναλωτή σε σχέση με τα τρόφιμα. Κι εδώ είναι ένα οξέμωρο σχήμα: Στα συρτάρια του Υπουργείου Ανάπτυξης. Κι εδώ υπάρχει ένα άλλο φαινόμενο, μοναδικό νομίζω, όπου ένα σωρό Υπουργεία –οκτώ τουλάχιστον- έχουν σχέση με την υγεία και μπαίνουν στα χωράφια του Υπουργείου Υγείας. Τουλάχιστον σε θέματα δημόσιας υγείας, κύριε Υπουργέ, πρέπει να διασφαλίσετε τα του οίκου σας.

Η Γενική Διεύθυνση Τροφίμων και Ποτών είναι μια αναγκαιότητα. Έχετε δικαίωμα να μην ψηφίσετε τη σημερινή πρόταση νόμου, να την αρνηθείτε. Οι κομματικές αγκυλώσεις ίσως του παρελθόντος δεν σας επιτρέπουν να ψηφίσετε τη σημερινή πρόταση νόμου. Θα μπορούσατε να την ψηφίσετε επί της αρχής και να φέρετε τις αναγκαίες τροποποιήσεις και

βελτιώσεις στις όποιες παραλείψεις έχουμε. Δεν διεκδικούμε δάφνες μιας τέλει πρότασης νόμου. Πιστεύουμε όμως ότι αυτά τα θέματα δεν λύνονται ούτε με τον γενικό κανονισμό του 1938 ούτε με τον αναγκαστικό νόμο του 1940. Χρειάζεται να κάνουμε ένα βήμα μπροστά.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ολοκληρώστε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ : Πιστεύω ότι λύνουμε τα χέρια και της Τοπικής και της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και του εκάστοτε Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας με την παρούσα πρόταση νόμου. Νομίζω ότι κάνουμε ένα βήμα μπροστά ή τουλάχιστον σε αρκετά θέματα δίνουμε ουσιαστικές λύσεις. Και μόνο με τη λύση που προτείνουμε με το όργανο το οποίο υπάρχει, την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια επιτροπή στις νομαρχίες, για τον έλεγχο σταυλισμού, για τον έλεγχο των επιχειρήσεων ζωικών προϊόντων κτηνοτροφικών μονάδων, νομίζω ότι λύνουμε τα χέρια της Νομαρχιακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης με ένα ευέλικτο όργανο.

Το όργανο το οποίο υπάρχει σήμερα με τα επτά μέλη, έτσι όπως υπάρχει, δεν λειτουργεί. Οι κυρώσεις έτσι όπως υπάρχουν σήμερα στους παραβάτες της υγειονομικής νομοθεσίας είναι ανεφάρμοστες. Αυτές οι καταστάσεις διαιωνίζονται στα δικαστήρια. Αυξάνονται οι κυρώσεις. Εμείς σας δίνουμε ένα ευέλικτο όργανο, ένα νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο μπορούμε να το βελτιώσουμε στο κάτω-κάτω.

Πιστεύω ότι θα έχετε την τόλμη να το ψηφίσετε επί της αρχής τουλάχιστον και να φέρετε τις αναγκαίες βελτιώσεις στις όποιες παραλείψεις έχουμε. Εμείς έχουμε καλή διάθεση συνεργασίας. Νομίζω ότι πρέπει να την επιδείξετε κι εσείς, ώστε η συζητούμενη πρόταση νόμου να γίνει νόμος για να μπορέσουν να λειτουργήσουν καλύτερα οι τοπικές αυτοδιοικήσεις, οι υγειονομικές υπηρεσίες των νομαρχιών, για να μην υπάρχει αυτή η αναρχία και να μπορέσουμε να πούμε ότι είμαστε μια ευρωπαϊκή χώρα ισότιμη με τις άλλες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με μια νομοθεσία εναρμονισμένη με τη νομοθεσία των υπολοίπων χωρών.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Τμήμα ότι από το Συνασπισμό της Αριστεράς και της Προόδου ορίζεται για τη σημερινή συζήτηση της πρότασης νόμου ως ειδικός αγορητής ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Αμπατζόγλου.

Το λόγο έχει ο εισηγητής του ΠΑΣΟΚ κ. Ματζαπετάκης.

ΣΤΕΛΙΟΣ ΜΑΤΖΑΠΕΤΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, έχουμε ίσως συνηθίσει να δεχόμαστε τα πολλά στραβά και ανάποδα που συμβαίνουν στη χώρα μας σχετικά με την ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών είτε αυτές προέρχονται από το κράτος είτε από τους ιδιώτες.

Μπορεί βέβαια να αγανακτούμε από τις πολλές και απαράδεκτες κακοτεχνίες στα δημόσια ή δημοτικά έργα ή στις οικοδομές ιδιωτών που αυθαιρέτως πολλές φορές ξεφυτρώνουν υπό μορφή σκελετών και που για χρόνια παραμένουν σκελετοί προσβάλλοντας την αισθητική μας και δοκιμάζοντας την υπομονή μας. Βλέπετε, όμως, πως δυστυχώς αυτό το ανεχόμαστε. Γιατί; Αυτό είναι μια άλλη περίπτωση.

Πείτε μου, όμως, έχουμε το δικαίωμα να αγνοήσουμε εάν η στέγαση παραδείγματος χάρι των σφαγείων είναι σε ακατάλληλα κτίρια και η λειτουργία τους γίνεται με συνθήκες που μπορεί να έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία των καταναλωτών; Εδώ δεν είναι θέμα αισθητικής.

Δεν είναι, όμως, επίσης θέμα αισθητικής αν σε μαγειρεία, εργαστήρια τροφίμων και ζαχαροπλαστικής η παραγωγή τυχαίνει να γίνεται χωρίς κανόνες καθαριότητας ή αν ο καθένας από εμάς πετάει όπου και όποτε θέλει τα σκουπίδια του και τις ακαθαρσίες του; Διότι από το σημείο που οι πράξεις αυτές ή οι παραλείψεις έχουν επιπτώσεις στο πολυτιμότερο αγαθό του ανθρώπου, την υγεία, τότε δεν σηκώνει πια επιείκεια. Χρειάζεται πάταξη και τιμωρία.

Και εδώ συμφωνώ, αγαπητέ συνάδελφε κύριε Κωνσταντό-

πουλε, με τα πολλά ενδιαφέροντα και αναλυτικά που αναφέρατε. Ίσως θα μπορούσα να πω και εγώ και ο καθένας από εμάς πολλά περισσότερα που τυχαίνει καθημερινά να τα αντιλαμβάνομαστε.

Καλό βέβαια θα ήταν αντί της πάταξης να υπήρχε η συναίσθηση της ευθύνης, που είναι στοιχείο καλλιέργειας και πολιτισμού. Μακάρι, η αλήθεια του Θεού, κάποτε να καταφέρουμε και να συμβάλουμε όλοι μαζί, να υπάρξει πρόδος στον τομέα αυτό στοχεύοντας στην πρόληψη φθάνοντας κάποτε στο ιδανικό εκείνο σημείο που αν κάποιος προβεί σε υγειονομική ή άλλη παράβαση να το συναισθάνεται και να νιώθει ντροπή και όχι να κομπάζει ότι τα κατάφερε να ξεγελάσει τις αρχές.

Τις τελευταίες ημέρες βουίζουν τα ραδιόφωνα κάτω στην Κρήτη, που κάποιος κτηνοτρόφος στα όρια του νομού μου με το Ρέθυμνο σταβλίζει τα πρόβατά του σε περιοχή μολύνοντας τα νερά ενός χωριού και παρά τις διαμαρτυρίες των αγανακτισμένων κατοίκων αλλά και τη σφράγιση του χώρου από την Αστυνομία εκείνος επανεγκαταστάθηκε.

Σε αυτές τις περιπτώσεις, που δεν σηκώνει ο λόγος, πρέπει να πίπτει η ράβδος, όπως μας έλεγαν παλιά στο σχολείο. Πρέπει κάποια στιγμή να εφαρμόζεται ο νόμος. Διότι εκεί τελικά είναι το πρόβλημα, να εφαρμόζεται ο νόμος και όχι στο αν υπάρχουν νόμοι έστω και πεπαλαιωμένοι. Στο πώς και αν εφαρμόζονται.

Ερχόμαστε σήμερα, αγαπητοί συνάδελφοι, να συζητήσουμε την πρόταση νόμου που φέρνει στο Τμήμα η Νέα Δημοκρατία για τα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας. Και θα μπορούσε ίσως να θεωρηθεί πως είναι μια ευκαιρία να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που έχουν να κάνουν με υγειονομικές παραβάσεις.

Σπεύδω εδώ να τονίσω ότι προσωπικά δεν διακατέχομαι από το σύνδρομο εκείνο που θέλει τον κυβερνητικό Βουλευτή να αρνείται δογματικά την οποιαδήποτε πρόταση δεν προέρχεται από το κόμμα του. Αντιθέτως, πιστεύω ότι σε αυτόν το χώρο, στο Κοινοβούλιο, έχουν κατά καιρούς καταθέσει τόσο και τόσο εξαιρετικοί συνάδελφοι, απ' όλες τις παρατάξεις και απ' όλα τα κόμματα, προτάσεις και εμπειρίες που τελικά αποδείχθηκαν πολύτιμες στη σύνταξη νομοσχεδίων.

Είμαι, όμως, εδώ υποχρεωμένος να δηλώσω σαν εισηγητής ότι αυτή η πρόταση δεν πρόκειται να γίνει αποδεκτή από το κόμμα μου και τούτο γιατί η πρόταση αυτή έρχεται να κρούσει ανοικτές θύρες. Έρχεται με δυο λόγια σε μια περίοδο που το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας βρίσκεται σε προχωρημένη φάση επεξεργασίας σχεδίου νόμου με το ίδιο και μάλιστα πιο διευρυμένο αντικείμενο.

Και επιτρέψτε μου να τονίσω ότι το ΠΑΣΟΚ με την τόση έντονη παρουσία και προσφορά στον τομέα της υγείας δεν θα μπορούσε να αφήσει στο χώρο αυτό να υπάρχει αδυναμία ή νομοθετικό κενό.

Άλλωστε δεν υπάρχει κενό γιατί κατά καιρούς -και αυτό πρέπει να το θυμόμαστε- είτε με τους ισχύοντες νόμους που αναφερθήκατε προηγουμένως είτε με το ν. 2519/97 που μάλιστα ψηφίστηκε επί υπουργίας του κ. Γείτονα, υπήρξαν αρκετά άρθρα που έχουν σχέση με τη δημόσια υγεία.

Είναι κοινά παραδεκτό ότι το ΠΑΣΟΚ από γενέσεώς του επιδεικνύει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για ό,τι έχει σχέση με την υγεία, που τη θεωρεί εκτός από μέγιστο αγαθό και αδιαπραγμάτευτο δικαίωμα του κάθε πολίτη, είτε διαθέτει τα μέσα να την αποκτήσει είτε δεν τα διαθέτει. Είναι γνωστές άλλωστε οι επιτυχίες του στον τομέα αυτόν. Ως κόμμα κοινωνικό και φιλολαϊκό ταύτισε την πολιτική του με ανοίγματα και παροχές στην υγεία, που άφησαν εποχή.

Κρίνω σκόπιμο για την ιστορία να πω ότι μερικά πράγματα που σήμερα θεωρούνται αυτονόητα, κάποια χρόνια πριν δεν ήταν και τόσο αυτονόητα. Το δικαίωμα της νοσηλείας παραδείγματος χάρι και της άνευ παρεμβάσεων πολιτικών εξασφάλισης κρεβατιού σε νοσοκομείο δεν έγινε με μάγια αλλά με σκληρή προσπάθεια που έκανε στο τέλος το όραμα πράξη, το ΕΣΥ. Στο τεράστιο αυτό έργο συνέβαλαν Υπουργοί όπως ο Απόστολος Κακλαμάνης, ο Παρασκευάς Αυγερινός...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο οποίος και γιορτάζει σήμερα. Να του πούμε όλοι χρόνια πολλά. Είναι εδώ παρών.

ΣΤΕΛΙΟΣ ΜΑΤΖΑΠΕΤΑΚΗΣ: Να ζήσετε.

Σ' αυτό το έργο συνέβαλαν επίσης ο Κώστας Γείτονας, ο Δημήτρης Κρεμαστινός, ο Λάμπρος Παπαδήμας αλλά και ο Γιώργος Γεννηματάς με το όνομα του οποίου συνδέθηκε η μεταρρύθμιση στον τομέα της υγείας.

Πρέπει όμως να τονίσω, χωρίς να θέλω να προσκρούσω στη γνωστή σεμνότητα που τον διακρίνει, ότι ο Υπουργός κ. Αλέκος Παπαδόπουλος -και οι συνεργάτες του στο κυβερνητικό επιτελείο- εργάζεται με συστηματικό τρόπο και φιλοδοξεί να αφήσει, όπως και στα άλλα Υπουργεία που πέρασε, έργο μοναδικό. Έχει ήδη φέρει στη Βουλή νομοσχέδια όπως εκείνο του ΠΕΣΥ που παρά τις όποιες αντιδράσεις εφαρμόζεται με πάρα πολύ καλά αποτελέσματα. Πρόκειται όμως να φέρει σύντομα προς ψήφιση και άλλα ένα εκ των οποίων θα είναι εκείνο για τη δημόσια υγεία. Πέρα από την κωδικοποίηση που επιχειρεί πράγματι η πρόταση που συζητάμε και τις αρκετές αλλά όχι πλήρεις προτάσεις που εμπεριέχονται στο σχέδιο νόμου που θα έλθει σύντομα στη Βουλή, θα είναι πλήρες εναρμονισμένο με τις ευρωπαϊκές διατάξεις λαμβάνοντας όμως υπόψη και τις ελληνικές ιδιαιτερότητες. Μπορώ να πω ότι έχουμε έτοιμη μια συνολική προσέγγιση για τη δημόσια υγεία που προβλέπει τη ρεαλιστική αντιμετώπιση, την οργάνωση εργαστηρίων και τη σχέση του Υπουργείου με τους άλλους φορείς, τη συγγραφή επίσης βιβλίου σχετικού με τη δημόσια υγεία. Αυτό όμως πιστεύω ότι θα είναι πολύ σύντομα που θα κληθούμε στην επιτροπή για να το συζητήσουμε. Αυτός είναι ο λόγος, αγαπητοί συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, που δεν στηρίζουμε την πρότασή σας.

Καταλήγοντας, αφού και πάλι θέλω να εκφράσω την εκτίμησή μου για τη φιλότιμη προσπάθειά σας και για τις όποιες σοβαρές και ενδιαφέρουσες προτάσεις περιλάμβανε σ' αυτήν, να είσθε σίγουροι ότι θα ληφθούν υπόψη στην τελική διαμόρφωση του σχεδίου που σύντομα θα κατατεθεί και είναι σίγουρο ότι θα έχει τέτοια πληρότητα που να φιλοδοξεί να καταστεί πολύ πιο μακροβιότερο από το ν.2520/40 και του κανονισμού το 1938.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας και Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Κοσιώνης.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, θα θυμόσασταν όταν συζητιόταν η πρόταση νόμου της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης στην επιτροπή ότι είχαμε πάρει μια συγκεκριμένη θέση που είχε εκφραστεί από τη συνάδελφο κα Κανέλλη. Επειδή δεν θεωρώ σκόπιμο και δεν είναι του χαρακτήρα μου να επαναλάβω, θα προσθέσω ορισμένα πράγματα για να μην τρώω και το χρόνο των συναδέλφων.

Είναι μια πρόταση νόμου αποσπασματικού χαρακτήρα και κάνει μια αναδιτύπωση του υγειονομικού πλαισίου που υπήρχε από το 1940. Έχει δύο συγκεκριμένους στόχους: Ο ένας είναι η εναρμόνιση με την Ευρωπαϊκή Ένωση -αυτή είναι μια θεωρία που δεν θέλω να την κρίνω- και ο άλλος είναι ότι προσθέτει ορισμένα πράγματα, τα οποία κοιτάζοντας καθένα ξεχωριστά δεν θα έλεγε κάποιος ότι είναι ώρα να τα απορρίψει.

Παραδείγματος χάρη την ανάγκη απόκτησης άδειας άσκησης επαγγέλματος χειριστού τροφίμων και ποτών. Μπορεί να γίνει. Χρειάζεται κάποια εκπαίδευση για να μπορεί να κρίνει κανείς καταστάματα ή άλλες υπηρεσίες υγειονομικού ενδιαφέροντος. Όπως επίσης το ότι δεν μπορεί να τα κάνει πλέον όλα η Αστυνομία. Θετικό είναι και θετική είναι η συλλογιστική σε ορισμένα άλλα πράγματα. Εμείς γιατί δεν το κάνουμε αποδεκτό; Γιατί αποδέχεται το γενικότερο πλαίσιο που υπάρχει. Παραδείγματος χάρη αποδέχεται τις οργανωτικές ρυθμίσεις που έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια με μια μεταφορά αρμοδιοτήτων του κράτους και της κεντρικής εξουσίας στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και στην πρωτοβάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση. Γιατί, εμείς δεν είμαστε υπέρ της

αποκέντρωσης; Αποκέντρωση δεν είναι αυτό, διότι στην πραγματικότητα αν αρκετές νομοθετικές ρυθμίσεις που έχουν σχέση με την Τοπική Αυτοδιοίκηση γενικότερα μάλλον την υποβαθμίζουν παρά της δίνουν τη δυνατότητα για να λειτουργήσει σαν Τοπική Αυτοδιοίκηση. Και έχουν μεταφερθεί σοβαρές αρμοδιότητες και στη Νομαρχιακή και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση με κριτήρια πολλές φορές και ιδιωτικοοικονομικά. Αλλά αυτό δεν είναι το κυρίαρχο. Το κυρίαρχο είναι ότι η κεντρική εξουσία, το κράτος βγάζει την ευθύνη συγκεκριμένων αποφάσεων και τρόπων λειτουργίας από πάνω του και το μεταφέρει εκεί που δεν μπορεί να λειτουργήσει σωστά. Αυτό είναι το ένα χαρακτηριστικό.

Το άλλο είναι ότι λείπει π.χ. πώς θα κάναμε προσφυγή στις υγειονομικές υπηρεσίες; Ακόμη και ο καταγγέλλων πολίτης πρέπει να πληρώσει ένα παράβολο. Και εκείνο που ζητάει μια υγειονομική εξέταση είναι ότι πρέπει να πληρώσεις ένα παράβολο. Και αυτό στο όνομα των καλύτερων οικονομικών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Δεν πρόκειται να αποδώσει.

Το κυριότερο όμως απ' όλα είναι αυτή η φιλοσοφία την οποία προβάλλουμε και νομίζω ότι δεν μπορεί να αμφισβητηθεί και εύκολα ότι το υγειονομικό επίπεδο μιας χώρας -δεν μιλάω για την επιδιωκτική ιατρική, είναι αυτό στο θέμα της πρόληψης γενικότερα- αποτελεί την έκφραση παραγόντων συγκεκριμένων, π.χ. κοινωνικών οικονομικών και πολιτικών. Και θα ήθελα να το εξηγήσω αυτό γιατί κατά τη γνώμη τη δική μου εκεί επικεντρώνεται το όλο θέμα. Ένα, παραδείγματος χάρη, που έχει πάρει κοινωνικά χαρακτηριστικά είναι η εμπορευματοποίηση των πάντων, μπροστά στο κέρδος φεύγει και η γη από τη μέση, φεύγει και αυτό που λέγεται άνθρωπος, φεύγουν τα πάντα. Αυτό όμως δεν είναι συνειδητή που δημιουργείται κάτω στον κόσμο, στις λαϊκές μάζες, στο μικρομεσαίο έμπορο κλπ. Έτσι από μόνο του. Η συγκεκριμένη πολιτική που υπάρχει θα μου επιτρέψετε να πω και μέσα από την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι που δημιουργεί τέτοιου είδους συνειδήσεις. Θα σας πω σε ορισμένα παραδείγματα τα οποία βέβαια μπορεί να τα ξέρετε εσείς αλλά εμένα με έχουν εντυπωσιάσει και γι' αυτό επικεντρώνομαι σε αυτό το σημείο που λέω ότι έχει κοινωνικές οικονομικές και πολιτικές παραμέτρους.

Δεν ξέρω αν έχετε παρατηρήσει -που μπορείτε να το ξέρετε εξάλλου, γιατί δεν γράφονται όλα- εκεί στο Νομό Αχαΐας γίνεται σφαγή για την εναπόθεση σκουπιδιών για τους ΧΥΤΑ. Κανένας δήμος δεν δέχεται ΧΥΤΑ στη δική του περιοχή. Κανένας δεν δέχεται βιολογικό καθαρισμό. Δεν έχω δει κανένα ΧΥΤΑ που να λειτουργεί σωστά. Πείτε σε έναν οποιοδήποτε χωριό ότι εκεί δίπλα του θέλουν να κατασκευάσουν ΧΥΤΑ. Δεν το θέλει και δεν το θέλει με το δικό του, γιατί δεν έχει δει να γίνεται τίποτε σωστό.

Βιολογικός καθαρισμός της βιομηχανικής περιοχής της Πάτρας. Προϋπολογισμός δαπάνης τριακόσια πενήντα εκατομμύρια και έγινε με τριάντα πέντε. Και έχανε αυτό που έβγαине από εκεί μέσα στα ρέματα και στις ρεματιές. Λόγω της αντίδρασης των κατοίκων της περιοχής έκαναν ένα έργο, όχι διόρθωση αυτού μέχρι τρίτοβάθμιο τρόπο καθαρισμού των λυμάτων. Έφτιαξαν έναν αγωγό υποθαλάσσιο μέσα στη θάλασσα κόστους ενός δισεκατομμυρίου δραχμών. Τα πήραν οι εργολάβοι. Και πέφτουν τα λύματα στον Πατραϊκό έχοντας μόνο τον πρωτοβάθμιο καθαρισμό.

Ένα άλλο θεώρημα, ιδεολόγημα θα έλεγα, μπορεί να ήθελε -και δεν ξέρω αν ήταν ο Κώστας Γείτονας τότε- να διορθώσει κάτι επί μέρους, αυτό που είχε γίνει τη δεκαετία του '80, αν θυμάμαι καλά, «ο ρυπαίων πληρώνει».

Ε, και τι διορθώθηκε απ' αυτό; Πάλι εκεί στη βιομηχανική ζώνη η μόχθα είναι φοβερή σε χιλιόμετρα απόσταση. Πληρώνουν κάθε φορά τα πρόστιμα. Τα πληρώνουν! Εξακολουθούν και ρυπαίνουν όμως.

Επομένως το πρόστιμο τι να κάνει μόνο του; Πού είναι οι κρατικές υπηρεσίες, οι οποίες από την κορυφή μέχρι το τελευταίο χωριό ή, αν θέλετε, μέχρι την τελευταία κωμόπολη ή το δήμο, μπορούν να λειτουργήσουν με έναν τρόπο συγκεκριμένο, με μια συγκεκριμένη κατεύθυνση από την αρχή

μέχρι το τέλος; Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση στην κατάντια που είναι τώρα, στο χάλι της, τι να κάνει;

Όπως και στην Ψυττάλεια. Στην Ψυττάλεια τώρα έγιναν τα εγκαίνια από τον Υπουργό. Έγινε το έργο, όταν Υπουργός Δημοσίων Έργων ήταν ο σημερινός Υπουργός Εθνικής Άμυνας, το 1983 ή το 1984 –η μνήμη είναι κακό πράγμα μερικές φορές βέβαια- και λειτουργούσε έτσι μέχρι τώρα. Τριτοβάθμιος καθαρισμός θα γίνει ή δεν θα γίνει;

Δημιουργούνται, λοιπόν, και κοινωνικές αντιδράσεις, που έχουν και οικονομικά χαρακτηριστικά. Γιατί ο άλλος να δεχθεί εύκολα να πάνε να του κρίνουν το σταυλισμό των ζώων, όταν βλέπουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση ότι κάνει καταγγελίες η Μεγάλη Βρετανία ότι δεν υπάρχει σπογγώδης εγκεφαλοπάθεια; Μετά από λίγο παραδέχονται ότι υπάρχει. Σε όλες τις χώρες της Ευρώπης παραδέχθηκαν ότι υπάρχει. Ποιος είναι ο συγκεκριμένος λόγος; Είναι τα οικονομικά οφέλη τα οποία προέκυψαν. Και στη χώρα μας το ίδιο.

Εάν, λοιπόν, αυτό το γενικότερο πλαίσιο δεν λυθεί, οι επί μέρους διατάξεις, που πολλές από αυτές που αναφέραμε πιο πριν μπορεί να είναι σωστές, δεν πρόκειται να αποδώσουν.

Γι αυτό εμείς το απορρίπτουμε έχοντας και μια συγκεκριμένη πρόταση βέβαια για τον τρόπο με τον οποίον πρέπει να είναι διαρθρωμένες οι κρατικές υπηρεσίες ελέγχου υγειονομικών καταστάσεων σε ολόκληρη τη χώρα από το μικρό καταστημάτάρχη που κάνει ηχορύπανση μέχρι και ευρύτερου χαρακτήρα.

Δεν λειτουργεί, όμως, έτσι. Και δεν λειτουργεί, γιατί το κράτος θέλει να αφήνει να παίρνουν τις αποφάσεις άλλοι και να βγαίνει να κάνει πιθανόν μια καταγγελία ή κάποιο συμψηφισμό κάποιων αποφάσεων.

Χρειάζεται βέβαια και ο ανάλογος επιστημονικός, τεχνολογικός εξοπλισμός για να μπορούν να λειτουργούν αυτές οι υπηρεσίες. Όποιος έχει δουλέψει λίγο στην Τοπική Αυτοδιοίκηση –θα μου επιτρέψετε να πω ότι το έκανα για είκοσι πέντε χρόνια- θα πει ότι δεν έχει γίνει ποτέ.

Πώς να λειτουργήσουν αυτές οι υπηρεσίες; Τι να αποφέρουν, όταν η γενικότερη πολιτική κατάσταση και οι άλλοι παράγοντες που ανέφερα, εξακολουθούν να παραμένουν οι ίδιοι.

Για τους λόγους αυτούς, όπως είχαμε πει και στην επιτροπή, δεν ψηφίζουμε την πρόταση νόμου της Νέας Δημοκρατίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Ο ειδικός αγορητής του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Αμπατζόγλου έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, για να περιφρουρείται η υγεία των πολιτών μιας χώρας χρειάζεται ένα πλέγμα υπηρεσιών υγείας, εκτός προφανώς των νοσοκομείων, που ασχολούνται με την αντιμετώπιση των ασθενειών. Εκεί ανήκει η σύσταση, η οργάνωση και η στελέχωση υπηρεσιών δημόσιας υγείας.

Εκ μέρους της Κυβέρνησης επανειλημμένα στο παρελθόν έγινε αναφορά για την οργάνωση των υπηρεσιών δημόσιας υγείας, όμως μόλις το 1997 υπήρξε νομοθετική πρωτοβουλία, που περιελήφθη στο ν. 2519, ειδικό κεφάλαιο για την οργάνωση και λειτουργία των υπηρεσιών της δημόσιας υγείας.

Στο άρθρο 3 αυτού του κεφαλαίου αναφέρονται οι σκοποί οργάνωσης και λειτουργίας των υπηρεσιών, που είναι κατά τη γνώμη μας πλήρεις.

Τα υπόλοιπα άρθρα αναφέρονται στην κεντρική υπηρεσία της δημόσιας υγείας, στις υπηρεσίες δημόσιας υγείας της περιφέρειας, στη σύσταση θέσεων ιατρών δημόσιας υγείας, στις υπηρεσίες σχολικής υγείας, στη σύσταση εργαστηρίων κατά περιφέρεια και στη σύσταση Ινστιτούτου Έρευνας και Ελέγχου Ποιότητας των υπηρεσιών υγείας.

Κατά τη γνώμη μας δεν χρειάζεται νέος νόμος. Αυτό όμως που επείγει είναι η εφαρμογή του υπάρχοντος. Ελέγχεται το Υπουργείο Υγείας, γιατί τέσσερα χρόνια μετά την ψήφιση του νόμου παραμένει ανενεργός και δεν προχώρησε στην αναγκαία στελέχωση των υπηρεσιών, καθώς επίσης και στη δημιουργία της αναγκαίας υποδομής, ώστε να γίνονται οι απαραίτητοι έλεγχοι και να υπάρχει η άμεση παρέμβαση σε σοβαρά θέματα,

όπως για παράδειγμα είναι αυτό της σπογγώδους εγκεφαλοπάθειας, στο ιστορικό του οποίου αποδείχθηκε η υστέρηση της χώρας μας στο θέμα του ελέγχου και της έγκαιρης παρέμβασης.

Παράλληλα και με αφορμή αυτό το περιστατικό αναδεικνύεται και η πολυδιάσπαση των ελεγκτικών μηχανισμών σε διάφορα Υπουργεία και η έλλειψη συντονιστικού φορέα. Θα ήθελα στο σημείο αυτό να αναφέρω ότι εκτός από το πρόβλημα της σπογγώδους εγκεφαλοπάθειας, που έχει άμεσες επιπτώσεις στους καταναλωτές, υπάρχουν και άλλα σοβαρά θέματα που ταλανίζουν την ελληνική κοινωνία, θέματα που η ελληνική πολιτεία δεν δείχνει να τα αντιμετωπίζει με την πρόποσα σοβαρότητα.

Στην περιοχή στην οποία εκλέγομαι, στη Δυτική Αττική, υπάρχει η βιομηχανική περιοχή του Ασπροπύργου, όπου υπάρχουν γεωργικές καλλιέργειες αλλά και βιομηχανική δραστηριότητα. Αποδεδειγμένα εκλύονται τοξικές ουσίες, διοξίνες, οι οποίες επικαθίζονται στις γεωργικές καλλιέργειες. Καλλιέργειες υπάρχουν δίπλα στο ρέμα του Αγίου Γεωργίου, που είναι αποδέκτης βιομηχανικών αποβλήτων. Ρυπαίνεται με τοξικές ουσίες και η χώρα μας ενάγεται γι' αυτήν την κατάσταση από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτό το ρέμα έχει ρυπάνει τον υδροφόρο ορίζοντα, από τον οποίον αρδεύονται οι καλλιέργειες. Μέχρι στιγμής δεν έχει γίνει ούτε μία ανάλυση των οπωρολαχανικών αυτής της περιοχής, τα οποία προφανώς δεν χρησιμοποιούνται μόνο από τους κατοίκους αυτής της περιοχής αλλά διατίθενται και στην αγορά των Αθηνών. Ποιος θα εξασφαλίσει τους καταναλωτές από πιθανές αιτίες τέτοιων περιστατικών ρύπανσης;

Η πρόταση νόμου της Νέας Δημοκρατίας, παρ' ότι περιέχει θετικά στοιχεία, υπολείπεται του υπάρχοντος νόμου. Νομίζουμε ότι γίνεται μέσα στα πλαίσια της γενικότερης πολιτικής τακτικής, την οποία ασκεί το κόμμα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης εκμεταλλευόμενο τις αδυναμίες και τις ασυνέπειες της κυβερνητικής πολιτικής. Παρά τα θετικά στοιχεία της πρότασης είναι αρνητικό το ότι η πρόταση διατηρεί τη γενικευμένη εξουσιοδότηση προς τον Υπουργό Υγείας, που είχαν και τα προηγούμενα νομοθετήματα.

Νομίζουμε ότι πρέπει να πάμε σε συλλογικότερες αποφάσεις, οι οποίες δεν θα παίρνονταν μόνο από τον εκάστοτε Υπουργό, διότι είναι γνωστό ότι αυτές οι γενικευμένες εξουσιοδοτήσεις και μάλιστα προς τον αρμόδιο Υπουργό, πάρα πολλές φορές έχουν ως αποτέλεσμα να υποχωρεί το ενδιαφέρον προστασίας της δημόσιας υγείας μπροστά σε ευρύτερες πολιτικές και μάλιστα μπροστά σε κυβερνητικές σκοπιμότητες.

Μια δεύτερη επισήμανση είναι αυτή που αφορά τις διοικητικές κυρώσεις. Θεωρώ ότι είναι εξαιρετικά ήπια και ότι δεν είναι ικανές, όπως προβλέπονται απ' αυτό το νομοθέτημα, να αποτρέπουν παραβάσεις που αφορούν στη λήψη μέτρων προστασίας της δημόσιας υγείας. Θεωρώ ότι αποτελεί παράλειψη του νομοθετήματος η παράλληλη ποινική πρόβλεψη για εκείνους που παραβιάζουν τα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας.

Εάν συντρέχουν ποινικές με διοικητικές κυρώσεις και μάλιστα αυστηρές, είναι δυνατόν να έχουμε σε μεγαλύτερο βαθμό απ' ό,τι σήμερα αποτροπή παραβίασης των σχετικών μέτρων.

Μια τρίτη επισήμανση είναι η εξής: Το πλαίσιο του ν. 2520/40 στο οποίο και πάλι γίνεται αναφορά, ήταν πλαίσιο χρήσιμο και επαρκές για την εποχή του. Σήμερα όμως τα όρια έχουν διευρυνθεί με την επισήμανση ότι η δημόσια υγεία καλύπτει πολύ περισσότερους τομείς απ' όσους ο ν. 2520. Έτσι, λοιπόν, μία ειδική κατηγορία, που έχει ενταχθεί στα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, είναι οι επιχειρήσεις και δραστηριότητες όπως είναι τα αναψυκτήρια και τα μπαρ.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να σταθώ ιδιαίτερα, διότι παρά την ύπαρξη ειδικών αποφάσεων του 1983, όπως είναι η απόφαση ΑΙΒ 8577 ή η υπουργική απόφαση Α5/3010/1985 για τους θορύβους, ζούμε σε μια εποχή που όλοι διαμαρτύρονται, διότι τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος καταστρατηγούν

τη νομοθεσία. Είμαι και δημοτικός σύμβουλος. Έχω δει δημότες να έρχονται με κλάματα στην αίθουσα του δημοτικού συμβουλίου, διότι δεν μπορούν να κοιμηθούν ή διότι δεν μπορούν τα παιδιά τους να διαβάσουν για να δώσουν πανελλήνιες εξετάσεις, αφού κάποιοι καταστηματαρχες υπερβαίνουν κάθε όριο.

Γνωρίζετε βέβαια ότι τη σχετική άδεια τη δίνει το δημοτικό συμβούλιο, αφού συγκεντρωθούν όλα τα αναγκαία έγγραφα και το έγγραφο της αρμόδιας Υπηρεσίας Δημόσιας Υγείας.

Το δημοτικό συμβούλιο μετά από παραβίαση που θα διαπιστώσει το αστυνομικό όργανο έχει τη δυνατότητα να αφαιρέσει προσωρινά την άδεια και μετά από τρεις παραβάσεις να την αφαιρέσει οριστικά. Ο ιδιοκτήτης έχει το δικαίωμα να κάνει προσφυγές και έτσι η υφιστάμενη διαδικασία δεν έχει τελεσφορήσει.

Πριν από δύο εβδομάδες ο Νομάρχης Δυτικής Αττικής πρακτικά υποχρεώθηκε να χειροδικήσει εναντίον μιας τέτοιας περίπτωσης. Την άλλη μέρα στα κανάλια κατηγορός ήταν ο ιδιοκτήτης και οι σωματοφύλακές του, γιατί νυχτερινή ζωή συνεπάγεται και αυτές τις διαδικασίες, ο δε νομάρχης ήταν κατηγορούμενος και μάλιστα με ένταλμα σύλληψης εναντίον του.

Δεν μπορεί να συνεχιστεί αυτή η κατάσταση, πρέπει να προβλεφθούν άμεσα μέτρα. Είναι καλοκαιρινή περίοδος, όλοι θέλουν την αναψυχή και τη διασκέδαση, δεν μπορεί όμως αυτό να γίνεται με ένα καθεστώς ασυδοσίας. Απαγορεύεται τα μεγάφωνα να είναι στους υπαίθριους χώρους. Μα όλοι έχουν. Δεν μπορεί να απολαύσει κανείς τη μουσική σε ένα γειτονικό κατάστημα ούτε να κοιμηθεί σε παρακείμενο σπίτι. Καταντάει βασανιστήριο. Αυτό το καθεστώς ασυδοσίας δεν μας τιμά.

Πληροφορήθηκα ότι τελευταία ενημερώθηκε η Τοπική Αυτοδιοίκηση πως θα λάβει ορισμένα όργανα μέτρησης του θορύβου. Όμως η όλη διαδικασία θα πρέπει να αλλάξει μορφή, ώστε οι ποιnés να είναι άμεσα εκτελεστές.

Στη συζήτηση στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή η παριστάμενη Υφυπουργός κα Σπυράκη ανεγνώρισε ότι στη χώρα μας σύμφωνα με τα διεθνώς κρατούντα και με τις νέες απαιτήσεις δεν έχει αναπτυχθεί η αναγκαία νομοθετική παρέμβαση. Δεν αναφέρθηκε όμως καθόλου και δεν ξέρουμε αν θα αναφερθεί ο παριστάμενος Υφυπουργός στην πορεία εφαρμογής του ν. 2519/97 για τη δημόσια υγεία, γιατί μέχρι σήμερα μείνανε ανενεργά σημαντικά άρθρα του νόμου αυτού.

Επίσης αναγνωρίζουμε ότι αποτελεί σοβαρό θέμα η πολυδιάσπαση σχετικών αρμοδιοτήτων σε διάφορα Υπουργεία που επί δεκαετίες κατάτρωε τη δημόσια διοίκηση και την αποτελεσματικότητά της.

Κύριε Υφυπουργέ, γνωρίζετε ότι σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες διαμορφώνεται μια κεντρική διεύθυνση λήψης και τήρησης των μέτρων προστασίας της δημόσιας υγείας. Υποχρέωση του Υπουργείου είναι στο συντονισμό για λήψη και τήρηση όλων των αναγκαίων μέτρων υγείας και αυτήν την υποχρέωση εμείς τη θεωρούμε εκ των ων ουκ άνευ. Παρά το ότι υπάρχουν θετικά σημεία στην πρόταση νόμου της Νέας Δημοκρατίας εμείς την κρίνουμε ανεπαρκή για τη σημερινή αντιμετώπιση του προβλήματος σήμερα και δεν θα την ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο κ. Σπύρου έχει το λόγο.

ΣΥΓΥΡΙΩΝ ΣΠΥΡΟΥ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα την πρόταση της Νέας Δημοκρατίας «μέτρα για την προστασία της δημόσιας υγείας». Η πρόταση από ένα κόμμα της Αντιπολίτευσης και μάλιστα της Μειζονος που για λίγες χιλιάδες ψήφους θα ήταν σήμερα κυβέρνηση, δεν έχει σκοπό να υποκαταστήσει την Κυβέρνηση στην άσκηση της νομοθετικής της πρωτοβουλίας, γιατί αυτό έχει γίνει πλέον καθεστώς. Το να απορρίπτονται συλλήβδην όλες οι προτάσεις νόμου, από όπου και αν προέρχονται. Στόχο έχει να φέρει στην επικαιρότητα και να ευαισθητοποιήσει αν θέλετε και εν κατακλείδι να συζητήσει η Βουλή θέματα που η ζωή έχει επιβάλει, τα νέα δεδομένα έχουν αλλάξει και η κοινωνία απαιτεί να αντιμετωπιστούν.

Η σημερινή Κυβέρνηση, παρ' ότι απουσιάζει από παντού, λέει με αυταρέσκεια και περίσσια αλαζονεία ότι όλα πηγαίνουν καλά. Οι πολίτες πρέπει να είναι ευχαριστημένοι, αφού το κράτος είναι δίπλα τους, αφού εξυπηρετούνται άμεσα και αφού το κράτος προστατεύει τη ζωή και την υγεία τους.

Πολλές φορές η Κυβέρνηση ενισχύει την επιχειρηματολογία της με αριθμούς, με δείκτες, με ποσοστά ασανσέρ για να ωραιοποιεί την κατάσταση. Άλλοτε κάνει φραστική αυτοκριτική προλαβαίνοντας την Αντιπολίτευση. Γεγονός είναι ένα, ότι ο πολίτης σήμερα αντιμετωπίζει πολλά προβλήματα και βιώνει μια άθλια καθημερινότητα που είναι απόρροια μιας εκτεταμένης διαφθοράς και συναλλαγής σε όλα τα επίπεδα της δημόσιας ζωής με την επιδείνωση ή εκτεταμένη αδιαφορία από την κορυφή της πυραμίδας μέχρι κάτω, αφού ο κομματισμός έχει εξαντλήσει τις αντοχές του και παρεδόθη στον εύκολο πλουτισμό και στη συναλλαγή.

Φτιάξατε ελεγκτικούς μηχανισμούς και τους βαφτίσατε αδιάφθορους και συστήσατε το θεσμό του «Συνήγορου του Πολίτη». Φτιάξατε τους Επιθεωρητές Δημόσιας Διοίκησης. Ποια τα αποτελέσματα για τον πολίτη; Σήμερα έχει γίνει πεποίθηση στους πολίτες ότι κάνουν τη δουλειά τους είτε βάζοντας το χέρι στην τσέπη είτε κάνοντας χρήση κάποιας γνωριμίας συνήθως πολιτικής. Γιατί τα λέω αυτά; Γιατί θέλω να τονίσω πόσο μόνος νιώθει σήμερα ο πολίτης όταν διαπιστώνει ότι για παράδειγμα στο ΑΣΕΠ λείπουν ή αφαιρέθηκαν καλύτερα από το φάκελο υποψηφίων πιστοποιητικά. Η πρόσφατη παρέμβαση του εισαγγελέως το επιβεβαιώνει. Όταν ο Συνήγορος του Πολίτη συνιστά και η πολιτεία δεν εφαρμόζει.

Το λέω ακόμη γιατί η πρόταση νόμου της Νέας Δημοκρατίας για μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας δεν «κομίζει γλαύκας εις Αθήνας», αλλά προσπαθεί να κωδικοποιήσει, να εκσυγχρονίσει, να ταξινομήσει, να βελτιώσει και να προσθέσει διατάξεις για να μπορεί η δημόσια υγεία ως κοινωνικό αγαθό να προστατευθεί και να ενισχυθεί. Γιατί από τον είδος και το μέγεθος των υπηρεσιών δημόσιας υγείας και υγιεινής κρίνεται πολλές φορές το επίπεδο και ο πολιτισμός ενός λαού και μιας χώρας. Αρκεί να επισκεφθεί κανείς τις δημόσιες τουαλέτες σε κάθε τόπο εάν βέβαια υπάρχουν.

Θα μπορούσε να πει κάποιος όπως και ο εισηγητής σας υποστήριξε, ότι η προσπάθεια είναι φιλότιμη και η Κυβέρνηση θα πάρει την πρωτοβουλία για να φέρει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο νόμου όταν και όποτε τελειώσει η εργολαβία των νόμων για εκσυγχρονισμό και βελτίωση του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Μέχρι τότε η κτηνοτροφία μας καταστρέφεται, αφού η ανεξέλεγκτη δόμηση επιτρέπει να χτίζονται κατοικίες κοντά σε κτηνοτροφικές μονάδες, οι οποίες προϋπήρχαν, αφού ο χωροταξικός σχεδιασμός δεν υπάρχει για να καθορίσει ζώνες χρήσης γης, αφού τα λύματα ρίχνονται κάθε βράδυ στα ρυάκια και στα χατάνια με αποτέλεσμα να αναπτύσσονται κουνούπια, τρωκτικά και στη συνέχεια από κει ο κύκλος της λεπτοσπειρώσεως με θανάτους σε περιοχές και σε νομούς ανεπτυγμένους –ας θεωρηθεί– που αποτελούν προμετωπίδα και του τουρισμού μας, όπως είναι και η Κέρκυρα, με ανήμπορες ή ανύπαρκτες τις υπηρεσίες δημόσιας υγείας να επέμβουν, να εισηγηθούν, να ελέγξουν, να τιμωρήσουν αν χρειαστεί, αλλά προπάντων να λάβουν μέτρα για την προστασία των πολιτών.

Η δυσοσμία αποτελεί χαρακτηριστικό ολόκληρων περιοχών και οι τουρίστες που έρχονται να απολαύσουν τη θάλασσα και τον ήλιο και να ξεκουραστούν για δεκαπέντε μέρες, αφού δουλεύουν στην πατρίδα τους όλον το χρόνο και ένα μέρος από τον κόπο τους μέσα από κοινωνικά προγράμματα έρχεται στη χώρα μας για να επενδυθεί σε έργα υποδομών –και γνωρίζετε πώς χρησιμοποιήθηκαν τα κοινωνικά πλαίσια στήριξης– τι απολαμβάνουν; Δυσοσμίες, άθλιο πολλές φορές περιβάλλον, γιατί το μόνο που απομένει είναι το φυσικό μας περιβάλλον, οι πράσινες βουνοπλαγιές και η θάλασσα όπου και αυτές προσπαθούμε να τις καταστρέψουμε τελευταίως με τις αναλαμφανόμενες πυρκαγιές. Μόνο στην Κέρκυρα είχαμε διακόσιες πενήντα πυρκαγιές την περσινή χρονιά.

Εκατοντάδες καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος αναμένουν μήνες και χρόνο για να ελεγχθούν, προκειμένου να

χορηγηθεί άδεια λειτουργίας. Έτσι αναγκάζονται τα καταστήματα αυτά υπό την οικονομική πίεση να ανοίξουν και να λειτουργήσουν και υφίστανται μηνύσεις, που τις πληρώνουν στο τέλος του καλοκαιριού, αφού δεν έχουν την απαιτούμενη άδεια.

Υπάρχουν μόνο τρεις υπάλληλοι στη Διεύθυνση Υγιεινής του Νομού Κέρκυρας με εκατόν είκοσι χιλιάδες (120.000) πληθυσμό, με δώδεκα χιλιάδες (12.000) αλλοδαπούς, κυρίως Αλβανούς, με διακόσιες χιλιάδες (200.000) τουρίστες και εκατοντάδες καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος. Ο κύριος συνάδελφος του Συνασπισμού αναφέρθηκε και στο θέμα της ηχορύπανσης, η οποία αποτελεί ένα άλλο τεράστιο πρόβλημα. Αυτοί οι τρεις υπάλληλοι προσπαθούν να ελέγξουν όλη αυτήν τη κατάσταση και να επιβάλουν όρους υγιεινής στη δημόσια ζωή. Αντιλαμβάνεσθε, λοιπόν, πόσο δύσκολο είναι το έργο τους, τι παρενέργειες έχει και τελικά τι αναποτελεσματικότητα υπάρχει στην όλη λειτουργία του συστήματος.

Τα απόβλητα των νοσοκομείων, τα απόβλητα των εργοστασίων, τα απόβλητα των ελαιουργείων δημιουργούν ένα τεράστιο πρόβλημα, αφού καταλήγουν και αυτά στις παραλίες και στις θάλασσες όπου λούονται οι τουρίστες μας. Για τα δε ραδιενεργά απόβλητα δεν έχει ληφθεί κανένα μέτρο.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση και κυρίως η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση θα μπορούσε να λειτουργήσει ως αποκεντρωμένη υπηρεσία που θα έδινε λύση σε όλα αυτά τα προβλήματα. Έτσι το έλλειμμα διακυβέρνησης του τόπου είναι έντονα ορατό και στον τομέα που αφορά τη δημόσια υγεία και υγιεινή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είτε ψηφίσετε σήμερα την πρόταση νόμου της Νέας Δημοκρατίας για τα μέτρα για την προστασία της δημόσιας υγείας είτε την απορρίψετε μετά πολλών επαίνων, όπως τις προηγούμενες άλλες προτάσεις των άλλων κομμάτων, το πρόβλημα είναι και υπαρκτό και ορατό και μεγάλο, αλλά προπάντων είναι επικίνδυνο, αφού τα άτομα που απασχολούνται στα εργαστήρια και στα παρασκευαστήρια τροφίμων είναι σε απροσδιόριστο ποσοστό φορείς μεταδοτικών νόσων.

Ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όπως ανέφερα και παραπάνω, μπορεί να ενδυναμωθεί στην εφαρμογή των διατάξεων. Ο ρόλος του κράτους ασφαλώς πρέπει να υπάρχει και να παραμένει ο εποπτικός χαρακτήρας του ως στρατηγικού παρατηρητή του όλου θέματος, πάνω στην αρχή που απορρέει από το Σύνταγμα ότι η υγεία είναι δημόσιο αγαθό και ως τέτοιο προστατεύεται από το κράτος. Κατά μείζονα λόγο η δημόσια υγεία και υγιεινή είναι ευθύνη της πολιτείας και να την επιβάλλει και να την ελέγχει και να δημιουργεί τις κατάλληλες υποδομές για να την εξασφαλίζει.

Οι όποιες διαφορετικές απόψεις ακούγονται δημιουργούν, πιστεύω, σύγχυση και δεν βοηθάνε στην αντιμετώπιση του θέματος, αλλά αποτελούν, θα έλεγα, ευκαιριακά επιχειρήματα για την απόρριψη της πρότασης. Πιστεύω ότι ούτε η Κυβέρνηση ούτε η Βουλή είναι έτοιμη να εμβαθύνει στο πρόβλημα που είναι σύνθετο και μεγάλο και συχνά μας εκθέτει διεθνώς.

Εγώ θέλω να συγχαρώ τις πρωτοβουλίες από όποιον και αν προέρχονται, γιατί αναδεικνύουν κοινωνικά προβλήματα, που η Κυβέρνηση είτε θέλει να αγνοεί είτε να υποβαθμίζει, αλλά η κοινωνία τα προβάλλει με το δικό της τρόπο δείχνοντας την Κυβέρνηση να βουλιάζει σε όλες τις δημοσκοπήσεις. Μόνο παθιασμένοι πλέον και μικρόνοες μπορεί να συγκινούνται από συμπεριφορές τύπου Δολιανών, που ο κύριος Πρωθυπουργός έχει εγκαινιάσει.

Το θέμα της δημόσιας υγιεινής είναι θέμα εθνικό, είναι πολύ σοβαρό και δεν θα πρέπει η Κυβέρνηση μέσα στη συνήθη νοοτροπία της –να φέρει ένα ολοκληρωμένο νομοθέτημα- να το μεταθέσει στο άγνωστο μέλλον, γιατί τα προβλήματα είναι πάρα πολύ μεγάλα και πάρα πολύ έντονα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Τώρα, γιατί ανακατεύετε τα Δολιανά στη συζήτηση για τη δημόσια υγεία; Σε κάθε περίπτωση δεν έχουν τα Δολιανά ανθυγιεινό περιβάλλον!

Ο κ. Αγγελής μας ειδοποίησε ότι καθυστέρησε σε κάποιο ραντεβού, οπότε τώρα το λόγο έχει ο Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας κ. Θάνος.

Ορίστε, κύριε Υφυπουργέ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΘΑΝΟΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας):

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση προεκλογικά δεσμεύθηκε να προχωρήσει στη μετεξέλιξη του Ε.Σ.Υ. σε ένα σύγχρονο και αποτελεσματικό σύστημα υγείας που ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες και προσδοκίες όλων των πολιτών, οι οποίοι έχουν άλλωστε συνδέσει την πολιτική του ΠΑ.ΣΟ.Κ. με την οργάνωση και την ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος Υγείας στη χώρα μας.

Για την υλοποίηση των προεκλογικών της δεσμεύσεων η Κυβέρνηση παρουσίασε πέρισι το καλοκαίρι σχέδιο μέτρων, το οποίο ήδη έχει αρχίσει να εφαρμόζει και θα ολοκληρωθεί σταδιακά τα επόμενα χρόνια. Το Εθνικό Σύστημα Υγείας, το οποίο από το 1983 είχε μία ανάπτυξη και μεγέθυνση κυρίως ποσοτική, χρειάζεται πλέον να αναπτυχθεί ποιοτικά. Και αυτό θα γίνει μέσω μίας σειράς νομοθετικών παρεμβάσεων, οι οποίες είναι καταστάλαγμα ενός παρατεταμένου διαλόγου, μελετών και πορισμάτων.

Σε αυτά τα πλαίσια παρουσιάστηκαν ήδη τα πρώτα δύο νομοσχέδια, τα οποία πλέον αποτελούν νόμους τους κράτους και αφορούν στην περιφερειακή συγκρότηση των Υπηρεσιών Υγείας και στο Σώμα Επιθεωρητών Υγείας και Πρόνοιας.

Ακολουθούν τα υπόλοιπα τέσσερα νομοσχέδια, που έχουν ανακοινωθεί και που αφορούν στην ενιαία δημόσια πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, στη δημιουργία ενός ενιαίου θεσμικού πλαισίου για τη λειτουργία του ιδιωτικού τομέα, στην εκπαίδευση και φυσικά στη δημόσια υγεία.

Η ηθική και λογική υπεροχή της προληπτικής φροντίδας της δημόσιας και ατομικής υγείας σε σχέση με τη θεραπεία και την επακόλουθη κατάσταση, είναι σήμερα αποδεκτή απ' όλους και έχει κατ'επιλογήν τεκμηριωθεί και αποδειχθεί θεωρητικά. Η καθημερινή πρακτική όμως δεν ακολουθεί σε επιθυμητό επίπεδο τη θεωρία. Αυτό συμβαίνει γιατί η γνώση που λαμβάνουμε σε θέματα υγείας δεν μεταφράζεται πάντα σε αντίστοιχη συμπεριφορά και στάσεις που προασπίζουν και βελτιώνουν την υγεία, αλλά και γιατί εκτός από αλλαγές σε ατομικό επίπεδο, δηλαδή σε στάσεις και σε συμπεριφορές, χρειάζεται η λήψη μέτρων δημόσιας υγείας σε ευρεία κλίμακα.

Αυτό γίνεται καλύτερα αντιληπτό στην περίπτωση των εμβολιασμών, ένα μέτρο που έχει δείξει την αποτελεσματικότητά του και τη συνεισφορά του στην πρόληψη των ασθενειών και στη βελτίωση του γενικού επιπέδου υγείας του πληθυσμού. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση της χλωρίωσης του νερού, προκειμένου να χορηγείται νερό κατάλληλο και υγιεινό στον πληθυσμό.

Είναι αλήθεια ότι στη χώρα μας ο τομέας υγείας έχει κυρίως θεραπευτικό και ιατροκεντρικό προσανατολισμό. Αλλά σκοπός των υπηρεσιών υγείας θα πρέπει να είναι η βελτίωση και η προαγωγή της υγείας των πολιτών δίνοντάς τους τις απαραίτητες πληροφορίες, ενδυναμώνοντάς τους να παραμένουν υγιείς και κάνοντας την καλύτερη χρήση των υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής φροντίδας. Επιπλέον σκοπός των υπηρεσιών υγείας είναι να χαράζουν τη στρατηγική που θα ακολουθηθεί, ώστε να εξασφαλιστεί το μέγιστο επίπεδο της υγείας του πληθυσμού.

Δυστυχώς σήμερα οι αναφορές στην υγεία γίνονται σε μεγάλο βαθμό στο πλαίσιο της ασθένειας ή της ανεπαρκούς υγείας. Ακόμη και η πρόληψη, όπως αυτή ασκείται στην Ελλάδα και σε πολλές άλλες χώρες, είναι μια μορφή αναμονής της ασθένειας. Παρ' όλα αυτά η υγεία είναι κάτι πολύ περισσότερο. Είναι μια πηγή ενέργειας στην καθημερινή ζωή και είναι απαραίτητη για την προσωπική, κοινωνική, επαγγελματική δραστηριότητα και ευτυχία. Επιπλέον η καλή υγεία του πληθυσμού αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ευημερία του, αλλά και για τη διαθεσιμότητα του παραγωγικού δυναμικού, αφού η αλληλεξάρτηση μεταξύ οικονομικής ανάπτυξης και δημογραφικής εξέλιξης έχει διαπιστωθεί.

Για το λόγο αυτό κρίνεται αναγκαίος ο προσανατολισμός των

συστημάτων δημόσιας υγείας στην πραγματική έννοια της πρόληψης. Η αξία μιας τόσο πλατειάς θεώρησης έγκειται στην κινητοποίηση όλων των μέσων για την εξουδετέρωση των κινδύνων που απειλούν την υγεία και για την εξάλειψη των γενικότερων επιπτώσεων που απορρέουν από τις βλάβες της. Αυτό προϋποθέτει ολοκληρωμένο σχεδιασμό δημόσιας πολιτικής υγείας, που θα ξεκινά από τη δημιουργία ενός θεσμικού, λειτουργικού και οργανωτικού πλαισίου και θα στοχεύει σε συγκεκριμένες επιδιώξεις, οι οποίες δεν θα προσανατολίζονται απλώς, αλλά θα ελέγχονται για την εφαρμογή τους και πολύ περισσότερο θα αξιολογούνται για την αποτελεσματικότητά τους.

Ακόμη, οποιαδήποτε προσπάθεια αναμόρφωσης θα πρέπει να λαμβάνει διαρκώς υπόψη τις καινούριες τάσεις και πρακτικές και να αποφεύγει τον κίνδυνο επανάληψης λαθών, που μπορεί να πηγάζουν είτε από έλλειψη προοπτικής είτε από τη μη αποτελεσματική προσαρμογή μοντέλων, που έχουν υιοθετηθεί σε άλλες χώρες. Οποιαδήποτε μηχανιστική μεταφορά των τεχνικών και μεθόδων και ακόμη περισσότερο υγειονομικών προτύπων, που έχουν εφαρμοστεί σε άλλες χώρες, δεν διασφαλίζει την αποτελεσματικότητα της εθνικής πολιτικής για τη δημόσια υγεία, ενώ αντίθετα μπορεί να δημιουργήσει και σύνθετα προβλήματα. Αυτό σε καμία περίπτωση δεν σημαίνει ότι οι σωστές μέθοδοι και τεχνικές που εφαρμόζονται σε άλλες χώρες, αποκλείονται εξαρχής.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ**)

Πάντως η τάση που επικρατεί σήμερα διεθνώς είναι η μετατόπιση της δράσης από κεντρικό σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, καθώς και η ενίσχυση συμμαχιών διαφόρων κοινωνικών εταίρων.

Η δημόσια υγεία δεν θα πρέπει να είναι μόνο αρμοδιότητα των υπηρεσιών υγείας, αλλά θα πρέπει να δοθεί έμφαση στην κοινωνική συμμετοχή και στην υποκίνηση κινήματος για την υγεία, ενώ οι κεντρικές αρμοδιότητες θα πρέπει να περιοριστούν στη χάραξη στρατηγικής και στη διευκόλυνση σύναψης συμμαχιών και διατομεακών συνεργασιών, που θα βοηθήσουν στην καλύτερη υλοποίηση των προτεινόμενων μέτρων.

Μία νέα στρατηγική δημόσιας υγείας είναι αναγκαίο να εμπεριέχει τις κατευθύνσεις τις οποίες χαράσσει η διεθνής κοινότητα, όπως αυτές εκφράζονται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας και να λαμβάνει υπόψη τα σημαντικότερα φαινόμενα της εποχής. Παράλληλα είναι αναγκαίο να ενσωματώνει δημιουργικά και κριτικά τεχνικές και μεθόδους της σύγχρονης διεθνούς εμπειρίας για τις πολιτικές υγείας και κυρίως να ανταποκρίνεται στις κοινωνικές ανάγκες, τις οποίες πρέπει να αναγνωρίζει.

Μια νέα στρατηγική πρέπει να αντιμετωπίζει αποτελεσματικά τα προβλήματα της δημόσιας υγείας, τα οποία πηγάζουν κυρίως από τις αλλαγές στη σύνθεση του πληθυσμού, τη γήρανση της κοινωνίας, τις εξελίξεις της γενετικής, τις κοινωνικές ανισότητες στην υγεία.

Μία νέα εθνική στρατηγική δημόσιας υγείας θα πρέπει να έχει προσανατολισμό στην πρόληψη να διαθέτει αποδεκτή ποιότητα και κριτήρια αξιολόγησης των παρεχομένων υπηρεσιών, να χαρακτηρίζεται από διοικητική αποδοτικότητα, να δίνει κατάλληλα κίνητρα στους επαγγελματίες υγείας, να διαθέτει σύστημα χρηματοδότησης, να παρέχει ίση πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας, να παρέχει ίση δυνατότητα στην πληροφόρηση.

Με αυτές τις αρχές και κατευθύνσεις, έχει ήδη ξεκινήσει στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας η επεξεργασία νομοσχεδίου για τη δημόσια υγεία, ενώ επιτροπές, ενώσεις εργαζομένων, ειδικοί και άλλοι φορείς έχουν καταθέσει και καταθέτουν τις προτάσεις τους.

Η πρόταση νόμου της Νέας Δημοκρατίας περιέχει διατάξεις, που σε γενικές γραμμές επικαιροποιούν και παρουσιάζουν σε ενιαίο κείμενο υφιστάμενες διατάξεις, που αυτήν τη στιγμή βρίσκονται διάσπαρτες σε νόμους. Δεν παρουσιάζεται, όμως, μία συνολική πρόταση και φιλοσοφία για τη δημόσια υγεία,

όπως απαιτούν οι σύγχρονες ανάγκες. Ακόμη και ο τίτλος της πρότασης δεν είναι ανάλογος με το περιεχόμενο, αφού η πλειοψηφία των διατάξεων αφορά σε θέματα ελέγχου και τήρησης των κανόνων δημόσιας υγιεινής, που πάντως δεν ταυτίζονται με την έννοια και το περιεχόμενο της έννοιας «δημόσια υγεία». Ακόμη η πρόταση νόμου είναι μία αποσπασματική τροποποίηση ορισμένων διατάξεων και δεν συνδέει τις υπηρεσίες δημόσιας υγείας με το σύνολο των υπηρεσιών υγείας.

Η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας τώρα και στο παρελθόν έχει αποδεχθεί ότι η δημόσια υγεία στη χώρα, σύμφωνα με τα διεθνώς κρατούμενα και τις νέες απαιτήσεις, δεν είναι αναπτυγμένη στο βαθμό που θα θέλαμε. Όμως η προσέγγιση με μια πρόταση νόμου που βλέπει το θέμα διαδικαστικά ή βάζοντας ποινές, δεν θα λύσει το πρόβλημα.

Χρειάζεται μια άλλου τύπου προσέγγιση, όχι προσκολλημένη σε παλιά νομοθετήματα, αλλά λειτουργούσα σε επίπεδο συνολικής και συστηματικής αντιμετώπισης της προστασίας και προαγωγής της δημόσιας υγείας υπό το πρίσμα των νέων δεδομένων, αλλά και των ευρωπαϊκών κατευθύνσεων.

Το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας βλέπει ολοκληρωμένα τα θέματα της δημόσιας υγείας και ετοιμάζει τις προτάσεις του στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης στο χώρο αυτό. Το νομοσχέδιο που ετοιμάζεται, είναι μία συνολική προσέγγιση που αναφέρεται στην προστασία της δημόσιας υγείας εν γένει. Στόχος είναι η αναμόρφωση και ο εκσυγχρονισμός του όλου θεσμικού πλαισίου. Η Κυβέρνηση θα προχωρήσει με σοβαρότητα, αίσθημα ευθύνης και προσεκτικό σχεδιασμό.

Οι επιμέρους διατάξεις που περιλαμβάνει η πρόταση νόμου, όπως και κάθε άλλη άποψη που θα κατατεθεί, θα εξετασθούν με προσοχή και θα ληφθούν υπόψη στο βαθμό που συμβάλλουν και συνηγορούν στο επιθυμητό αποτέλεσμα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Προκόπης Παυλόπουλος έχει το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, ας μου επιτραπεί να πω ότι, με βάση την παράδοση που έχει επικρατήσει στο Κοινοβούλιο από το 1974 και επέκεινα, οι προτάσεις νόμων που προέρχονται από την πλευρά των Βουλευτών, και ιδίως από την πλευρά των Βουλευτών της Αντιπολίτευσης, έχουν περισσότερο ως στόχο και ως αποστολή να ευαισθητοποιήσουν την Κυβέρνηση να προβεί σε συγκεκριμένες ρυθμίσεις. Και λιγότερο να καταλήξουν σε συγκεκριμένα κείμενα, τα οποία ψηφίζονται από τη Βουλή.

Είναι γνωστό ότι η εναλλαγή των κομμάτων στην εξουσία, που γίνεται μέσα από συγκεκριμένες πλειοψηφίες -και που στη Νέα Δημοκρατία πιστεύουμε ότι αποτελεί ένα σημαντικό αγαθό για τον Τόπο, αφού δημιουργεί σταθερές κυβερνήσεις και επιτρέπει την ομαλή διακυβέρνηση του- δεν επιτρέπει να υπάρχουν, τουλάχιστον κατ' αρχήν και κατά κανόνα, προτάσεις νόμων που καταλήγουν σε συγκεκριμένο νομοθετικό κείμενο. Δεν είναι τυχαίο ότι έχουν ψηφισθεί ελάχιστες προτάσεις νόμων, τρεις ή τέσσερις από το 1974 έως σήμερα.

Τα είπα αυτά για να διευκρινίσω ότι και η συγκεκριμένη πρόταση νόμου, που κατέθεσε η Νέα Δημοκρατία, προς τα εκεί κατατείνει. Δεν είχαμε ψευδαισθήσεις ότι θα γίνει δεκτή από την Κυβέρνηση. Αλλά δεν έχουμε άλλο τρόπο, πέρα από τον κοινοβουλευτικό έλεγχο, να προτείνουμε συγκεκριμένα πράγματα. Και προς αυτήν την κατεύθυνση κατατείνει και η συγκεκριμένη πρόταση νόμου.

Η συγκεκριμένη πρόταση νόμου τι σκοπό έχει; Να καταδείξει το μεγάλο θεσμικό κενό, το οποίο υφίσταται στα θέματα της οργάνωσης του όλου καθεστώτος της δημόσιας υγείας.

Άκουσα τον κύριο Υφυπουργό προηγουμένως να εκφράζει την ικανοποίησή του, τουλάχιστον κατ' αρχήν, για το θεσμικό αυτό πλαίσιο, όπως διαμορφώνεται μέσα από το κυβερνητικό έργο. Κύριε Υφυπουργέ, αν πραγματικά το θεσμικό αυτό

πλαίσιο ήταν επαρκές, έστω και στοιχειωδώς, δεν θα είχαμε φτάσει στο σημείο που φτάσαμε τον τελευταίο καιρό ιδίως σε ό,τι αφορά τα ζητήματα τα οποία προέκυψαν από το θέμα των «τρελών αγελάδων» και άλλα τινά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΘΑΝΟΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας) :
Το αντίθετο είπα.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ : Είπατε προηγουμένως ότι η πρόταση νόμου της Νέας Δημοκρατίας, στην ουσία, επαναλαμβάνει ρυθμίσεις οι οποίες υπάρχουν και οι οποίες είναι εγκατεσπαρμένες. Και επιχειρεί να τις κωδικοποιήσει...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΘΑΝΟΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας) :
Δεν είναι επαρκής.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ :...και ότι η Νέα Δημοκρατία κατέθεσε μία πρόταση, η οποία δεν είναι επαρκής.

Εγώ θα σας αποδείξω στη συνέχεια -βεβαίως αν η Κυβέρνηση έχει να προτείνει κάτι καλύτερο, ας το κάνει, θα είμαστε ευτυχείς να το δούμε- γιατί η φιλοσοφία της πρότασης της Νέας Δημοκρατίας πρέπει να σας οδηγήσει ότι μάλλον εκεί και σεις πρέπει να κατευθυνθείτε.

Τονίζω, λοιπόν, ότι το θεσμικό πλαίσιο είναι ελλιπέστατο. Ελλιπέστατο και γιατί είναι εγκατεσπαρμένες οι σχετικές διατάξεις με αποτέλεσμα η έλλειψη κωδικοποίησης να μη διευκολύνει, την εφαρμογή τους. Αλλά και από την άλλη πλευρά να υπάρχουν, εξαιτίας των πεπαλαιωμένων διατάξεων, που εφαρμόζονται -διατάξεις του 1938, του 1940 ακόμα και σήμερα, εκτός από ελάχιστες που χρονολογούνται από το 1997, όπως θα πει δευτερολογώντας ο εισηγητής μας- επίσης πεπαλαιωμένοι μηχανισμοί. Μηχανισμοί που δεν επιτρέπουν να είμαστε ήσυχτοι ότι όλα βαίνουν καλώς στον τομέα ελέγχου σε ό,τι αφορά τη δημόσια υγεία.

Είναι ακριβώς αυτές οι ελλείψεις που δημιουργούν στο κοινό εντυπώσεις και που διαμορφώνουν ψυχώσεις με επιβλαβείς συνέπειες και για το κοινωνικό σύνολο αλλά και για την ίδια την εθνική οικονομία. Δεν γνωρίζουμε πολλές φορές τι συμβαίνει. Και μπροστά ακριβώς σε αυτή την άγνοια διαμορφώνονται συνθήκες πανικού, συνθήκες οι οποίες, το τονίζω, έχουν επιπτώσεις και στην ψυχολογία του κοινωνικού συνόλου, αλλά και στην εθνική οικονομία.

Τι πιστεύει η Νέα Δημοκρατία ότι πρέπει να γίνει; Πρώτα-πρώτα πρέπει να υπάρξει ένα ευέλικτο καθεστώς διαμόρφωσης κανόνων για τον έλεγχο στο χώρο της δημόσιας υγείας. Δεν μπορεί, κύριε Υφυπουργέ -και το ξέρετε- εκ των προτέρων να γνωρίζει κανείς, με την εξέλιξη που έχει η τεχνολογία, με την εξέλιξη που έχουν γενικώς τα θέματα της δημόσιας υγείας, ποιοι είναι οι σταθεροί κανόνες που πρέπει να διαμορφωθούν από τώρα για το μέλλον συνεχώς. Άρα κάθε σοβαρό νομοθετικό κείμενο θα ξεκινούσε από μια γενική εξουσιοδοτική διάταξη που θα επέτρεπε, εν είδει πλαισίου, να υπάρχουν σύγχρονες κανονιστικές πράξεις -αυτά που παλαιότερα γινόντουσαν με τους λεγόμενους «υγειονομικούς κανονισμούς»- που θα μπορούσαν ταχύτατα να προσαρμόζονται στις εκάστοτε υφιστάμενες ανάγκες. Γιατί αλίμονο αν -μπροστά στο κενό ή στην άγνοια που υπάρχει και στα γεγονότα της τρέχουσας τεχνολογίας και στην εξέλιξη της έρευνας της δημόσιας υγείας- χρειαζόταν κάθε φορά, για να μπορέσει να αντιδράσει η ελληνική έννομη τάξη και το ελληνικό κράτος, και ένα νέο κείμενο νόμου. Σκεφτείτε τι θα έπρεπε να γίνει!

Πρέπει λοιπόν να υπάρχει μια γενική, αλλά σαφής εξουσιοδότηση που θα επιτρέπει την έκδοση υγειονομικών διατάξεων. Και από εκεί και πέρα θα πρέπει να υπάρξουν οι σταθεροί εκείνοι κανόνες, οι οποίοι αφορούν τις εγγυήσεις λειτουργίας των μηχανισμών ελέγχου και βεβαίως τις κυρώσεις που πρέπει να υπάρχουν σε περίπτωση παράβασης των σχετικών διατάξεων. Διότι οι κυρωτικοί μηχανισμοί, οι οποίοι υπάρχουν σήμερα είναι ασήμαντοι, ελάχιστοι. Είναι προσαρμοσμένοι στο παρελθόν. Ουσιαστικά οδηγούν στην ατιμωρησία και αυτό το ξέρετε. Μόνο η αστική ευθύνη λειτουργεί στις περιπτώσεις παράβασης των κανόνων δημόσιας υγείας.

Η ποινική ευθύνη είναι ανύπαρκτη. Αν συλλογιστείτε τι σημαίνει σήμερα πλημμέλημα και ότι τα περισσότερα των πλημ-

μελημάτων εκτίονται από πλευράς ποινής με μια απλή πληρωμή του σχετικού ποσού, καταλαβαίνετε ότι οι ποινικές κυρώσεις στα θέματα της δημόσιας υγείας είναι ασήμαντες. Όταν μάλιστα είναι γνωστό ότι σοβαρότατα εγκλήματα τελούνται στο χώρο αυτό. Και μην υποτιμάμε τη σημασία της ποινικής καταστολής. Μην υποτιμάμε το γεγονός ότι σήμερα για οιονδήποτε θέλει να παρανομήσει είναι πολύ απλό να πληρώσει κάτι και να την κάνει την παρανομία και να αποκομίσει σημαντικά κέρδη. Άκουσα από το συνάδελφο του Συνασπισμού χθες εκεί που μιλάγαμε για το θέμα του ότι «ο ρυπαίνων πληρώνει», να λέει περίπου ή να του ξεφεύγει -αλλά γλώττα λανθάνουσα τα αληθή λέγει- «ο πληρώνων ρυπαίνει». Με την έλλειψη καθεστώτος κυρώσεων και ιδίως ποινικών κυρώσεων...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΘΑΝΟΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας):
Δεν πληρώνει πάντα.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Χαίρομαι που το λέτε γιατί έτσι είναι. Αλλά στην ουσία έχουμε φτάσει στο σημείο, κύριοι συνάδελφοι, το οποίο είναι απαράδεκτο, οι κυρώσεις να επιτρέπουν απλώς σε αυτούς που θέλουν να παρανομήσουν να εκτιμήσουν και να αξιολογήσουν τι είναι προτιμότερο; Να την κάνουν ή να μην την κάνουν την παρανομία; Όταν φτάνουμε σε τέτοια σημεία αντιλαμβάνεστε ότι χρειάζονται σημαντικές αλλαγές.

Εμείς ως Νέα Δημοκρατία θέλουμε να ευαισθητοποιήσουμε την Κυβέρνηση, θέλουμε να ευαισθητοποιήσουμε τη Βουλή. Να τονίσουμε ότι πρέπει να συμβούν δύο πράγματα. Πρώτον να μπουν κανόνες. Και μάλιστα κανόνες που να επιτρέπουν από τη μια μεριά να υπάρχουν συγκεκριμένες ρυθμίσεις, σε ό,τι αφορά τις κυρώσεις και τους μηχανισμούς ελέγχου. Και από την άλλη να υπάρχουν γενικές εξουσιοδοτήσεις για την έκδοση κανονιστικών πράξεων ώστε ταχέως η ελληνική έννομη τάξη να μπορεί να προσαρμόζεται στις ανάγκες των ελέγχων, όπως αυτές προκύπτουν κάθε φορά μέσα από την εξέλιξη της τεχνολογίας. Αυτό είναι το πρώτο.

Το δεύτερο να καταδείξουμε την ανάγκη κωδικοποίησης των σχετικών διατάξεων. Μην υποτιμάμε αυτήν την κωδικοποίηση. Η κωδικοποίηση είναι πολύ σημαντική, γιατί επιτρέπει στον εφαρμοστή του δικαίου, είτε λέγεται διοίκηση είτε λέγεται δικαστήριο, να μπορεί ακριβώς να αξιοποιεί τις διατάξεις που υφίστανται. Μια από τις κυριότερες αιτίες που δεν εφαρμόζονται στη χώρα μας διατάξεις είναι η έλλειψη κωδικοποίησης, αυτή η πανσπερμία διατάξεων την οποία βλέπουμε γενικότερα.

Μην ξεχνάμε, κύριε Υπουργέ -και αυτό αφορά γενικότερα τις κυβερνήσεις σ' αυτόν τον τόπο, δεν είναι μόνο της σημερινής Κυβέρνησης- ότι είμαστε μια χώρα της οποίας η πολυνομία είναι απερίγραπτη. Αν συλλογιστεί κανείς τι σημαίνει από το 1974 έως σήμερα να έχουμε ψηφίσει περίπου τρεις χιλιάδες νόμους -και αφήνω πέρα τις κανονιστικές πράξεις, τα διατάγματα- αντιλαμβάνεται ότι είναι αδιανόητο να γνωρίζει ο πολίτης πολλές φορές τι είναι εκείνο, το οποίο πρόκειται να εφαρμόσει. Φτάνουμε στο σημείο δηλαδή ο πολίτης να παραβιάζει, διατάξεις, όχι γιατί θέλει να τις παραβιάσει αλλά γιατί δεν γνωρίζει τι ισχύει. Και αυτή ακριβώς η άγνοια νόμου είναι η χειρότερη υπονόμηση της ίδιας της έννομης τάξης.

Προτείνουμε, λοιπόν, προς την Κυβέρνηση εφόσον κρίνει ότι οι διατάξεις αυτές που η Νέα Δημοκρατία εισηγείται είναι ελλιπείς, να μας πει εκείνη αυτό το οποίο θέλει να κάνει και να το κάνει σύντομα. Και όχι μόνο να το κάνει σύντομα, να φέρει κωδικοποιημένες διατάξεις.

Εμείς θα συμπράξουμε για να βοηθήσουμε προς αυτήν την κατεύθυνση.

Τονίζω ότι η πρόταση νόμου, την οποία φέραμε έχει τουλάχιστον -και αυτό δεν μπορεί να το αρνηθεί η Κυβέρνηση- δυο πλεονεκτήματα. Ότι δίνει, πρώτον, μια βασική ιδέα του πώς πρέπει να συνταχθεί ένα τέτοιο σχέδιο νόμου. Και δεύτερον, ότι θα πρέπει να έρθει το συντομότερο αυτό το σχέδιο νόμου.

Θέλω να πιστεύω -και εδώ θα πρέπει να δεσμευθεί ο κύριος Υπουργός- ότι ως το τέλος του 2001 η Κυβέρνηση πρέπει να έχει φέρει στη Βουλή το σχετικό νόμο, ώστε να μπορούμε να γνωρίζουμε ποια θα είναι η πολιτική, την οποία θα ακολουθήσει.

Και, ιδίως, να αποκατασταθεί στην κοινή γνώμη ένα κλίμα εμπιστοσύνης ως προς τις σχέσεις των υπηρεσιών υγείας του κράτους και του κοινού γενικότερα. Αυτό θα ωφελήσει και το κοινωνικό σύνολο και την οικονομική δραστηριότητα στον Τόπο που έχει πληγεί και εξαιτίας των κενών που εμφανίζει η νομοθεσία για τη δημόσια υγεία. Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Παρασκευάς Αυγερινός έχει το λόγο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ: Δυο κουβέντες, κύριε Πρόεδρε. Βρίσκω την ευκαιρία και θέλω να δηλώσω τη συμφωνία μου σε όσα είπε ο κ. Παυλόπουλος, σχετικά με τη πληρωμή των ρυπαίνοντων. Από νωρίτερα μου είχε δώσει την εντύπωση ο κ. Κοσιώνης ότι θεωρεί πολύ σπουδαία αυτήν την αρχή, αναφέρθηκε σ' αυτήν, την οποία ποτέ δεν δέχθηκα και την κατήγγειλα πάντα από τα μέσα της δεκαετίας του 1980 όταν για πρώτη φορά θεσπίστηκε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σαν αρχή, η οποία θα είναι αποτελεσματική σχετικά με την ύπαρξη. Θέλω να πω ότι μάλλον αυτό βολεύει τους ρυπαίνοντες, όπως πολύ σωστά είπε ο κ. Παυλόπουλος. Μπορούν έτσι πια το κόστος του προστίμου να το υπολογίζουν ότι τους συμφέρει. Από το άλλο μέρος δεν είναι εκείνοι που ρυπαίνουν και θέλω να θυμίσω το γεγονός στα μέσα της δεκαετίας του 1980 όταν το εργοστάσιο της ΣΙΜΠΑ είχε νεκρώσει το Ρήνο με τα βαρέα μέταλλα που έβαλε μέσα. Ήρθε, λοιπόν, το πρόστιμο και αποτέλεσμα ήταν από την επόμενη μέρα να αυξηθούν οι τιμές των φαρμάκων, έτσι ώστε και από το πρόστιμο ακόμα νομίζω ότι η εταιρεία αυτή κέρδισε. Ο καθένας υπολογίζει τι στοιχίζει να ρυπάνει. Γι' αυτό ακριβώς και το επιδιώκει. Μην αναφερόμαστε σε αυτήν την αρχή. Τίποτα πιο λάθος απ' αυτήν την αρχή ότι παρατάσσει στο θέμα της προστασίας και του σεβασμού στο περιβάλλον την έννοια του «ο ρυπαίνων πληρώνει».

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Εγώ από την αρχή είπα ότι δεν το δέχομαι αυτό, κύριε Αυγερινέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Προχωρούμε στο στάδιο των δευτερολογιών.

Ο κ. Κωνσταντόπουλος έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΤΩΝΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, ελπίζω να δεσμευθείτε και να μας δώσετε ένα χρονοδιάγραμμα για το πότε θα καταθέσετε το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας για τη δημόσια υγεία. Έτσι θα δούμε σε ποια προτεραιότητα είναι η δημόσια υγεία για τη σημερινή κυβέρνηση. Και επίσης αν λαμβάνει υπόψη της την έκθεση των ξένων εμπειρογνομητών του 1994, την οποία σεις προκάλεσατε, εάν λαμβάνει υπόψη της τη διακήρυξη της Αλμα Ατα και της Οτάβα γύρω από τη νέα δημόσια υγεία και τις συνιστώσες της νέας δημόσιας υγείας.

Επειδή προηγουμένως ο Αντιπρόεδρος κ. Γείτονας είπε ότι δεν είπα στην πρωτολογία μου τίποτα για το νομοθετικό πλαίσιο, το ν. 2519/97 σχετικά με την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό του ΕΣΥ, όπου επιχειρήσατε να αναδιοργανώσετε και να εκσυγχρονίσετε τις περιφερειακές υπηρεσίες τις δημόσιας υγείας, σύμφωνα με τις σύγχρονες ανάγκες, θα σας αναφέρω ορισμένες δραστηριότητες, γιατί αυτός ο νόμος έμεινε ανενεργός. Εμείς γνωρίζουμε γιατί έμεινε ανενεργός.

Θα ήθελα να μας πει και το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, γιατί οι πιο πολλές διατάξεις αυτού του ν. 2519 έμειναν ανενεργές και ποτέ δεν εφαρμόστηκαν.

Αναφέρει ότι θα πρέπει να γίνει έλεγχος υγείας ορισμένων επαγγελματιών, όπως στους χειριστές τροφίμων. Το κάνατε αυτό; Θέλω να μου πείτε πόσους ελέγχους κάνατε σε χειριστές τροφίμων για την υγεία τους, για μεταδοτικά και λοιμώδη νοσήματα, όπως επίσης αν κάνατε και πόσους ελέγχους κάνατε σε κέντρα διασκεδάσεως, σε μπαρ κλπ., όπου δουλεύει ένας απίθανος κόσμος και αν έγινε κάποιος έλεγχος σε αυτά τα άτομα που μας σερβίρουν το ποτό μας ή διάφορα άλλα τρόφιμα.

Αναφέρει ότι θα έπρεπε να κάνετε έλεγχο δικτύων αποχέτευσης, έλεγχο δικτύων ύδρευσης. Ξέρετε πολύ καλά ότι σήμερα -και στο νομό μου- υπάρχουν μολυβδοσωλήνες

ύδρευσης από το 1950. Έχει γίνει κάποιος έλεγχος; Υπάρχουν και μολυβδοσωλήνες, δυστυχώς, και για αμιάντο. Υπάρχουν σκεπές αμιάντου σε σχολεία. Γνωρίζετε τις βλαβερές επιπτώσεις του αμιάντου. Γνωρίζετε τις βλαβερές επιπτώσεις του μολύβδου. Υπάρχουν σχολεία, παιδικές χαρές δίπλα σε εθνικές οδούς, όπου η ρύπανση με μόλυβδο είναι πολύ μεγάλη, όπου τα επίπεδα μολύβδου στο αίμα οδηγούν τα παιδιά μας σε νοητική στέρηση. Και ξέρετε πολύ καλά πόσες εργασίες έχουν γίνει σε παγκόσμιο επίπεδο και στην Ελλάδα σχετικά με τις επιδράσεις του μολύβδου στην πνευματική ανάπτυξη των παιδιών μας. Έχει γίνει μήπως κάποιος έλεγχος στα παιδιά που φοιτούν σε σχολεία δίπλα σε μολυσμένες περιοχές, δίπλα σε εργοστάσια, όπου υπάρχουν υψηλοί ρύποι μολύβδου; Δίπλα σε βενζιναδίκια υπάρχουν σχολεία, παιδικές χαρές. Αυτά σας τα επιβάλλει ο 2519. Τι κάνατε απ' όλα αυτά και για τα δίκτυα αποχέτευσης;

Με την πρόταση νόμου σας ζητάμε να βάλετε μία τάξη με τις κτηνοτροφικές ζώνες. Εσείς είχατε θέσει όριο τα πεντακόσια μέτρα από τον τελευταίο οικισμό. Και ζούμε καθημερινά τραγελαφικές καταστάσεις στους δήμους, στις κοινότητες. Διατάσσετε το κλείσιμο μιας κτηνοτροφικής μονάδας, κλείνει η κτηνοτροφική μονάδα, τα ζώα παραμένουν εκεί και κανένας δεν μπορεί να τα πάει κάπου. Δεν υπάρχει ένα νομοθετικό πλαίσιο για το τι θα γίνουν αυτά τα ζώα εκεί μέσα.

Εμείς σας προτείνουμε λύσεις μ' αυτήν την πρόταση νόμου.

Κύριε Υπουργέ, πραγματικά ξέρετε πολύ καλά ότι ο ν. 2519 είχε μία πολυπλοκότητα, είχε μία αναλυτική δομή, η οποία ωστόσο δεν φαίνεται να ικανοποιεί απόλυτα τις ιδιαίτερες απαιτήσεις, που εμφανίζει ένας τόσο ευρύς χώρος, όπως αυτός της δημόσιας υγείας. Δημιουργήσατε ένα πολύπλοκο πλέγμα μ' αυτόν το νόμο, τον 2519, ένα πλέγμα πολύπλοκων ρόλων και αρμοδιοτήτων. Αν και θεωρητικά ήταν προετοιμασμένο να αντιμετωπίσει οποιοδήποτε πρόβλημα δημόσιας υγείας, στην πραγματικότητα αποτελεί το ίδιο αντικείμενο σοβαρών επικρίσεων και αμφισβητήσεων.

Και ξέρετε πολύ καλά επίσης ότι το βασικότερο μειονέκτημα είναι η έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού -σε αρκετούς νομούς δεν υπάρχει διεύθυνση- και η ποιοτική ανεπάρκεια μεγάλου μέρους του ειδικά όταν δεν εξασφαλίζεται από την πολιτεία η συνεχιζόμενη εκπαίδευση και αναβάθμισή του. Η παράλληλη έλλειψη οικονομικών πόρων οδηγεί τις υπηρεσίες δημόσιας υγείας στο να λειτουργούν πλημμελώς σε αρκετές περιπτώσεις ή να απουσιάζει εντελώς η αναγκαία παρέμβασή τους.

Μέσα στα πλαίσια της ευρύτερης δυσλειτουργίας του κρατικού μηχανισμού όταν απαιτείται συνεργασία με άλλες υπηρεσίες η αναποτελεσματικότητα των υπηρεσιών δημόσιας υγείας μάλλον εντείνεται. Διαπιστώνει τελικά κανείς -και το ξέρετε πολύ καλά- ότι όπου επιτελείται ουσιαστικά έργο στο χώρο της δημόσιας υγείας αυτό είναι αποτέλεσμα της προσπάθειας και της ευσυνειδησίας λίγων μόνο ανθρώπων. Θέλουμε να μας πείτε: Θα επανδρώσετε τις διευθύνσεις υγείας με επόπτες υγείας; Θέλουμε μια δέσμευσή σας επιτέλους. Οι τεράστιες ελλείψεις δημοσιεύθηκαν επανειλημμένως.

Στο Νομό Πιερίας οι δύο επόπτες υγείας που έχουμε τι μπορούν να κάνουν; Το ίδιο έλλειμμα υπάρχει δίπλα στο Νομό Χαλκιδικής. Τους έχετε επιφορτίσει με τον έλεγχο των ρύπων της ηχορύπανσης. Θα ελέγξουν οι δύο αυτοί άνθρωποι εκατοντάδες καταστήματα, τα οποία ηχορραπίζουν; Θα κάνουν υγειονομικό έλεγχο των καταστημάτων; Ζητάτε ένα σωρό πράγματα για τον υγειονομικό κανονισμό, για την έκδοση της άδειας καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος. Θα το κάνουν δύο άνθρωποι;

Οι διευθύνσεις υγείας σας ζητάνε επανειλημμένως να στείλετε επόπτες υγείας. Δεν το κάνετε. Η συνεχιζόμενη εκπαίδευση των ανθρώπων, που δουλεύουν στη δημόσια υγεία υστερεί σημαντικά. Εδώ γίνεται μία τεράστια κοσμογονία: μεταλλαγμένα τρόφιμα θέλετε, νόσος των τρελών αγελάδων θέλετε, ρύπους με βαρέα μέταλλα; Τι θα ελέγξουν αυτοί και με τι εκπαίδευση; Με την εκπαίδευση την οποίαν είχαν κάνει πριν από δέκα, είκοσι, τριάντα χρόνια;

Επαναλαμβάνω ότι μιλάμε πλέον για μια νέα δημόσια υγεία

με άφρονες συνιστώσες. Αυτοί οι άνθρωποι, ενώ θέλουν, δεν μπορούν να κάνουν σωστά τη δουλειά τους. Στην προπτυχιακή εκπαίδευση στη δημόσια υγεία υστερούν. Στη μεταπτυχιακή εκπαίδευση υστερούν. Κι επιπλέον δεν έχουμε τα στοιχειώδη.

Κύριε Υπουργέ, δεσμευθείτε ενώπιον του ελληνικού Κοινοβουλίου ότι θα φροντίσετε να επανδρώσετε με ανθρώπινο δυναμικό τις υπηρεσίες υγείας. Δεσμευθείτε ότι επιτέλους θα δώσετε στον ελληνικό λαό υγιεινό τρόφιμο και ποτό. Δεσμευθείτε ότι αυτά όλα, τα οποία υπάρχουν σήμερα διεσπαρμένα σε διάφορα Υπουργεία, θα τα βάλετε σε ένα Υπουργείο, στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας. Ότι στο νέο νομοσχέδιο, το οποίο θα φέρετε, θα θεσπίσετε μια γενική διεύθυνση τροφίμων και ποτών όπου αυτό το οποίο υπάρχει και στις Ηνωμένες Πολιτείες του FDA θα γίνει πραγματικότητα και στη χώρα μας. Δεν μπορεί το Υπουργείο Ανάπτυξης να ρυθμίζει τα της υγιεινής των τροφίμων και ποτών, σε μια χώρα και σε μια κοινωνία που όλο και περισσότερο ζητάμε και θέλουμε υγιεινό τρόφιμο, έχουμε στρέψει τις πλάτες μας, φοβούμεστε γι' αυτά τα οποία τρώμε πλέον, γι' αυτά τα οποία πίνουμε. Χρειαζόμαστε ουσιαστικούς ελέγχους από ανθρώπους όμως που να γνωρίζουν το αντικείμενο και από μια εποπτεύουσα αρχή, η οποία να δώσει πλέον στον ελληνικό λαό τη σιγουριά ότι αυτά τα οποία τρώει είναι υγιεινά.

Επίσης, επαναλαμβάνω, θα ήθελα να δεσμευθείτε ότι στο νέο σχέδιο νόμου, το οποίο λέτε ότι ετοιμάζετε και το οποίο θέλω να δεσμευθείτε ότι θα το φέρετε σύντομα στην ελληνική Βουλή, θα θεσπίσετε την άδεια ασκήσεως επαγγέλματος από τους χειριστές τροφίμων και ποτών, ώστε να μην υπάρχει αυτό το αλαλούμ που υπάρχει σήμερα στη χώρα μας, με τα συσκευαστήρια με τους μεταποιητές, με τα εργαστήρια, με τις βιομηχανίες τροφίμων, όπου ο καθένας μπορεί να παράγει ό,τι θέλει και όπως θέλει.

Επίσης πρέπει να προσέξετε ιδιαίτερα τι θα γίνει με τα απόβλητα των νοσοκομείων μας και με τα ραδιενεργά απόβλητα. Έχει γίνει τεράστιος θόρυβος, το θέμα αυτό έχει φτάσει και στις ευρωπαϊκές εφημερίδες. Ελπίζω να σας συγκινήσει κάποτε τι γίνεται με τα νοσοκομειακά απόβλητα και κυρίως με τα ραδιενεργά απόβλητα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν τρέφω αυταπάτες ότι η Κυβέρνηση θα ψηφίσει έστω και επί της αρχής και θα επιφέρει βελτιώσεις στη συζητούμενη πρόταση νόμου. Ελπίζω όμως να καταφέραμε το ελάχιστο, να σας ευαισθητοποιήσαμε, να κτυπήσαμε με το νευρολογικό μας σφυράκι τα αντανάκλαστικά σας στα θέματα της δημόσιας υγείας, τα οποία ελπίζω αυτήν τη στιγμή να κινητοποιηθούν τα αντανάκλαστικά σας, ώστε να έχουμε το συντομότερο δυνατό ένα σωστό νομοσχέδιο για τη δημόσια υγεία, ένα νομοσχέδιο, το οποίο να αρμόζει στον ελληνικό λαό, ώστε να αποδείξετε ότι στις προτεραιότητές σας δεν είναι μόνο τα δημόσια έργα, δεν είναι μόνο αυτά τα οποία συγκινούν τους οικονομικά ισχυρούς της χώρας μας, αλλά είναι και μέτρα που αφορούν το κοινωνικό γίνεσθαι, αφορούν τη δημόσια υγεία, αφορούν την καθημερινή μας ζωή, αφορούν την καθημερινή μας ύπαρξη. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Ματζαπετάκης, έχει το λόγο.

ΣΤΕΛΙΟΣ ΜΑΤΖΑΠΕΤΑΚΗΣ : Κύριε Πρόεδρε, συνεχίζοντας από εκεί που σταμάτησε ο αγαπητός συνάδελφος κ. Κωνσταντόπουλος της Νέας Δημοκρατίας θέλω να πω ότι κανείς εδώ στην Αίθουσα και κανένα κόμμα δεν στερείται ευαισθησίας και δεν έχει ανάγκη να ευαισθητοποιηθεί από κανέναν, γιατί πιστεύω ότι αυτό χαρακτηρίζει όλους μας. Όλοι στον τομέα της υγείας νομίζω ότι έχουμε επάρκεια ευαισθησίας. Και ας μην επιμείνω πάνω σε αυτό που έλεγα προηγουμένως, το πόσο το κόμμα του ΠΑΣΟΚ έχει να επιδείξει και έργο που αποδεικνύει πραγματικά την ευαισθησία και την προσφορά στον τομέα της υγείας.

Ας μείνουμε, λοιπόν, εκεί κάνοντας μια διαπίστωση ότι στη σημερινή συζήτηση όλες οι πλευρές και όλοι οι ομιλητές είχαν να δώσουν σημαντικότερες προτάσεις, είχαν να αποδείξουν το πόσο επιθυμούμε να υπάρξει κάτι πληρέστερο χωρίς αυτό βέβαια να σημαίνει ότι δεν υπάρχει νομοθεσία. Εγώ

πιστεύω ότι υπάρχει νομοθεσία και επαναλαμβάνω ότι το πρόβλημά μας είναι αλλού, στη μη υλοποίηση.

Και ας πάρουμε μια άλλη περίπτωση: Έστω ότι ο τομέας της δημόσιας υγείας έχει κάποιο πρόβλημα στη νομοθεσία. Εγώ πιστεύω ότι το πρόβλημα είναι κυρίως στην κωδικοποίηση, είναι κυρίως στο συμμάζεμα των διάσπαρτων άρθρων των διαφόρων νόμων και βεβαίως με κάποια κενά.

Ας πάρουμε, όμως, ένα υποτιθέμενο άλλο νομοσχέδιο, που καλύπτει όλο το φάσμα. Το θέμα είναι, υλοποιείται; Εκεί είναι το πρόβλημα της κοινωνίας και αυτό είναι που μας ανησυχεί.

Εμένα προσωπικά με ανησυχεί πάρα πολύ ότι υπάρχει νομοθεσία, αλλά δεν έχουμε τη δυνατότητα να το επιβάλουμε. Και γι' αυτό πέραν όλων των άλλων, των εποπτών, της διάρθρωσης, της επιμόρφωσης εκείνων που θα αναλάβουν άμυρο μεθαύριο ένα δύσκολο έργο, των εποπτών της δημόσιας υγείας, είναι καλό, αλλά χρειάζεται πάρα πολύ χρόνο, να βοηθήσουμε στην αλλαγή νοοτροπίας, ψυχολογίας του Έλληνα γενικότερα, όλων ημών. Και εμείς είμαστε μέσα σε αυτούς. Κάποια στιγμή πιθανώς να βρεθούμε σε μια κατάσταση, που και οι ίδιοι να βγάλουμε το σκουπιδοτενεκέ μια ημέρα, που υπάρχει απεργία, ρυπαίνοντας. Δεν θέλω να κατηγορώ τους άλλους και να είμαστε εμείς οι άγιοι.

Έχουμε συνηθίσει, δυστυχώς, σε μια τέτοια νοοτροπία. Και αυτό είναι ένα έργο το οποίο πρέπει να το αναλάβουμε με τον παραδειγματισμό και με την εφαρμογή κάποιων κανόνων, που όμως να υπάρχουν εκείνοι, οι οποίοι να τον επιβάλουν.

Ο αρμοδιότερος βεβαίως εμού, ο Υπουργός, στην ομιλία του ανέφερε σαφώς ότι υπάρχει χρονοδιάγραμμα. Και δεν είναι μόνο η τοποθέτηση του Υφυπουργού. Ήταν η πρώτη επίσημη τοποθέτηση του κ. Παπαδόπουλου όταν στην πρώτη συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής ανέφερε ότι υπάρχουν πέντε νομοσχέδια. Κα μάλιστα ανέφερε συγκεκριμένα ότι ένα εξ αυτών θα αφορά τη δημόσια υγεία. Άρα, πραγματικά υπάρχει χρονοδιάγραμμα.

Εύχομαι όλα αυτά τα πολύ θετικά, που ακούστηκαν σήμερα ακούγοντας τις απόψεις και του κ. Κοσιώνη και του κ. Αμπατζόγλου, αλλά και του κ. Παυλόπουλου, ο οποίος κατέληξε προηγουμένως λέγοντας ότι «θα συμβάλουμε όσο το δυνατό στη διαμόρφωση ενός καλύτερου σχεδιασμού», όλα αυτά να συμβάλουν πραγματικά στο να υπάρξει μια νομοθετική αντιμετώπιση τέτοια που να μην αφήνει περιθώρια παραβάσεων, οι οποίες πέραν του ότι μπορεί να είναι ενοχλητικές, πέραν του ότι μπορεί ορισμένες εξ αυτών να είναι παραβάσεις σημαντικές, δεν παύει να είναι εγκληματικές, διότι όποιος παραγνωρίζει τα θέματα της υγείας εγκληματεί.

Εκφράζω την ικανοποίησή μου για το κλίμα που υπήρξε σήμερα και εύχομαι και ελπίζω στην Ολομέλεια, μετά τα Θερινά Τμήματα, να έρθει το θέμα προς συζήτηση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο συνάδελφος κ. Κοσιώνης έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής) : Κύριε Πρόεδρε, ζητώ το λόγο για να κάνω μια διευκρίνιση επειδή είπα κάτι το οποίο ίσως δεν το διατύπωσα πάρα πολύ καλά και ο παλιός φίλος κ. Παρασκευάς Αυγερινός το διατύπωσε κάπως διαφορετικά.

Εγώ είπα ότι ήταν ιδεολόγημα αυτό που βγήκε κάπου στα μέσα της δεκαετίας του 1980, ότι «ο ρυπαίνων πληρώνει» λύνει το πρόβλημα. Απεναντίας είπα ότι δεν το αποδέχομαι.

Μάλιστα ήθελα να πω το εξής, επειδή ανέφερα ορισμένα χαρακτηριστικά παραδείγματα από το Νομό Αχαΐας: Σε έναν από αυτούς, που έχουν βρωμίσει από τη βιομηχανική ζώνη ολόκληρη την περιοχή, επεβλήθη πρόστιμο. Και όταν οι αρμόδιες αρχές πήγαν να επαναλάβουν το πρόστιμο, είπε «θα κλείσω και εκατόν τριάντα εργαζόμενοι θα βγούνε στο δρόμο». Και σταμάτησαν τα πάντα, κύριοι συνάδελφοι. Ούτε πρόστιμο ούτε τίποτε άλλο. Και εξακολουθεί και ρυπαίνει ο κύριος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Σπύρου έχει το λόγο και θα κλείσουμε με τον κύριο Υπουργό

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΠΥΡΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, παρά τις όποιες επιφυλάξεις είχα, για την τύχη που θα έχει η

πρόταση νόμου της Νέας Δημοκρατίας για μέτρα για την προστασία της υγείας, είμαι ικανοποιημένος, διότι διεφάνη μέσα από τη συζήτηση απ' όλες τις πτέρυγες και απ' όλους τους συναδέλφους ότι το πρόβλημα είναι και υπαρκτό και μεγάλο και το βιώνουν καθημερινά οι πολίτες.

Ασφαλώς είναι ένα θέμα σύνθετο, που σχετίζεται με την αγωγή των πολιτών, την εκπαίδευση, την ίδια την οικογένεια, με το πώς θα πρέπει ο καθένας να σέβεται την υγεία των συμπολιτών του, με το πόσο θα πρέπει να περιορίσει τη ρύπανση, την παρέμβαση, το θόρυβο. Βέβαια η ευθύνη του κράτους είναι πολύ μεγάλη, γιατί η προστασία της υγείας είναι συνταγματικό δικαίωμα και έχει σχέση με τα έργα και τις υποδομές που κάνει το ίδιο το κράτος. Καταναλώθηκαν τεράστια ποσά από ευρωπαϊκούς πόρους για να δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες απομάκρυνσης των αποβλήτων καθώς και βιολογικοί καθαρισμοί. Και αυτά είναι έργα που είτε δεν έγιναν είτε έμειναν ημιτελή. Φυσικά είναι πολυδάπανα έργα, αλλά είναι αδιανόητο περιοχές που έχουν αναπτυχθεί τουριστικά να έχουν λύματα πλάι από κει που κοιμάται ο κόσμος. Επομένως η ευθύνη του ίδιου του κράτους, αλλά και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης κατ' επέκταση είναι μεγάλη στην προστασία της ζωής και της υγείας.

Ανέφερα ότι η κτηνοτροφία βρίσκεται σε διωγμό και όταν μάλιστα τα εισαγόμενα τρόφιμα δημιουργούν άλλα προβλήματα. Η απλή κτηνοτροφία, η οικιακή αλλά και η πιο οργανωμένη βρίσκεται σε διωγμό και όταν άναρχα χτίζονται κατοικίες στους βοσκοτόπους. Απ' αυτούς τους λόγους κλείνουν επιχειρήσεις χωρίς να ληφθεί υπόψη ότι αυτοί οι επιχειρηματίες καταστρέφονται. Δεν παρεμβαίνει το κράτος να τους προστατέψει. Πολλοί είναι χρεωμένοι στο ελληνικό δημόσιο ή στην Αγροτική Τράπεζα. Και εδώ φαίνεται ότι το κράτος πολύ επιφανειακά αντιμετωπίζει τα προβλήματα. Έχει αφήσει τους κτηνοτρόφους στην τύχη τους εδώ και πολλά χρόνια. Και πολλές επιχειρήσεις έχουν κλείσει λόγω δυσοσμίας. Το κράτος δεν έχει δείξει την ανάλογη ευαισθησία στο θέμα και παρά τα διάφορα αιτήματα οι άνθρωποι αυτοί παραμένουν με τα προβλήματα που έχουν.

Επιώθηκε η αντίληψη ότι αυτός που ρυπαίνει πληρώνει. Αυτό χαρακτηρίζει και τη νοοτροπία της εποχής, γιατί δεν πληρώνει μόνο αυτός που ρυπαίνει, αλλά αυτός που πληρώνει και προστατεύεται και βολεύεται και εξυπηρετείται. Αυτή είναι η αίσθηση που έχουν σήμερα οι Έλληνες πολίτες. Είναι κάτι το οποίο θίγει και την ίδια μας τη δημοκρατία, την κοινωνία και βάλλει ευθέως κατά του ίδιου του πολιτικού κόσμου. Από κει ξεκινάει η δυσπιστία, η οποία φυσικά ενισχύεται και από άλλους εξωθεσμικούς παράγοντες, που θέλουν να επηρεάζουν και να ελέγχουν τη δημόσια ζωή του τόπου. Αυτές τις παρενέργειες τις υφίσταται η σημερινή Κυβέρνηση και δεν ξέρω τι θα συμβεί στο μέλλον και με άλλες κυβερνήσεις.

Η συζήτηση σήμερα ήταν χρήσιμη. Το θέμα είναι υπαρκτό και μεγάλο. Πιστεύω ότι η Κυβέρνηση πρέπει να πάρει την πρωτοβουλία το συντομότερο να κωδικοποιήσει, να οργανώσει και να συμβάλει, ώστε η προστασία της δημόσιας υγείας να πάρει σάρκα και οστά. Αυτό δεν μπορεί να γίνει, αν δεν χρηματοδοτηθεί και δεν οργανωθεί το σύστημα. Πρέπει οι ειδικοί από τις σχολές υγιεινής να στελεχώσουν τις περιφερειακές υπηρεσίες. Πρέπει να μπου κανόνες, ώστε πράγματι να μπορούμε να λειτουργήσουμε.

Δεν είναι δυνατόν να δίνετε άδεια λειτουργίας με ηχεία, που θυμίζουν συγκεντρώσεις προεκλογικές. Κατ' αυτόν τον τρόπο δημιουργείται ηχορύπανση. Παίζουμε κλεφτοπόλεμο μεταξύ Αστυνομίας, πολιτών, τουριστών. Αυτά συμβαίνουν σε όλη την Ελλάδα, επειδή όλη η Ελλάδα υποδέχεται τουρίστες ιδιαίτερα τους θερινούς μήνες.

Είναι θέματα που πρέπει το Υπουργείο να τα εξετάσει και η Βουλή να απασχοληθεί. Είναι θέματα που μπορούμε να συγκλίνουμε, ώστε να δημιουργήσουμε καλύτερες συνθήκες και καλύτερο περιβάλλον για τους Έλληνες πολίτες.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΘΑΝΟΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας):

Δύο παρατηρήσεις μόνο, κύριε Πρόεδρε.

Πρώτα απ' όλα θέλω να ευχαριστήσω όλους τους συναδέλφους για τη συμμετοχή τους στο σημερινό διάλογο, για τις προτάσεις και τις παρατηρήσεις τις οποίες έκαναν και οι οποίες θα συμβάλουν, ώστε να έχουμε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο νόμου, το οποίο κατηγορηματικά σας λέω ότι η Κυβέρνηση θα φέρει στη Βουλή για συζήτηση.

Είπε ο κ. Παυλόπουλος ότι πρόθεση των προτάσεων νόμου είναι να μας ευαισθητοποιήσουν. Υπερβολές!

Κύριε Παυλόπουλε, πρέπει να σας πω ότι πέρυσι τέτοιο καιρό παρουσιάσαμε το σχέδιο «Υγεία για τον Πολίτη» με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης το οποίο τηρούμε. Τη φωνή της Νέας Δημοκρατίας την ακούσαμε από το φθινόπωρο, μετά το πέρας των θερινών διακοπών. Πρέπει να σας πω ότι μόλις στείλαμε για επεξεργασία το προεδρικό διάταγμα για τον Κώδικα Νοσηλευτικής Δεοντολογίας, τον οποίο νόμος δικός σας προέβλεπε ότι θα είναι λεπτομερειακό χαρακτήρα και θα καθορίζεται από προεδρικό διάταγμα, μετά από μια βδομάδα δεχθήκαμε πρόταση νόμου για τον Κώδικα Νοσηλευτικής Δεοντολογίας, που ήταν πιστή αντιγραφή του προεδρικού διατάγματος.

Μετά την ανακοίνωση του Υπουργού κ. Παπαδόπουλου, και την παρουσίαση του υγειονομικού και προνοιακού χάρτη, ήρθε πρόταση νόμου για το χάρτη υγείας και πρόνοιας.

Θέλω επί τη ευκαιρία να σας πω ότι από 1η Σεπτεμβρίου μπορούμε να σας παρουσιάσουμε σε λειτουργία στο Υπουργείο Υγείας, το ολοκληρωμένο σύστημα του προνοιακού χάρτη. Ακολουθεί βεβαίως η λειτουργία, η υλοποίηση, η εφαρμογή του υγειονομικού χάρτη, δύο χάρτες που κινούνται παράλληλα, είναι συμβατοί και κάποια στιγμή θα λειτουργήσουν μέσα σε ενιαίο πληροφοριακό δίκτυο.

Σήμερα παρουσιάζεται μια άλλη πρόταση νόμου –καλοδεχόμενη βεβαίως– που δεν έχει την ολοκληρωμένη μορφή που εμείς αντιλαμβανόμαστε για το θέμα της δημόσιας υγείας. Πιστεύω ότι θα έχουμε την ευκαιρία να τα συζητήσουμε με την κατάθεση του σχεδίου νόμου.

Έθιξε ο κ. Κωνσταντόπουλος ένα πάρα πολύ σοβαρό θέμα: Τι γίνεται με τους ελέγχους και με τις πολλές λειτουργίες, οι οποίες δεν διέπονται από τις προβλεπόμενες υγειονομικές διατάξεις;

Θα επιλέξω ένα θέμα, το θέμα του νερού. Πρέπει να ξέρετε ότι υπάρχουν πολλές αποκεντρωμένες αρμοδιότητες και κατά συνέπεια και αποκεντρωμένες ευθύνες. Σήμερα η Τοπική Αυτοδιοίκηση χρηματοδοτείται από το ειδικό πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης με πολλά δισεκατομμύρια. Χρηματοδοτείται από το περιφερειακό πρόγραμμα του Γ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, από το νομαρχιακό πρόγραμμα, από το Ταμείο Συνοχής.

Τι προτεραιότητα δίνουν σήμερα οι δήμοι, οι δήμαρχοι και τα δημοτικά συμβούλια στην αντικατάσταση, στη βελτίωση, στον εκσυγχρονισμό των δικτύων ύδρευσης; Δεν είναι θέμα θεσμικής ευθύνης της αυτοδιοίκησης;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ : Μόνο το Ε.Π.Τ.Α.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΘΑΝΟΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας):

Όχι, μπορούν να βάλουν και στα περιφερειακά προγράμματα.

Είναι δυνατόν να υπάρχουν νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις της χώρας με αποκεντρωμένη αρμοδιότητα και να μην κάνουν ελέγχους είτε στα δίκτυα είτε στα εμφιαλωμένα νερά ή ακόμα χειρότερα να μην αντιδρούν ακαριαία, όταν εμφανίζεται κάποιο πρόβλημα σε εμφιαλωμένο νερό ή νερό δικτύου ύδρευσης;

Δεν μπορούμε να ζητάμε συμμετοχή στις αποφάσεις, να διεκδικούμε αρμοδιότητες, αλλά την ώρα της ευθύνης, να προσποιούμαστε τους άσχετους ή τα θύματα. Τότε, με τη μη αναδοχή αυτής της ευθύνης γινόμαστε συνυπεύθυνοι για την αναξιοπιστία του δημόσιου βίου, αλλά ορισμένες φορές, όταν μιλάμε για δημόσια υγεία, γινόμαστε και επικίνδυνoi.

Κύριε Πρόεδρε, προχωράμε στην υλοποίηση του συνολικού μας σχεδίου της μεταρρύθμισης στο χώρο της υγείας. Δουλεύουμε συστηματικά και μεθοδικά για να χτίσουμε ένα σύστημα υγείας, το οποίο να αντέχει στο χρόνο, να εξυπηρετεί

τον πολίτη, να ανταποκρίνεται στις ανάγκες υγείας του Έλληνα πολίτη, αλλά ταυτόχρονα να αναδεικνύεται και ο ρόλος των εργαζομένων στο χώρο αυτό ως πραγματικών λειτουργιών της υγείας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, κ. Προκόπης Παυλόπουλος έχει το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, εμείς σε καμία περίπτωση σε τέτοια σοβαρά θέματα δεν θέλουμε να υψώσουμε τους τόνους. Αλλά από την πλευρά της Κυβέρνησης αυτή η έπαρση και η απόλυτη ικανοποίηση για όσα κάνει, είναι σε πλήρη αναντιστοιχία με το τι επικρατεί γενικότερα στον τομέα της δημόσιας υγείας.

Το είπα στην πρωτολογία μου, αλλά με διορθώσατε και μου είπατε ότι εσείς οι ίδιοι δεν είστε ικανοποιημένοι από το θεσμικό πλαίσιο. Τώρα έρχεστε να μας πείτε ότι όλα πάνε καλά, σύμφωνα με τον προγραμματισμό της Κυβέρνησης.

Δεν πάνε καλά. Το ξέρετε. Υπάρχουν ελλείψεις. Δεν ξέρω ποιος ήταν ο σχεδιασμός ή ο προγραμματισμός της Κυβέρνησης, αλλά είναι ελλειμματικοί. Σας καλούμε με νηφαλιότητα και υπευθυνότητα. Δεν σας αρέσει η πρότασή μας; Φέρτε μας τα μέτρα που προτείνετε εσείς. Θέλουμε ένα ενιαίο θεσμικό πλαίσιο για τη δημόσια υγεία. Δεν νομίζω ότι αυτό που υπάρχει είναι κάτι που μπορεί να σας κάνει υπερήφανους.

Είπατε ότι η Νέα Δημοκρατία τρέχει πίσω από τα γεγονότα και πως όταν βγάζετε κάποιες ρυθμίσεις η Νέα Δημοκρατία έρχεται μετά. Η Νέα Δημοκρατία όταν βλέπει τα ελλιπέστατα μέτρα που φέρνετε προσπαθεί να σας υποδείξει τις ελλείψεις που έχετε. Αν είστε τόσο ικανοποιημένοι στο Υπουργείο Υγείας για όσα κάνετε, από εκεί και πέρα θα έπρεπε να βλέπετε ποια είναι η στάση της κοινής γνώμης, ποια κριτική σας ασκεί, γενικά για την πορεία του Υπουργείου, το οποίο πειραματίζεται. Αυτό συμβαίνει με πολλά Υπουργεία αλλά στο Υπουργείο Υγείας συμβαίνει το εξής. Αφού ο νυν Υπουργός την ημέρα που ανέλαβε, κατήγγειλε τα «πράνγγα» και τη διάλυση των πάντων επεχείρησε να κάνει τη δική του επανάσταση, η οποία μάλλον οδηγείται σε φιάσκο. Αυτό πρέπει να σας κάνει να σκεφθείτε πως όταν αυτήν την ώρα η Αξιωματική Αντιπολίτευση σας επισημαίνει ορισμένα πράγματα, δεν το κάνει γιατί θέλει να κερδίσει σε δημοσιότητα.

Κύριε Υπουργέ, γνωρίζετε ότι συζητάμε αυτήν τη στιγμή ένα αντικείμενο το οποίο ελάχιστα θα απασχολήσει τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και τον γραπτό τύπο. Επομένως δεν έχει να κερδίσει τίποτα η Νέα Δημοκρατία. Δεν το κάνει για λόγους δημοσιότητας ή για να δείξει ότι κάνει τυπικά τη δουλειά της.

Αγωνιούμε! Έχετε κάτι καλύτερο να μας προτείνετε; Να μας το φέρετε. Προγράμματα και σχέδια για ένα καλοκαίρι δεν αρκούν.

Υπάρχει και κάτι άλλο που θέλω να σας τονίσω. Γενικά η Κυβέρνηση είναι πολύ ικανοποιημένη τον τελευταίο καιρό, γι' αυτά τα οποία κάνει. Βέβαια κατά καιρούς άλλα λέει. Ο κύριος Πρωθυπουργός μας έλεγε ότι είναι ικανοποιημένος για την πορεία του κυβερνητικού έργου, όταν συζητούσαμε στην τελευταία προ ημερησίας διατάξεως συζήτηση. Όταν όμως πήγε στο Εκτελεστικό Γραφείο του κόμματός σας είπε ότι υπονομεύεται στο έργο του, ότι τίποτε δεν πάει καλά και ότι πρέπει να ξαναδεί την κυβερνητική πορεία μέσα από το συνέδριο του ΠΑΣΟΚ. Δηλαδή μεταθέτει τις ευθύνες του σε ένα συνέδριο αντί να δίνει λογαριασμό στη Βουλή που τον εψήφισε.

Πάψτε ως Κυβέρνηση να έχετε αυτήν την ικανοποίηση για ό,τι κάνετε. Θα σας θυμίσω τη φράση που έλεγε ο Ασημάκης Πανσέληνος σε ένα πολύ όμορφο βιβλίο του, με τίτλο «Τότε που ζούσαμε». Είχε πει ότι αν θέλουμε να πάμε μπροστά σε επίπεδο

δημοκρατίας, κυβέρνηση και πολίτες πρέπει να έχουν μεταξύ τους αμοιβαίο αίσθημα ενοχής. Το κράτος γι' αυτά που δεν κάνει για τους πολίτες του και οι πολίτες γι' αυτά που πρέπει να διεκδικούν μονίμως και δεν το πράττουν. Όταν αποκτήσουμε αυτό το αμοιβαίο αίσθημα ενοχής, τότε θα πάμε μπροστά. Πάρτε αυτήν την πρόταση σαν μια πρόκληση, παράκληση να νομοθετήσετε κάτι ουσιαστικό. Κάντε το. Είμαστε εδώ να το ενισχύσουμε.

Νομίζω ότι τα υπόλοιπα δεν ωφελούν. Το κλίμα που επεκράτησε ήταν πολύ ήπιο σ' αυτήν τη συζήτηση. Δεν είχε σκοπό να δημιουργήσει αντιπολιτευτικούς τόνους με αντιπολιτευτικές κορώνες. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΘΑΝΟΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Θεωρήσαμε καλοδεχούμενη την πρόταση νόμου. Θα την αξιοποιήσουμε στο βαθμό που θα κρίνουμε στο σχέδιο νόμου που θα φέρουμε.

Κύριε Παυλόπουλε, πέρα από τη γνώμη που έχουμε εμείς για το κόμμα μας και σας για το δικό σας ή ο ένας για τον άλλον, μεγαλύτερη σημασία έχει στην πολιτική ποια είναι η γνώμη του ελληνικού λαού για τον καθένα μας. Είναι καλό να το θυμόμαστε αυτό, αλλά και να μην κάνουμε κατάχρηση. Ο ελληνικός λαός έδωσε την εμπιστοσύνη του στο ΠΑΣΟΚ και στην κυβέρνηση του πριν από ενάμιση χρόνο.

Τώρα σχετικά με το τι δεχόμαστε, σας είπα ότι στείλαμε για επεξεργασία ένα προεδρικό διάταγμα. Ακριβώς το ίδιο, πανομοιότυπο καταθέσατε την επομένη εβδομάδα στη Βουλή. Διαλέγεται και παίρνεται. Ή ακολουθήσατε μια πρωτοβουλία μας ή εμείς υιοθετήσαμε απολύτως μια πρόταση δική σας. Αυτό οφείλεται να το εκτιμήσετε, εν τοιαύτη περιπτώσει. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Τμήμα ότι οι Υπουργοί Δικαιοσύνης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Δημόσιας Τάξης κατέθεσαν σχέδιο νόμου: «Εκτίση ποινών εμπορών ναρκωτικών και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διарκή Επιτροπή.

Δεν υπάρχει άλλος ομιλητής επί της προτάσεως νόμου.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής της πρότασης νόμου της Νέας Δημοκρατίας αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας: «Μέτρα για την προστασία της Δημόσιας Υγείας».

Οι αποδεχόμενοι την πρόταση νόμου παρακαλώ να εγερθούν.

(Εγείρονται οι αποδεχόμενοι την πρόταση νόμου)

Προφανώς δεν ηγέρθη ο απαιτούμενος και προβλεπόμενος από τον Κανονισμό της Βουλής και το Σύνταγμα αριθμός Βουλευτών και η πρόταση νόμου: «Μέτρα για την προστασία της Δημόσιας Υγείας» απορρίπτεται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εκ μέρους του Προέδρου της Βουλής κ. Απόστολου Κακλαμάνη και των συναδέλφων μου του Προεδρείου σας εύχομαι καλές διακοπές και καλή επάνοδο.

Επίσης, εύχομαι καλές διακοπές και στους υπαλλήλους που συνεπικουρούν το έργο της Βουλής και του Προεδρείου.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΠΟΛΜΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Τμήματος και ώρα 13.00' λύεται η συνεδρίαση για την Δευτέρα 20 Αυγούστου 2001 και ώρα 18.30' με αντικείμενο εργασιών του Τμήματος νομοθετική εργασία, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που θα διανεμηθεί.

